އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން

ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ހިސާ

404

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން
މާލެ،
ދިވެހިރާއްޖެ

ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ކީސާ

404

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން، ސެޕްޓެންބަރު 2018

2 ވަނަ ފަންގިފިލާ، ހުރަވީ ބިލްޑިންގ
އަމީރު އަހުމަދު މަގު، މާލެ، 20114
ފޯނު: 3015200، ފެކްސް 3317182
އީމެއިލް: info@acc.gov.mv
ވެބްސައިޓް: www.acc.gov.mv

މި ފޮތުގައިވާ މަޢުލޫމާތު އޭގައިވާ ގޮތަށް އެއްވެސް އުނިއިތުރެއް ގެނައުމަކާނުލައި ޢިލްމީ އަދި އަދަބީ ބޭނުންތަކަށް، ދޭންޖެހޭ "ކްރެޑިޓް އާއެކު ބޭނުންކުރުމަކީ ތަރުޙީބުދޭ ކަމެކެވެ.

އިސްބަސް

މިއީ، މުޢުތަމަދުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން އިތުރުކޮށް، ކޮރަޕްޝަން ދުރުކުރުން މަސައްކަތް ކުރުމަށް އާންމުންގެ މެދުގައި ޝައުރުވެރިކަން އިތުރުކުރުމުގެ ގޮތުން ނަޒާހަތްތެރިކަމާއި، ކޮރަޕްޝަނާބެހޭ މައުލޫމާތު ފަސޭހައިން ބަލާލެވޭ، އަދި ދެނެގަނެވޭނެ ގޮތަށް ހަރަކާތްތަކުގެ ގޮތުން ޝާއިޢުކުރާ ފޮތެކެވެ. މިއީ މިގޮތުން ސިލްސިލާކޮށް ގެނެސްދެވޭ މިކަހަލަ ތިންވަނަ ފޮތެވެ. އެގޮތުން، މިފަދަ ފުރަތަމަ ފޮތް ކޮމިޝަނުން ޝާއިޢު ކުރެއްވީ 2014 ވަނަ އަހަރުގެ ތެރޭ 'ފުރަތަމަ 101 ސުވާލު' މިނަމުގައެވެ. ދެ ވަނަ ފޮތް ޝާއިޢުކުރެއްވީ، 2016 ވަނަ އަހަރުގެތެރޭ 'ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޔާސީ 303' މި ނަމުގައެވެ. މިފަހަރުގެ އަދަދު މި ޝާއިޢު ކުރަނީ 'ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޔާސީ 404' ގެ ނަމުގައެވެ.

މިފަދަ ތިންވަނަ ފޮތެއް މި ޝާއިޢު ކުރުމުގެ ކުރީގެ އަދަދުތަކުގައި ހިމެނޭ ބައެއް މައުލޫމާތަށް އައިސްފައިވާ ބަދަލުތަކާ ގުޅިގެން ގެނެސްދިނުމަށް އިސްލާހުކޮށް ފޮތުގައިވާ ސުވާލުތަކާއި ޖަވާބުތަކަށް ގެނެސްދެންނެވެ. އޭގެ އިތުރުން އާ މައުލޫމާތުތަކެއް މި ފޮތުގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. މިފޮތުގައި ހިމެނޭ ސުވާލުތަކާއި ޖަވާބުތަކަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން މުއައްސަސާ ނިޒާމާއި، އެންޓި- ކޮރަޕްޝަންގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމާއި، ކޮރަޕްޝަން ވިސްނުންތެރިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން މައުލޫމާތު ލިބޭގޮތަށް ތަރުތީބުކޮށް އެކުލަވާލެވިފައިވާ ސުވާލާއި ޖަވާބެވެ.

މިގޮތުގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތުގެ އެހީގައި ފަސޭހައިން އަވަހަށް، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަންގެ ދާއިރާގެ ތެރެއިން މައުލޫމާތު ހޯދުމަށް މިފޮތުގެ ޖަރީދާއިން އެހީތެރިކަން ލިބިގެންދާނެއެވެ. މުޢުތަމަދުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން އިތުރުކޮށް، ކޮރަޕްޝަން ދުރުކުރުން މަސައްކަތް ކުރުމަށް އާންމުންގެ މެދުގައި ޝައުރުވެރިކަން އިތުރުކޮށް، މި ދާއިރާއާ ގުޅޭ އާންމު މައުލޫމާތު މިގޮތުގެ ސަރަހައްދުން ފޮތް ކިޔާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންދާނެއެވެ.

މާތްالله މި މަސައްކަތުގައި ބަރަކާތް ލައްވާށިއެވެ.

21 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1440

29 ނޮވެމްބަރު 2018

ފިހުރިސްތު

1. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ މުއައްސަސީ ނިޒާމް 1

1.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ބޭސް 2

1.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން 3

1.3. އޭސީސީގެ ސިފަތަކާއި، މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ބާރުތައް އަދި ބާރު ހިނގާ ދާއިރާ...7

1.4. ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނާއި މުވައްޒަފުން 18

1.5. ކޮމިޝަނުގެ އިދާރާއާ ގުޅޭ ކަންކަން....................................... 20

1.6. ވަޒީފާއަށް މީހުން ހޯދުމާއި ވަޒީފާ ދިނުން 24

1.7. މައުލޫމާތު ހާމަކުރުމާއި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމާއި ޖަވާބުދާރީވުން............ 29

2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޤާނޫނީ ނިޒާމް 35

2.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެ ބައިތަކު............................. 36

2.2. ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށްތައް 43

2.3. މަސައްކަތަށް ހުރަހެޅުމާއި ބަދަލުހިފުކުރުން.................................... 48

2.4. ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތާ ގުޅުންހުރި ކޮރަޕްޝަން............................. 61

2.5. މަނީ ލޯންޑަރިންގާ ގުޅުންހުރި 66

2.6. މައުލޫމާތު ހޯދައި ތަހުގީގުކުރުމުގެ ބާރުތައް 68

2.7. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅު ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނީ ނިޒާމް....................... 71

3. ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުން 40

3.1. މުހިންމު މަފްހޫމްތަކާއި ކޮރަޕްޝަންގެ ވައްތަރުތައް 77

3.2. ނަޒާހަތްތެރިކަން... 87

3.3 ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި ނަޒާހަތްތެރިވުމުގެ ޒިންމާ 96

3.4. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމް 100

3.5. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދިރާސާ 107

3.6. ކޮރަޕްޝަންގެ ގެއްލުން 113

3.7. އެހެނިހެން ކަންކަން 120

1. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ މުއައްސަސީ ނިޒާމް

1.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ބޯޑު

1.1.1. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ރާއްޖޭގައި ރަސްމީކޮށް އުފެއްދި ފުރަތަމަ އިދާރާއަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ބޯޑު (އޭސީބީ)

1.1.2. އޭސީބީ އުފެދުނީ ކިހިނެއް؟

- އޭސީބީ އުފެދުނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/91 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/68ގެ. (އޮފިޝަލްކަންޑަކްޓް) ޗެޕްޓަރ III އަށް 94 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުގެ ދަށުން ހިނގާ ޑިޕާޓްމަންޓެއްގެ ގޮތުގައި

1.1.3. އޭސީބީ އުފައްދާފައިވަނީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 21 އެޕްރީލް 1991 ގައި

1.1.4. އޭސީބީގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން ސަރުކާރުގެ ފައިސާއަށާއި ތަކެއްޗަށް ޒިޔާންކޮށްދީ ވުމާއި، ރިޝްވަތު ހިފުމާއި، މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ނާޖާއިޒު ފައިދާ ހޯދުމާއި، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދު ހުއްދަ ނުކުރާ ގޮތަށް އަމިއްލަ ފައިދާ ހޯދުމާއި، ވަކި މީހަކަށް ނުވަތަ ބަޔަކަށް ނުހައްޤު ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުމަށް ކުރާ ކަންތައްތަކާބެހޭ ޝަކުވާ ތަޙުޤީޤުކޮށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅު އެޅުން
- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޙަޔާތާއި، ދިރިއުޅުމުގެ ކަންތައްތައް ހުށަހެޅުމަށް މަޖިލިސްގައި ބެލުމުން ފަދަ ކަމަކާބެހޭ ޝަކުވާތަކުގައިވެސް، އެފަދަކަމެއްގެ މުދަލާއި ވިޔަފާރިއާއި އާމްދަނީގެ ވަސީލަތްތައް ހިސާބު ގޮތުން ބަލައި ތަޙުޤީޤުކުރުން

1.1.5. ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުމާއި (ޕްރިވެންޝަން) ، ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ (އެވެއަރނެސް) މަސައްކަތްތަކާއި ރަސްމީ ސިފައެއްގައި ރާއްޖޭގައި ފުރަތަމަ ފެށުނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮރަޕްޝަނަށް ފުރުސަތުދޭފަދަ ގޮތަށް ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި ހުންނަ ކަންތައްތައް އިޞްލާހް ކުރުމަށާއި، ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމާ ބެހޭ ގޮތުން އާންމުންގެ މެދުގައި ހޭލުންތެރިކަން އުފެއްދުމުގެ މަސައްކަތްތައް އޭސީބީގެ ތެރޭގައި ހިންގާގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހުގެ 1993 ވަނަ އަހަރުގެ 44 ވަނަ ސިޓީއިން އޭސީބީއަށް އެންގުމުން

1.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން

1.2.1. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށާއި، ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް މިނިވަން މުއައްސަސާއެއްގެ ގޮތުގައި ދައުލަތުން ފުރަތަމަ އުފެއްދި ކޮން މުއައްސަސާއެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން (އޭސީސީ)

1.2.2. އޭސީސީ އުފެދުނީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 16 އޮކްޓޫބަރު 2008 ގައި

1.2.3. އޭސީސީ އުފެދުނީ ކިހިނެއް؟

- އޭސީސީ އުފެދުނީ 7 އޯގަސްޓް 2008 ގައި ތަސްދީޤުކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 199 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުންދަށުން ހަދަންޖެހޭ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން

ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ 23 ވަނަ ދުވަހު އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2008 ވަނަ އަހަރުގެ ދެވަނަ ދައުރުގެ ފަސްސާސްހަވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުރުމާ ގުޅިގެން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތީން 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2008 (24 ރަމަޟާން 1429ހ.) ވީ ބުދަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޤާނޫނު ތަސްދީޤު ކުރެއްވުމުން، 16 އޮކްޓޫބަރު 2008 ގައި

1.2.4. ދައުލަތުގެ އެންމެހައި މުއައްސަސާތަކާއި، އިދާރާތައް އަދި ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގައި ހިންގާ ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށްތައް ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކުރެވިފައިވަނީ ކޮން މުއައްސަސާއަކާ؟

- އޭސީސީއާ

1.2.5. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ތަޞައްވުރަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ތަޞައްވުރަކީ 'ދިވެހި މުޖުތަމަޢަކީ ކޮރަޕްޝަނުގެ ބަލިމަޅިކަން ސަލާމަތްވެފައިވާ ނަޒާހަތްތެރި މުޖުތަމަޢަކަށްވުން'

1.2.6. އޭސީސީން ޢަމަލުކުރާ ހަމަތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަން: ހުރިހާ ކަމެއްގައި ތެދުވެރިކަމާއި އިޚްލާޞްތެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާ ދެމިހުރުން
- ހަމަހަމަކަން: ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ހަމަހަމަކަމާއި ކޮރަޕްޝަނުގެ މައްސަލަތައް ބަލައި ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުން

- ހާމަކުރުން: ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ދެފުށް ފެންނާނެހެން މަސައްކަތްކުރުން
- ޖަވާބުދާރީވުން: ކުރާ ކޮންމެ ކަމެއްގައިވެސް ޒިންމާދާރުކަމާއެކީ ރައްޔިތުންނަށް ޖަވާބުދާރީވުން

1.2.7 އޮޑިޓުގެ އަމާޒަކީ ކޮބާ؟

- ކޮރަޕްޝަންގެ އަމަލު ހިންގާ ފަރާތްތަކާމެދު ތަފާތު ކުރުމުގެއެނެޓި ފިޔަވަޅުއެޅުން
- ކޮރަޕްޝަންގެ އަމަލުތަކަށް މަގުފަހި ނުވާނެ ގޮތަކަށް ދައުލަތުގެ ހިންގުން ބައްޓަންކުރުން
- ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން ގެއްލިގެންދާ ދައުލަތާއި ފަރުދުންގެ ހައްޤުތައް އިއާދަކޮށް ހިމާޔަތްކުރުން
- ކޮރަޕްޝަންގެ އަމަލުތައް ވިޔަނުދިނުމަށް ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
- ނަޒާހަތްތެރި މުޖުތަމަޢުއެއް ބިނާކުރުން

1.2.8 އޮޑިޓުގެ މައިގަނޑު ސިޔާސަތުތަކަކީ ކޮބާ؟

- އޮޑިޓުގެ މައިގަނޑު ސިޔާސަތުތަކަކީ ސްޓްރެޓީޖިކް އެކްޝަން ޕްލޭންގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މައިގަނޑު 8 ސިޔާސަތު. އެއީ
    - ❖ ކޮމިޝަނުގެ އިދާރީ ހިންގުން ހަރުދަނާކޮށް ތަރައްޤީކުރުން
    - ❖ އިންސާނީ ވަސީލަތް ތަރައްޤީކޮށް ދެމެހެއްޓުން
    - ❖ ޒަމާނީ ޓެކްނޮލޮޖީއާއި އެހެނިހެން ވަސީލަތްތައް ޤާއިމުކުރުން

- ❖ ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑު ހަރުދަނާކުރުން
- ❖ ކޮރަޕްޝަން ޕްރިވެންޝަން ނިޒާމެއް ޤާއިމްކޮށް ހަރުދަނާކުރުން
- ❖ ނަޒާހަތްތެރި އަދި ހާލުންތެރި މުޖުތަމަޢުއެއް ބިނާކުރުން
- ❖ ތަޙުޤީޤާ ގުޅުންހުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކޮށް ނަތީޖާ ހާސިލްކުރުން
- ❖ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފަރާތްތަކާ ގުޅިގެން ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރުން

1.2.9. އޭސީސީ ހިންގަނީ ކިހިނެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން ހިންގަމުން ގެންދަނީ 24 ސެޕްޓެންބަރު 2008 ގައި ތަސްދީޤުކުރެވުނު ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތީން

1.2.10. ސްޓްރެޓީޖިކް ގޮތުން އޭސީސީ ހިންގަނީ ކިހިނެއް؟

- އަބަދުވެސް އޭސީސީ ހިންގަމުން އައިސްފައިވަނީ އެކަށައެޅިފައިވާ ސްޓްރެޓީޖިކް އެކްޝަން ޕްލޭނެއްގެ ދަށުން. އެގޮތުން ފުރަތަމަ ސްޓްރެޓީޖިކް އެކްޝަން ޕްލޭން ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިވަނީ 2009 އިން 2014 އަށް. ދެވަނަ ސްޓްރެޓީޖިކް އެކްޝަން ޕްލޭން ކުރިއަށް ގެންދެވެމުން ދަނީ 2015 އިން 2019 އަށް

1.3. ކޮމިޝަނުގެ ސިފަތަކާއި، މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި، ބާރުތައް އަދި ބާރު ހިންގާ ދާއިރާ

1.3.1. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބުނާ، ކޮމިޝަނުގައި ހުންނަންޖެހޭ ސިފަތަކަކީ ކޮބާ؟

- ވަކި ފަރާތަކަށް ބުރަނުވުމާއި މުސްތަޤިއްލުކަން
- ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރުން
- ކޮރަޕްޝަން ނައްތައިލުމަށް ޖެހިލުންވުމެއްނެތި މަސައްކަތްކުރުން

1.3.2. ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކޮރަޕްޝަނުގެ މައްސަލަތައް ބަލައި ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި، އެހެނިހެން އިދާރާތަކުން އިތުރަށް ބަލައި ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެ ފަރާތްތަކަށް ހަވާލުކުރުން
- ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހަޅަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަ ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހެޅުމަށްޓަކައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ފޮނުވުން
- ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި ދިރާސާކޮށް އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކާއި ލަފާ ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް ދިނުން
- ކޮރަޕްޝަނުގެ ގެއްލުމާއި ނުބައިކަމާއި، އަދި ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ހޭލުންތެރިކުރުން
- ދައުލަތް ހިންގުމުގައި ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަން ކުރިއެރުވުން
- ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އާންމުކޮށް ހާމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ހާމަކުރުން

1.3.3. ދައުލަތް ހިންގުމުގައި ދެ ސިފައެއް ކުރިއެރުވުމަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއް. އެއީ ކޮން ދެސިފައެއް؟

- ތެދުވެރިކަން
- އަމާނާތްތެރިކަން

1.3.4. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މަސައްކަތްތައް ކުރުމުގައި ގެންގުޅެން ޖެހޭ މިންގަނޑަކީ ކޮބާ؟

- ޖެހިލުންވުމެއްނެތި ދައުލަތުގެ އެންމެހާ އިދާރާތަކުން ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށް މަސައްކަތްކުރުން

1.3.5. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބާރުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ހެކީންގެ ގޮތުގައި ހާޒިރު ކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތައް ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރުކުރުމާއި، ހެކިބަސް ހޯދުން
- ތަޙުޤީޤު ގުޅުންހުރިކަމަށް ފެންނަ ފަރާތްތައް ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރުކުރުމާއި، އެމީހުންގެ ބަޔާން ހޯދުން
- ތަޙުޤީޤު ގުޅުންހުރި ކަމަށް ފެންނަ ލިޔެކިޔުންތައް ހޯދުމާއި، ބެލުމާއި، ކޮމިޝަނަށް ގެނައުން
- ތަޙުޤީޤަކާ ގުޅިގެން ވަކި ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހާއްސަ މަޢުލޫމާތު ދެވިދާނެކަން ފެންނަ ފަރާތްތަކުން އެ މަޢުލޫމާތު ލިޔުމަކުން ދިނުމަށް އެންގުން
- ކަނޑައެޅޭ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް، ނުވަތަ ރިޕޯޓެއް ހުށަހެޅުމަށް އެންގުން. އަދި މިފަދަ ބާރުތަކެއްގައި އެގޮތަށް ޢަމަލުނުކުރާނަމަ، އެ މަސްއަލަ އަމިއްލައަށް ބެލުން

- ކޮމިޝަނުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައެއްގައި ކޮމިޝަނުން ސުވާލު ކުރެވުމުންދާ މީހަކު، ތަޙްޤީޤުން ފަށައިގެންދާނަމަ، ކޮމިޝަނުން ހެއްދަ ހޯދައިގެން ނޫނީ ނުފެށުމަށް އެންގުން
- އާންމުކޮށް ހުށަހެޅިއްގެން، ނުވަތަ ހުށަހެޅުންލައި ތަޙްޤީޤުކުރުން
- ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރަކު އެކަނި، ނުވަތަ އެއަރޮވެރި ދިނަ މެންބަރުންގެ ކޮމިޓީއެއްގެ ބެލުމުގެ ދަށުން މައްސަލަ ބަލައި ތަޙްޤީޤުކުރުން

1.3.6 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބާރު ހިންގާ ދާއިރާއަކީ ކޮބާ؟

- ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރާއި، ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރާއި، ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ބާރު
- ދައުލަތުގެ އެހީހުރިން މުއައްސަސާތަކާއި އިދާރާތައް
- ސަރުކާރުން ހިންގާ އަދި ބައިވެރިވާ ކުންފުނިތައް
- ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުން ފައިސާ ދޫވާ އެންމެހައި ތަންތަން
- އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ސަރުކާރުގެ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާ ހަވާލުކޮށްފައިވާ އެންމެހައި މުއައްސަސާތައް
- ކޮރަޕްޝަނުގެ ތަޙްޤީޤަކާ ގުޅުންހުރި އެހެން މުއައްސަސާތައް
- މާލީ ފައިދާ ހޯދުން ނޫން މަޤްސަދުގައި ހިންގާ ޖަމްޢިއްޔާޖަމާޢަތްތައް
- ރައްޔިތުންގެ ނަމުގައި ހޯދާ ނުވަތަ ލިބޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެއްޗާ ގުޅުންހުރި އެންމެހާ ކަންކަން
- ކޮމިޝަނުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގޭ މުޢާމަލާތެއްގައި ބައިވެރިވި ނުވަތަ ބައިވެރިވާކަމަށް ބެލެވޭ ބިދޭސީން

1.3.7 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުންތަކަށް ތަބާވާން ޖެހެނީ ކޮން ބައެއް؟

- ދިވެހި ރައްޔިތުންނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގާނޫނުއަސާސީގެ ބާރު ހިނގާ ސަރަހައްދުގައިވާ އެންމެހައި މީހުން

1.3.8 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް އަދާކުރުމުގައި އަދި ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ ބާރުތަކަށް ބޭނުން ކުރުމުގައި ޢަމަލު ކުރަންޖެހެނީ ކިހިނެއް؟

- ގާނޫނުއަސާސީއާއި ގާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަންކަންކޮށް ގާނޫނުގެ ވެރިކަން ނަގެހެއްޓުން
- ޒާތީ މަސްލަޙަތު އިސްކޮށް ރައްޔިތުންގެ ފައިދާއާއި މަންފާއާ ކުރިއަށްނުލާ، ހައްގުތަކާއި މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް އަދި އެއްވެސް ރައްޔިތަކަށް ތަފާތުނުކުރުން
- އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ޖެހިލުންވުމެއްނެތި، ވަކި ފަރާތަކަށް ނުޖެހި އިންސާފުގައި ނުފޫޒުތަކުން އެއްކިބާވުން
- ވަކި ފަރާތަކަށް މަންފާއެއް ހޯދައިނުދީ، ތަޢައްސުބުވުން އެއްކިބާވުމާއި މުސްތަޤިއްލުކަމާއި މަސައްކަތްކުރުން
- ޝަރީޢަތުގެ މުސްތަޤިއްލުކަމާއި، މިނިވަންކަމާއި، އިންސާފުވެރިކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދޭނެ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން
- މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ލިބޭ މަޢުލޫމާތަށް ރައްކާތެރިވުން
- އާމްދަނީއެއް ލިބޭފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުމާއި، ވިޔަފާރިއެއް ހިންގުމުގައި ޢަމަލީގޮތުން ބައިވެރިނުވުމާއި، އެހެން ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާއެއް އަދާނުކުރުން

- ދަށްވާފައި އަބަދު ރައްކާތެރިކުރުމަށް ޢަމަލުތައް މުޖުތަމަޢު ޤަބޫލުކުރާ ފެންވަރެއްގައި ބެހެއްޓުން

1.3.9. ވަޒީފާދިނުމުގެ ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަތައް ކޮމިޝަނުން ބަލާނެތަ؟

- ވަޒީފާދިނުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ކޮރަޕްޝަނުގެ އިހުމާލެއް ހިމެނޭނަމަ އެފަދަ މައްސަލައެއް ކޮމިޝަނުން ބަލާނެ.

1.3.10. އަމިއްލަ ކުންފުނިތަކުގެ ވަޒީފާ ދޭ މައްސަލައެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ބެލިދާނެތަ؟

- ޕްރައިވެޓް ކުންފުނިތަކަކީ ކޮމިޝަނުގެ އިޚްތިޞާޞްއިން ބޭރުގައިވާ ތަންތަންކަމުން، އެފަދަ ތަންތަނުގެ ކޮރަޕްޝަނުގެ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ ބާރު އޭސީސީއަށް ލިބިގެން ނުވޭ

1.3.11. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލައެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބެލުމަށްފަހު، ގެއްލުނު ވަޒީފާ އަލުން އަނބުރާ ދިނުމަށް އަންގާނެތަ؟

- ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ގެއްލުނު ވަޒީފާ އަލުން ދިނުމަށް އެންގުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެން ނުވޭ. އެ ބާރަކީ ޓްރައިބިއުނަލާއި ކޯޓުތަކަށް ލިބިގެންވާ ބާރެއް.

1.3.12. އެހެން މުއައްސަސާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއަށް ވައްދާފައިވަނީ ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއްގެ ތެރެއިންނަމަ، އޭސީސީއަށް އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުވިދާނެތަ؟

- ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބާރަކީ އޭސީސީއަށް ލިބިގެންވާ ބާރެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލު ހިންގި ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ބަލާނެ

1.3.13. މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ނުހިނގުމުން އެފަދަ މައްސަލައެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ތަޙުޤީޤު ކުރެވިދާނެތަ؟

- ކުރެވޭނެ. މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ނުހިނގުމުގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅަން ޖެހޭނީ ވަޒީފާއާ ބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްއަށް

1.3.14. ވަޒީފާގެ މާހައުލުގައި ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމުގެ މައްސަލައެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅިދާނެތަ؟

- ހުށަނާޅޭނެ. އެފަދަ މައްސަލައެއް އެންމެ ފުރަތަމަ ހުށަހަޅަން ވާނީ ކޮންމެ އޮފީހެއްގައި ވެސް ގާއިމު ކުރެވިފައިވާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމުގެ މައްސަލަތައް ބަލާ ކޮމިޓީއަށް

1.3.15. ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ފުރުޞަތަކަށް ބާރަބަރަން ކުލި ނުދައްކާ މައްސަލައެއް ކޮމިޝަނަށް ބެލިދާނެތަ؟

- ނުބެލޭނެ. އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ބެލުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެން ނުވޭ

1.3.16. ޕީޖީގެ ހައްދު ގެއްލުނީ އެހެން މީހަކު ނުވަތަ ބައެއްކު ހިންގި ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލަކުން ދުއްނުކަން ގޮތެއް ކުރެވުނަމަ، ޕީޖީގެ ހައްދު ގެއްލުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާނީ ކޮން ތަނަކަށް؟

- އިންސާނީ ހައްގެއް ގެއްލިގެންނަމަ ޝަކުވާ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނަށް (އެޗް.އާރް.ސީ.އެމް. އަށް)

1.3.17. ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކާއި ތިންވަނަ ފަރާތަކާ ދެމެދު ވެފައިވާ ވަޢީދާގެ އެއްބަސްވުމެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ބާޠިލު ކުރެވިދާނެތަ؟

- ނުކުރެވޭނެ. ބާޠިލުކުރަން އެންގުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންނުވޭ

1.3.18. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅޭނީ ބިން ދޫކުރުމާ ގުޅޭ ކޮން ކަހަލަ މައްސަލަތަކެއް؟

- ދައުލަތުގެ ބިމާގުޅޭ ހަމަ ކޮންމެ މުޢާމަލާތެއްގައި ކޮރަޕްޝަނުގެ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ހިމެނޭކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭނަމަ އެފަދަ ކޮންމެ މައްސަލައެއް ވެސް ކޮމިޝަނަށް ބަލާނެ

1.3.19. ރަށްރަށުން ބިން ދޫކުރުމުގެ އުސޫލަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދީގެންތޯ ނުވަތަ ދިރިއުޅުމަށް ބިން ދޫކުރުމުގައި އެއްވެސް ހުއްދައެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ނަގަން ޖެހޭތަ؟

- ނޫން، ބިންދޫކުރުމާ ގުޅޭ އެއްވެސް އުސޫލެއް ކޮމިޝަނުން ހުއްދަދީގެން ޤާނޫނީގޮތުން ހަމަޖެހިފައިނުވާ، އަދި ދިރިއުޅުމަށް ބިންދޫކުރުމުގައި އެއްވެސް ހުއްދައެއް ކޮމިޝަނުން ނަގާކަށް ނުޖެހޭނެ

1.3.20. އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން، ޕްލޮޓް ވިއްކުމުގައި ހިއްސާވެރިވާނަމަ އެކަން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ބެލޭނީތޯ؟

- ނުބެލޭނެ. އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން، ޕްލޮޓް ވިއްކުމުގައި ހިއްސާވެރިވާނަމަ އެފަދަ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅަން ޖެހޭނީ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް

1.3.21. ބިމާބެހޭ ޤާނޫނާ ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފަކު ހިލާފު ވެއްޖެނަމަ، ކޮމިޝަނަށް އެމީހަކާ ދޭތެރޭ ފިޔަވަޅު އެޅިދާނެތޯ؟

- ނޫނެކެ. ޤާނޫނަކާ ހިލާފުވެގެން އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެން ނުވޭ. އެކަމަކު، މައްސަލައެއް ބެލުމަށްފަހު، މުވައްޒަފަކު ޤާނޫނާ ހިލާފުވެފައިވާނަމަ އެމީހަކާ ދޭތެރޭ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފޮނުވަމުން ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކަށް ލަފާ ދެވިދާނެ.

1.3.22. މިހާރު ލިބިފައިވާ ބިމެއް އަތުލުމުގެ ބާރު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭތޯ؟

- އެއްވެސް ބިމެއް އަތުލުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެން ނުވޭ. ނަމަވެސް ގަވާއިދާ ހިލާފަށް ދޫކުރެވިފައިވާ ބިމެއްނަމަ އެ ބިން އަނބުރާ ސަރުކާރަށް ނެގުމަށް ކަމާބެހޭ އިދާރާއަކަށް ކޮމިޝަނަށް ލަފާ ދެވިދާނެ.

1.3.23. އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުގެ ބިންތަކަށް ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި ވަނުމުގެ ބާރު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެން ވޭތޯ؟

- އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ބިމަށް (ނުވަތަ ގެއަކަށް) ވަނުމަށް އެފަރާތުން ހުއްދަ ދީފިނަމަ ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލާ ވަދެވިދާނެ.

އެނޫން ހާލަތެއްގައިނަމަ ވަދެވޭނީ ހަމައެކަނި ކޯޓު އަމުރަކާ
އެކު

1.3.24. ޤައުމީ ބޮޑެތި މަޝްރޫޢުތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކަމެއް ހިނގާނަމަ، އެފަދަ ކަންކަން މަޑުޖައްސާލުމުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް އެޅޭނެ ނިޔަވަޅަކީ ކޮބާ؟

- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް މެދުވެރިކޮށް، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ވަގުތީގޮތުން އެކަމެއް ހުއްޓުވުން

1.3.25. ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގައި ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލެއް ހިނގާކަމަށް ޝައްކު ކުރެވިގެން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ބަލައިދޭނެތަ؟

- ބަލައިދޭނެ

1.3.26. ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބާރު ހިނގާތަ؟

- ބާރު ހިނގާނެ

1.3.27. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ މައްޗަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބާރު ހިނގާތަ؟

- ބާރު ހިނގާނެ

1.3.28. ތިމާގެ ހައްގު ގެއްލިއްޖެކަމަށް ގަބޫލު ކުރެވޭނަމަ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅިދާނެ ހާލަތަކީ ކޮބާ؟

- އެމީހާގެ ހައްގު ގެއްލުނީ އެހެން މީހަކު ނުވަތަ ބައެއް ހިންގި ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއްގެ ސަބަބުން ކަމަށް ޝައްކު ކުރެވޭނަމަ، އެކޮރަޕްޝަނުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅިދާނެ

1.3.29. ތިމާއަށް އެނގޭ ކަމެއް، އެހެންނަމަވެސް އެ އަމަލަކީ ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއްކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ޔަގީންނުވާ، ނުވަތަ އެ އަމަލަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ ފަދަ ކަމެއްތޯ ޝައްކުވާ ހާލަތުގައި ހަދާނީ ކިހިނެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ގުޅައިގެން އެކަން ޔަގީން ކުރުން

1.3.30. މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކާ ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތައް ކުރުމުގެ ކުރިން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ލަފައަށް އެދި ހުށަހަޅަން ޖެހުނީ ކޮން ހާލަތްތަކެއްގައި؟

- ޚިދުމަތް ހޯދާ އިދާރާގެ މުވައްޒަފެއްގެ ގާތްތިމާގެ މީހެއް (ކްލޯޒް ރިލޭޓިވް އެއް) ނުވަތަ ގާތް ރައްޓެއްސެއް (ކްލޯޒް އެސޯސިއޭޓް އެއް) ގެ ވިޔަފާރިއަކުން އެއްޗެއް ގަންނަ ނަމަ ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ހޯދަނަމަ ނުވަތަ މަސައްކަތެއް ކުރުވާނަމަ

1.3.31. އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން އާންމު ފަރުދަކު ވޯޓުދޭންހުރި މީހަކަށް ރިޝްވަތުގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް އެއްޗެއް ދީފިނަމަ އެ މައްސަލަ ކޮމިޝަނުން ބެލޭނެތަ؟

- އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނަށް ގެނައި 1 ވަނަ އިސްލާޙުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން އާންމު ފަރުދުން ހިންގާ ރިޝްވަތުގެ ޢަމަލުތައް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ ބާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭ

1.3.32. އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ހުށަހެޅޭ ރިޝްވަތާ ބެހޭ މައްސަލަތަކަށް ބަލާ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަކީ ކޮން ފަރާތެއްގެ ޒިންމާއެއް؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) އަށް 1 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމާ ގުޅިގެން، އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ހުށަހަޅާ ރިޝްވަތުގެ އެންމެހާ މައްސަލަތައް ބެލުމާއި ތަޙުޤީޤު ކުރުމަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޒިންމާއެއް

1.3.33. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުމަކަށް ތަބާނުވެއްޖެނަމަ ދެންވާނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުގެ އެންގުމަކަށް ތަބާނުވެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އުނިކަމެއް ލިބޭގޮތަށް ޢަމަލުކޮށްފިނަމަ، އެފަދަ ޢަމަލެއްކުރި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހަށް ޖަލަށްލުން، ނުވަތަ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހަށް ގޭގައި ބަންދުކުރުން، ނުވަތަ 3000/- (ތިންހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރުން.

1.4. ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނާއި މުވައްޒަފުން

1.4.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް މެންބަރުން ޢައްޔަން ކުރެވޭ ގޮތަކީ ކޮބާ؟

- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހުށަހަޅުއްވާ ނަންތަކެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން

1.4.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ގޮތުން ޢައްޔަން ކުރަނީ ކިތައް މެންބަރުން؟

- 5 މެންބަރުން

1.4.3. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުކަމުގެ މުއްދަތަކީ ކޮބާ؟

- އެ މެންބަރަކު އައްޔަންކުރެވޭ ތާރީޚުން ފެށިގެން 5 އަހަރު

1.4.4. ކޮމިޝަނުގެ ރައީސާއި ނާއިބު ރައީސް އައްޔަންކުރެވެނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނަށް ރައީސަކާއި ނައިބުރައީސަކު އައްޔަންކުރަނީ އޭސީސީގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން، އޭސީސީގެ މެންބަރުން.

1.4.5. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ޢަމަލުތައް ބަހައްޓަން ޖެހެނީ ކޮންގޮތަކަށް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތަށް

1.4.6 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ މުދަލާއި ފައިސާގެ ހިސާބު ހާމަކުރަންޖެހެނީ ކޮން ގޮތަކަށް؟

- ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުން، އަހަރަކު އެއްފަހަރު، އެ މެންބަރުންގެ މިލްކިއްޔާތުގައިވާ ފައިސާގެ ހިސާބުތަކާއި، ވިޔަފާރީގެ މަސްލަހަތުތަކާއި އަރަންޖާއި ދަރަނި ހާމަކޮށް އޮކްޓޫބަރު ޖެނެރަލްއަން ބާރުއަޅާ ގޮތުގައި ހުށަހަޅަންޖެހޭ. މެންބަރުކަމުން އައްޔަނުކުރާ މެންބަރުން، މަޖިލީހަށް ބައިވެރިވުމުގެ ކުރިންވެސް މި ގޮތަށް ހުށަހަޅުއްވަން ޖެހޭ.

1.4.7 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފުންގެ މުދަލާއި ފައިސާގެ ހިސާބު ހާމަކުރަން ޖެހެނީ ކާކަށްތޯ؟

- ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ މަގާމުތަކެއްގައި ތިބޭ މުވައްޒަފުން އެމުވައްޒަފުންގެ ފާއިތުވި އަހަރުގެ މާލީބަޔާން ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ ފޯމެޓަކަށް، ފުރާ އަހަރުގެ މާރޗް 31 ގެ ކުރިން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭ.

1.4.8 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނާއި މުވައްޒަފުންނަށް ޤާނޫނުން ލިބިދީފައިވާ ހިމާޔަތަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނުން ލިބޭ ބާރުގެ ދަށުގައި، ރަނގަޅު ހެޔޮނިޔަތުން ހެދި ނިޔަތެއްގައި ކުރާ ނުވަތަ ނުކުރާ ކަމަކާގުޅޭ އެއްވެސް ދައުވާއެއް ނުކުރެވުން
- ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ނުވަތަ ގާނޫނަކުން ލިބިދޭ ބާރެއްގެ ދާއިރާގެ ދަށުގައި ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފަކު ރަނގަޅު ހެޔޮނިޔަތުން ހެދޭނިޔަތުގައި ކުރާ ކަމަކާގުޅޭ ނުވަތަ ނުކުރާ

ދޫކޮށްލާ ކަމަކާމެދު އެއްވެސް މަދަނީ ނުވަތަ ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއް ނުއުފުލޭނެ ކަމަށް ޤާނޫނުގައިވޭ

1.4.9. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް މުވައްޒަފުން ޢައްޔަންކޮށް ވަކި ކުރަނީ ކޮން މުއައްސަސާއަކުން؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން

1.4.10. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފަކަށް އެއްވެސް ސިޔާސީ ޕާޓީއެއްގެ މެމްބަރެއްގެ ގޮތުގައި ހުރެވޭނެތޯ؟

- ނުހުރެވޭނެ

1.5. ކޮމިޝަނުގެ އިދާރާ ގުޅޭ ކަންކަން

1.5.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އިދާރާ ހުންނަނީ ކޮން ތަނެއްގައި؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އިދާރާ މާލޭސިޓީ އާއި އައްޑޫ ސިޓީގައި ހުރި. މާލޭސިޓީގައި ހުންނަނީ އަމީރު އަޙްމަދު މަގުގައި ހުންނަ ހުރަވީ ބިލްޑިންގެ 2 ވަނަ ފަންގިފިލާގައި. އައްޑޫ ސިޓީގައި ހުންނަނީ "އެންޓި -ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން ދެކުނު ސަރަހައްދީ އޮފީސް" ގެ ނަމުގައި އައްޑޫ ސިޓީ ހިތަދޫ އިސްމާއީލް ކަލޭފާނު ތުއްތު ބިލްޑިންގ ގައި.

1·5·2· އޭސީސީ އިދާރީ ގޮތުން ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސް ވެރިއަކީ ކާކު؟

- ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލް

1·5·3· އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓް އެޑްރެސް އަކީ ކޮބާ؟

- acc·gov·mv

1·5·4· އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ސިޓީއާއި ތަކެތި ބަލައިގަންނަނީ ކޮން އިރެއް ވަންދެން؟

- ކޮންމެ ދުވަހެއްގެ ކޮމިޝަނުގެ ރަސްމީ ގަޑީގައި (އެނދުރުން 8:00 ން ގެންދުރުވަރު 15:00 އަށް)

1·5·5· އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ގުޅައިގެން މައްސަލަ ހުށަހަޅާނީ ކިހިނެއް؟

- ބަންދު ނޫން ކޮންމެ ދުވަހެއްގެ ރަސްމީ ގަޑީގައި ހިލޭ ގުޅާ ނަންބަރު 1418 އަށް، ނުވަތަ 3015200، 3015257 އަށް ގުޅާ މައްސަލައިގެ ތަފްސީލު ދިނުން

1·5·6· އޭސީސީގެ މެންބަރުންނާ ބައްދަލުކުރުމަށް (އެޕޮއިންޓްމަންޓަ އަކަށް) އެދި ހުށަހަޅާނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ އެޕޮއިންޓްމަންޓަށް އެދޭ ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްގެން. ކޮމިޝަނުގެ ކައުންޓަރުންނާއި، އަދި ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓު (www·acc·gov·mv) ގެ ޑައުންލޯޑް ސެކްޝަނުން އެފޯމު ލިބޭނެ

1.5.7. ފޯން މެދުވެރިކޮށް މެންބަރުންނާ ބައްދަލުކުރުމަށް (އެޕޮއިންޓްމަންޓަށް އަޅަން) އެދެވިދާނެތޯ؟

- އެދެވޭނެ. މެންބަރުންގެ އެޕޮއިންޓްމަންޓަށް އެދޭ ފަރާތަކުން ކޮމިޝަނަށް ގުޅުމުން، ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންގެ ބިޒީއިން އެޕޮއިންޓްމަންޓަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފަރާތާ ވާހަކަދައްކައިގެން ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފެއް އެ ފޯނު ފިޔަވަމަ ކުރުމަށްފަހު ބައްދަލުވުން ހަމަޖެއްސައިދެވޭނެ

1.5.8. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރިއަށް ގެންދާ ތަޙުޤީޤުތަކާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ކޮމިޝަނުން މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކަށް ޖަވާބުދޭން ޖެހޭނީ ކިތައް ދުވަސް ތެރޭގައި؟

- ރަސްމީ 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި

1.5.9. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓް ތައްޔާރު ކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރަނީ، ކޮމިޝަނުގެ ސްޓްރެޓެޖިކް އެކްޝަން ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ހިނގާ ޚަރަދުތަކަށް ތަންފީޒުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ޚަރަދުގެ އަންދާޒާއެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް

1.5.10. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓަށް ފައިސާ ލިބެނީ ކިހިނެއް؟

- ދައުލަތުގެ އަހަރީ ބަޖެޓުގެ ތެރޭގައި ހިމަނައިގެން މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދެން. އެހެންނަމަވެސް، މަޖިލީހުން ބަޖެޓް ފާސްކުރި

ނަމަވެސް މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ބަޖެޓުގައި ހުރި ކަންކަމަށް ފައިސާ ދޫކުރަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީ އިން ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ މަތިން.

1.5.11. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ގަންނަ ތަކެއްޗާއި، ހޯދާ ޚިދުމަތްތަކާއި، ކުރުވާ މަސައްކަތްތަކަށް އަގު އަދާކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނަށް ހޯދާ ތަކެއްޗާއި ޚިދުމަތާއި، ކުރުވާ މަސައްކަތްތަކަށް އަގު އަދާކުރަނީ ޕަބްލިކް އެކައުންޓިންގ ސިސްޓަމުން ޕޭމަންޓް ރިކުއެސްޓް ފޮނުވުމުން، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީއިން އެފަރާތްތަކުގެ ބޭންކު އެކައުންޓްތަކަށް ފޮނުވައިދެންނާއި، ޗެކް ދޫކޮށްގެން

1.5.12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ ބިލްތަކަށް ފައިސާ ދައްކަނީ ކިހާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި؟

- ކޮމިޝަނަށް ބިލް ލިބުނާ އެންމެ ފަސްވެގެން ރަސްމީ 7 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޕަބްލިކް އެކައުންޓިންގ ސިސްޓަމުން ޕްރޮސެސް ކުރެވޭ. އަދި ބިލް ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީ އިން އާންމު ގޮތެއްގައި ގިނަވެގެން 30 ދުވަސްތެރޭގައި އެފައިސާ ދައްކާނެ.

1.5.13. ބިލަން ފައިސާ ދައްކަން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ޕަބްލިކް އެކައުންޓިންގ ސިސްޓަމަށް ޕްރޮސެސް ކުރިކަން އެނގޭނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުން ފައިސާ ދައްކާ ކޮންމެ ބިލެއްވެސް ޕަބްލިކް ބޭންކް އެކައުންޓުން ޕްރޮސެސް ކުރުމަށްފަހު، އެބިލް ހުށަހެޅި ފަރާތަށް، ބިލަން ފައިސާ ދެއްކުމާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު އީމެއިލް މެދުވެރިކޮށް ފޮނުވާނެ.

1.5.14. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ދެކުނު ސަރަހައްދީ (ސަދަރަން ރީޖަނަލް) އޮފީސް ގާއިމު ކުރެވުނީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 1 ޑިސެމްބަރު 2015 ގައި

1.5.15. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ދެކުނު ސަރަހައްދީ އޮފީސް ހުންނަނީ ކޮން ރަށެއްގައި؟

- އައްޑޫ ސިޓީ ހިތަދޫގައި

1.6. ވަޒީފާއަށް މީހުން ހޯދުމާއި ވަޒީފާ ދިނުން

1.6.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޯދުމާއި ވަޒީފާ ދިނުމުގައި އަމަލުކުރާ ގަވާއިދު ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޯދުމާއި ވަޒީފާ ދިނުމުގައި އަމަލުކުރަން ގޮތުގެ އުސޫލުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން

1.6.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޮވުމާއި ވަޒީފާ ދިނުމުގައި އަމަލުކުރާ ގޮތަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޮވުމާއި ވަޒީފާ ދިނުމުގައި އަމަލުކުރަން ގޮތުގެ އުސޫލުގައިވާ ގޮތްތަކަށް

1.6.3. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލާއިރު ތަޢުލީމީ ދާއިރާތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލަނީ ކޮން ދާއިރާތަކެއް؟

- އިންވެސްޓިގޭޝަނުގެ ދާއިރާ: ބިޒްނަސް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން، ޤާނޫނު، އެކައުންޓިންގ އެންޑް އޮޑިޓިންގ، ފޮރެންސިކް ސައިންސް، ކްރިމިނޮލޮޖީ
- އައި.ޓީގެ ދާއިރާ: އިންފޮމޭޝަން ޓެކްނޮލޮޖީ، ސޮފްޓްވެއަރ އިންޖިނިއަރިންގ
- ޕްރިވެންޝަނުގެ ދާއިރާ: ސޯޝަލް ސައިންސަސް

1.6.4. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފަކާ ޢާއިލީ ގޮތުން ގުޅުމެއް ހުރި ފަރާތަކަށް ވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލެވޭނެތަ؟

- ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއަކަށް ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކަށް ކުރިމަތިއެއް ނުލެވޭނެ:

  <u>ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރެއް/މުވައްޒަފެއް</u>

  - ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ މީހުންނަށް
  - މައިންބަފައިންނަށް
  - ދަރިންނަށް
  - އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހުންނަށް
  - އެއްބަނޑު/އެއްބަފާ މީހުންނަށް

- ދޮންދަރިންނަށް

<u>މެމްބަރެއް ނުވަތަ މުވައްޒަފެއް ކައިވެނިކޮށްގެން އުޅޭ މީހާގެ</u>

- މައިންބަފައިންނަށް
- އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހުންނަށް
- އެއްބަނޑު/އެއްބަފާ މީހުންނަށް

1.6.5. ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މުވައްޒަފުން ހޯދުމަށް އާއްމުކޮށް އިޢުލާނުކުރަނީ ކޮންތަންތާކު؟

- ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓު
- ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓު
- އޮފީހުގެ ނޯޓިސްބޯޑު
- އޮފީހުގެ މީސްމީޑިއާގެ ވަސީލަތްތައް

1.6.6. އޮފީހުގެ ވަޒީފާއަކަށް އިންޓަރނެޓް މެދުވެރިކޮށް ހުށަހެޅިދާނެތަ؟

- ހުށަހެޅިދާނެ. އޮފީހުގެ ރަސްމީ އީމެއިލް އެޑްރެސްއަށް އެޕްލިކޭޝަން ފޯމާއި ކަމާބެހޭ ލިޔުންތައް އީމެއިލް މެދުވެރިކޮށް ފޮނުވިދާނެ

1.6.7. އޮފީހުގެ ވަޒީފާއަކަށް ހުށަހަޅާ ތަކެތި ބަލައިގަނެފިކަން އެނގޭނީ ކިހިނެއް؟

- ބަލައިގަންނަ ކޮންމެ އެޕްލިކޭޝަން ފޯމަކަށް ލިބުން ކަމުގެ ތަރުތީބު ނަންބަރެއް ޖަހާފައިވާ ސްލިޕެއް އޮފީހުން ދޫކުރާނެ. އީމެއިލްއިން ހުށަހަޅާ އެޕްލިކޭޝަންތަކަށްވެސް، ތަރުތީބު ނަންބަރު ޖަހާފައިވާ ސްލިޕު އޮފީހުން މެއިލްކުރާނެ.

1.6.8. މަޤާމުގެ ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ މިންވަރާއި ނުވާމިނުން އަދި ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާގެ ބައިން ޕޮއިންޓު ލިބެން ގޮތް އޮންނާނީ ކިހިނެއް؟

- އިޢުލާނުގެ މުއްދަތު ހަމަވާތާ ގިނަވެގެން ރަސްމީ 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކުރިމަތިލީ ފަރާތްތަކަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރެފަރެންސް ނަންބަރު ހިމަނައިގެން ތަޢުލީމާއި ތަޖުރިބާގެ ބައިން ޕޮއިންޓު ލިބުނުގޮތް އަދި ޝަރުތު ފުރިހަމަވާ މިންވަރާއި ނުވާމިނުން [illegible] ލިސްޓެއް ތަރުތީބުކޮށް ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓުގައި އެ ލިސްޓު ޝާއިޢުކުރަން.

1.6.9. ވަޒީފާއަކަށް ކުރިމަތިލައިގެން އުޅޭ ފަރާތްތަކަށް ޕޮއިންޓު ދީފައިވާ ގޮތާބެހޭ ގޮތުން ޝަކުވާއެއް އޮތްނަމަ ހުށަހަޅާނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުން ލިސްޓު އާންމުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން ރަސްމީ 1 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅިދާނެ.

1.6.10. ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއަކަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ މަޤާމުގެ ޝަރުތު ފުރިހަމަވޭތޯބަލައި، ޝޯޓްލިސްޓްކުރުން ފަށާނީ ކިހިނެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން ހޮވުމާއި ވަޒީފާ ދިނުމުގައި ޢަމަލުކުރަން ގޮތުގެ އުސޫލުގައިވާ ގޮތަކަށް

1.6.11. އޭސިޔާގެ ވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރެވެނީ ކިހިނެއް؟

- ފެންވަރު ބެލުމަށްޓަކައި އިމްތިޙާނެއް ކުރެވޭ.
- ސޭލްސް/މާކެޓިންގ ހުނަރުތަކާ ކޯޗިންގ ސެޝަންސް ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަޖުރިބާއާއި ތަޢުލީމާއި ހިމަނައިގެން ޕްރެޒެންޓޭޝަނެއް ހަދަހަދައިގެން ބަލާލެވުނު ކަރުދާސް.
- އެޕްލިކޭޝަންފޯމް އާއި ސެޓްފިކެޓްތަކާއި ފޮޓޯ ދަށުގެ މަޢުލޫމާތަށް އިމްތިޙާން ނުދޭ

1.6.12. އޭސިޔާގެ ވަޒީފާއަށް ހޮވޭނެ ފަރާތެއް ކަނޑައަޅަނީ ކޮންކޮން ކަމަކަށް ބަލައިގެން؟

- ވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތްތަކުގެ ތަޢުލީމާއި، ތަޖުރިބާއާއި، އިމްތިޙާނާއި އިންޓަވިއުއިން ހޯދި ނަތީޖާގެ މަތިން ބަލައިގެން

1.6.13. އޭސިޔާގެ ވަޒީފާއަށް ހޮވޭ ފަރާތްތަކަށް ތަމްރީން އަންގަނީ ކިހިނެއް؟

- އޭސިޔާގެ ވަޒީފާއަށް ހޮވޭ ފަރާތްތަކަށް ތަމްރީން އަންގަނީ ލިޔުމަކުން. އަދި، ވަޒީފާގެ ފުރުސަތު ޙާޞިލުކުރާމީހުން ނިންމާ ގޮތުގެ ހޯދުންކަން އަންގާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ރަސްމީ 3 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ލިޔުމުން ކޮމްޕެނީއަށް އަންގަންޖެހޭނެ.

1.6.14. އޭސީސީގެ ވަޒީފާއަށް ހޯދާ ފަރާތްތަކުގެ މާކުސް ޝީޓް ހާމަކުރޭތޯ؟

- ވަޒީފާއަށް މީހަކު ނެގުމުގައި ކޮމިޝަނުން ވަކި ގޮތެއް ނިންމުމުން ރަސްމީ 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފައިނަލް ޕޮއިންޓް ޝީޓް ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓުގައި އާންމުކުރެވޭނެ.

1.7. މައުލޫމާތު ހާމަކުރުމާއި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމާއި ޖަވާބުދާރީވުން

1.7.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މީޑިއާއަށް މައުލޫމާތު ދިނުމުގައި ބޭނުންކުރާ ވަސީލަތް/ގޮތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޕްރެސް ކޮންފަރެންސް
- ނޫސްބަޔާން
- ފެކްސް
- އީމެއިލް

1.7.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، ޖަވާބު ލިބޭނީ ކިހާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި؟

- ކޮމިޝަނުން ކުރިއަށް ގެންދާ ތަޙުޤީޤާތަކާ ގުޅުމެއްނެތް ކަންކަމުގައި ކޮމިޝަނުން މައުލޫމާތު ސާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ރަސްމީ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެތެރޭގައި

1.7.3. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނެ ފަރާތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި ދައުލަތުގެ ހިއްސާ އޮންނަ ކުންފުނިތައް
- އެމީހެއްގެ އަމިއްލަ ރިޕޯޓެއް ސާފުކުރުމަށް އެދި އެމީހަކު އަމިއްލައަށް ފަރުދީ ހައިސިއްޔަތުން

1.7.4. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާނެ ގޮތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ދޫކުރާ ފޯމުން
- ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ އިދާރަތަކުން ފޮނުވާ ސިޓީން ނުވަތަ ލިޔުމުން
- ރިޕޯޓެއް އޮތްތޯ ބެލުމަށް އެދި އަމިއްލަ ފަރާތަކުން ހުށަހަޅާ ލިޔުމަކުން

1.7.5. ކޮންމެ ރިޕޯޓު ސާފުކުރުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ފޯމު ހުށަހެޅުން، އަދި ފޯމު އަނބުރާ ލިބޭނެ ގަޑިތަކަކީ ކޮބާ؟

- ހެނދުނު 11:30 ގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ފޯމުތައް އެދުވަހުގެ މެންދުރުފަހު 13:30 ގައި، އަދި 11:30 ގެ ފަހުން ހުށަހަޅާ ފޯމުތައް ޖެހިގެން އަންނަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު 9:00 ގައި އަނބުރާ ލިބޭނެ

1.7.6. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރާ ހުރިހާ ތަހުގީގެއްގެ މައުލޫމާތު މީޑިއާއަށް ހާމަކުރަން ޖެހޭނެތަ؟

- ނުޖެހޭނެ، ވަކި ހާލަތެއްގައި މައުލޫމާތު ހާމަނުކޮށް ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭ

1.7.7. މައުލޫމާތު ހާމަ ނުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިދެނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 22ވަނަ މާއްދާއިން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ ވަކި މައުލޫމާތުތަކެއް މީޑިއާއަށް ހާމަނުކޮށް ހިފެހެއްޓުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭ

1.7.8. ރިޕޯޓާއި މައުލޫމާތު ދޫނުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާ ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ރަސްމީ އިދާރާތަކުން މައުލޫމާތު ހޯދާ ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ކުރެވިފައިވާ ރިޕޯޓު ނުވަތަ މައުލޫމާތު
- އާންމުކޮށް ބޭނުން ފަރާތަކުން ބެލެން ހުންނަ ރިޕޯޓާއި މައުލޫމާތު
- އެ މައުލޫމާތެއް ދިނުމުން ކޮމިޝަނުން ތަހުގީގު ކުރަމުންދާ މައްސަލަތަކެއްގެ ތަހުގީގަށް ހުރަސް އެޅިދާނެކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ބެލެވޭ މައުލޫމާތު
- އާންމު އުސޫލުން ގަންނަން ލިބޭގޮތަށް ހުންނަ މައުލޫމާތާއި ރިޕޯޓު

1.7.9. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަންޖެހޭ އެންމެ ފަހު ތާރީޚަކީ ކޮބާ؟

- ކޮންމެ އަހަރެއްގެ ފެބުރުއަރީ މަހުގެ 28 ވަނަ ދުވަހުގެ ކުރިން

1.7.10. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ދޭން ހަމަޖެހިފައިވާ މައުލޫމާތުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ނިމިފައިވާ މައްސަލަތައް ނިމިފައިވާ ގޮތުގެ މައުލޫމާތު
- ކޮމިޝަނުން ހިންގާ ވިސްނުންދިނުމުގެ ޕްރޮގްރާމުގެ ދަށުން އޮޑިޓްކުރެވޭ ތަންތަން އޮޑިޓް ކުރުމަށްފަހު ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކާ އެކަން ފިޔަވަޅުތަކުގެ މައުލޫމާތު
- ކޮރަޕްޝަނާ ބެހޭގޮތުން ހޭލުންތެރިކަން އިތުރު ކުރުމަށް ހިންގާ ޕްރޮގްރާމުތަކުގެ މައުލޫމާތު
- ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގެ ތަފާސްހިސާބު
- ކޮމިޝަނުން ހިންގާ މަޝްރޫއުތަކާ ބެހޭ މައުލޫމާތު

1.7.11. ދިމާވާ ހާއްސަ ހާލަތްތަކުގައި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން އެ ހާލަތަކާ ގުޅޭ ހާއްސަ ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކޮށް ހުށަހަޅަން ޖެހޭނީ ކޮން ފަރާތްތަކަކަށް؟

- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް

1.7.12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާގުޅޭ ޝަކުވާއެއް އޮތްނަމަ އެކަން ހުށަހަޅާނީ ކޮންފަރާތަކަށް؟

- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީއަށް

1.7.13. މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީއަކީ ކޮބާ؟

- މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީއަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 93 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ ކޮމިޓީ

1.7.14. މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީ ހިންގަނީ ކޮން އުޞޫލަކަށް؟

- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 133 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކަންތައްތަކާ ބެހޭ ކޮމިޓީ ހިންގުމުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން

1.7.15. މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ މައިގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ކޮބާ؟

- ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ބަޖެޓުތަކުގެ މަސައްކަތް
- އެ އިދާރާތަކުގެ އަހަރު ރިޕޯޓްތައް ދިރާސާކޮށް، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފާހަގަކޮށް އެ ކަންކަން އެންގުން
- އެ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ދިރާސާކޮށް، އެކަންކަމުގައި ކުރިއަށް ދެވިދާނެގޮތުގެ ލަފާދިނުން

- އެ އިދާރާތަކާ ބައްދަލުކުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ހިންގާ ކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން މައުލޫމާތު ހޯދައި، ސުވާލުކުރުން، އެ އިދާރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން އެ އިދާރާތަކުން ކުރަމުންދާގޮތް ބަލައި، އިސްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްދިނުން
- އެ އިދާރާތަކާ އާންމު ފަރާތްތަކުންނާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި އެހެނިހެން އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތަށް ބަލައި ދިރާސާކުރުން އެކަންކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުން.

1.7.16. ޖިނާވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޯޓުން މައްސަލަ ބަލާތަ؟

- އާނ، ބަލާ. އެ ގޮތުން، ކޯޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިދާރާތަކުން ލިޔުމުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި، އާންމު ރައްޔިތުން ލިޔުމުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އެހެން ކޯޓުތަކުން ފޮނުވާ މައްސަލަތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ތަޅުމުން ކޯޓަށް ފޮނުވާ މައްސަލަތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ލިޔުމުން ހުށަހަޅުއްވާ މައްސަލަތައް ބަލާނެ.

1.7.17. އޭސީ އޮޑިޓް ކުރަނީ ކޮން ފަރާތަކުން؟

- ކޮމިޝަންގެ އަހަރީ އޮޑިޓް، އަދި އެހެނިހެން ހާއްސަ އޮޑިޓްތައް ފާސް ކުރަނީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން

1.7.18. އޮޑިޓް ކުރުމަކީ ކޮބާ؟

- ފައިސާ ބޭނުންކޮށްފައިވަނީ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށްތޯ ބެލުން
- މަސައްކަތްކޮށްފައިވަނީ އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތަށްތޯ ބެލުން

2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ގާނޫނީ ނިޒާމް

2.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެ ބަޔާރުތު

2.1.1. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ނިޒާމުގައި ހިމެނޭ މައިގަނޑު ޤާނޫނުތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008)
- ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000)
- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014)
- ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016)

2.1.2. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާ ގުޅޭ މާއްދާތަކަކީ ކޮބާ؟

- 199 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 208 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް

2.1.3. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން އުފެއްދި ޤާނޫނީ ސަބަބަކީ ކޮބާ؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 199 ވަނަ މާއްދާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނެއް އޮންނަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ

2.1.4. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން އުފައްދާފައިވަނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން

2.1.5. އިންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތަކީ ކޮބާ؟

- އިންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަކީ އަމިއްލަ ނަމުގައި ދަޢުވާ ކުރުމާއި، ދަޢުވާ ލިބިގަތުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ، އަމިއްލަ ނަމުގައި މުޢާމަލާތު ކުރުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ލިބިފައިވާ އަދި ވަކި ސިއްކައެއް އޮންނަ މިނިވަން ޤާނޫނީ ޝަޚްޞެއް

2.1.6. އިންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަސްދީޤު ކޮށްދެއްވީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 24 ސެޕްޓެންބަރު 2008 ގައި

2.1.7. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު ތަސްދީޤު ކުރެވުނީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 31 އޮގަސްޓު 2000 ގައި

2.1.8. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު ޢަމަލުކުރަން ފެށި ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 16 ޖުލައި 2015 ގައި

2.1.9. 2014 ވަނަ އަހަރު ޢަމަލުކުރަން ފެށި ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު ތަންފީޛުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށްތައް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000 (ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި

2.1.10. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތަކީ ކޮބާ؟

- ޖިނާއީ ކުށްތައް ތަހުޤީޤު ކުރުމާއި ޖިނާއީ ކުށްތަކުގެ ދަޢުވާ އުފުލުމާއި އެފަދަ މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި ޢަމަލުކުރާ އުސޫލުތައް

2.1.11. ގަވާއިދު ނަންބަރު 2017/R-40 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދު) އަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާއިން ބާރުލިބިގެން، ކޮމިޝަނަށް މަސައްކަތް ކުރަންވާނެ އުސޫލާއި، ކުރިއަށް ގެންދާ ތަހުޤީޤުތަކަށް މީހުން ހާޒިރުކުރުން އުސޫލާއި، ވަކީލުންގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ މަޤްޞަދުގައި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގަވާއިދެއް

2.1.12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަ ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމަށް ފޮނުވަނީ ކޮން ފަރާތަކަށް؟

- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް

2.1.13. މީހަކު ކުށްވެރިކުރަން ކަނޑައެޅޭނީ ކިހާ ހިސާބަކުން؟

- ޝަރުޢީ ކޯޓެއްގައި އެމީހެއްގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވުމުން

2.1.14. ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށެއް ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތު ކޮށްދޭންޖެހޭ މިންގަނޑަކީ ކޮބާ؟

- އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް

2.1.15. ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށެއް ކޮށްގެން ހޯދާ މުދަލާއި ފައިސާއާމެދު އަމަލު ކުރަނީ ކޮންގޮތަކަށް؟

- ޝަރުޢީ ހަމަތަކުގެ މަތިން އެމުދަލާއި ފައިސާ ދައުލަތަށް ނެގޭނެ

2.1.16. ޤާނޫނު ތަންފީޒު ކުރާ މުވައްޒަފުންނަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި

2.1.17. ޤާނޫނު ތަންފީޒު ކުރާ މުވައްޒަފުންނަކީ ކޮބާ؟

- މަގާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ނުވަތަ އަދާކުރާ ރަސްމީ ވަޒީފާގެ ހައިސިއްޔަތުން އަމަން އަމާންކަން ދެމެހެއްޓުމާއި، ކުށް ކުރާ މީހާ ހައްޔަރު ކުރުން ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުށުގެ މައްސަލަތައް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ ވާޖިބު ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އަދާކުރަންޖެހޭ ކޮންމެ މީހެއް

2.1.18. ރަސްމީ ހައިސިއްޔަތެއް ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފަކު، ރަސްމީ ގޮތުން އަދާކުރަން ޖެހޭ ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއްގެ ދަށުން ކުރާ ކަންކަމާއި ނުކޮށް ދޫކޮށްލާ ކަންކަމާއި ނުވަތަ ވަކި މީހަކަށް ނުވަތަ ވަކި ބަޔަކަށް މަންފާއެއް ދިނުމަށް ނުވަތަ ނުދިނުމަށް ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފަކަށް، ލިބިދޭ ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމާއި ބޭނުން ނުކުރުމަށް.

2.1.19. ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ބާރާއި، ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރާއި، ޝަރުޢީ އިންސާފު ގާއިމުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ ފަރާތްތަކުގެ މެންބަރުންނާއި، މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ މެންބަރުންނާއި މުވައްޒަފުން ހިމެނޭގޮތަށްކަމަށާއި އޭގެ ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި ދައުލަތުގެ މަގާމުތަކުން އިސްތިޢުފާ ކުރުވޭ މަގާމުތަކަށް ކުރިމަތިލައިގެން ތިބި މީހުން

2.1.20. ދައުލަތުގެ މަގާމުތަކުގެ ތެރެއިން އިސްތިޢުފާކުރުވޭ މަގާމުތަކަށް ކުރިމަތިލައިގެން އުޅޭ ފަރާތަކީ ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއް ކަމަށް ބެލެވެނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި

2.1.21. ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގައި މަންފާ މާނަކޮށްފައިވަނީ ކޮން ގޮތަކަށް؟

- މަންފާއަކީ ދުވާ ހަދިޔާއަކުން ނުވަތަ އަގެއް އަދާކުރުމުން، ނުވަތަ ފައިސާގެ އަގެއް އެކުލެވިގެންވިޔަސް އަދި ނުވިޔަސް، ލިބޭނެ މާއްދީ އަދި ޣައިރު މާއްދީ ކޮންމެ ބަދަލެއް

2.1.22. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000 (ކޯރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ ކުށްވެރިވާނެތަ؟

- މިޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުން މީހަކު، އެ ކުށެއް ކުރި މީހަކާ އެއްފަދައިން ކުށްވެރިވާނެ

2.1.23. ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލެއް ހިންގާކަން ފާހަގަ ކުރެވިގެން އެކަން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް އެންގުމަށްޓަކައި 'ކަރިގަނޑު ފުރޭވޭން' (ވިސްލްބްލޯ ކުރެވޭނެ) ގޮތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ފޯނުން
- ލިޔުމުން
- ފެކްސްއިން
- އީ-މެއިލް އިން
- ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރުވެގެން

2.1.24. ކޮރަޕްޝަންގެ ޢަމަލުތަކާއި ހާމަކުރުމަށްޓަކައި ކަރިގަނޑު ފުރާ (ވިސްލްބްލޯ ކުރާ) ފަރާތްތަކަށް ލިބޭ ހިމާޔަތްތެރިކަމަކީ ކޮބާ؟

- ކަރިގަނޑު ފުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޒާތީ ހިމާޔަތްތެރިކަން

- ކަރިގަނޑު ފުދޫ ފަރާތްތަކަށް ޖިސްމާނީ ރައްކާތެރިކަން ދިނުން
- ކަރިގަނޑު ފުދޫ ފަރާތްތަކަށް ވަޒީފާގެ ރައްކާތެރިކަން ދިނުން
- ކަރިގަނޑު ފުދޫ ފަރާތްތަކުގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރެވިގެންވުން

2.1.25. ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކާއި ނުވަތަ ކަންކުރާ ގޮތާ ގުޅޭގޮތުން ރައްޔިތުން އުފުލާ ޝަކުވާތައް ބެލުމަށްޓަކައި އުފައްދާފައިވާ އިދާރާތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން
- ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަން
- ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން

2.1.26. ދައުލަތުގެ ތިން ބާރުގެ މައްޗަށް ފާރަވެރިވާ މުއައްސަސާތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން
- ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން
- އޯޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
- ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަން

2.1.27. ރަށު ކައުންސިލްތަކަށް ހޮވާ މަންދޫބުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތު ލިބިދީފައިވަނީ ކޮން ގާނޫނެއްގެ ދަށުން؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުން

2.1.28. މާލީ ބަޔާން ހުށަހަޅަންޖެހޭ މަޤާމުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
- ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބު
- ވަޒީރުން
- ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން
- މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ މެންބަރުން

2.2. ކޮރަޕްޝަންގެ ކުށްތައް

2.2.1. ރާއްޖޭގައި ކޮރަޕްޝަންގެ ކުށްތައް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ކޮން ޤާނޫނުތަކަކުން؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008)
- ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000)
- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014)

2.2.2. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގައި ކޮރަޕްޝަނަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ކޮރަޕްޝަން ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000 (ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބުނެފައިވާ ކުށްތަކެވެ.

2.2.3. ރާއްޖޭގައި ކޮރަޕްޝަނުގެ މައިގަނޑު ކުށްތަކުގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭ ކޮން ކުށްތަކެއް؟

- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ރިޝްވަތު ދިނުމާއި ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން ރިޝްވަތު ހިފުން
- ދައުލަތުގެ މަގާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ނާޖާއިޒު ފައިދާ ހޯދައިދިނުމާއި ހޯދުން
- ދައުލަތަށް ފައިދާވާން އޮތް ކަމެއްގައި އެ ނޫން ގޮތަކަށް އަމަލުކުރުން

2.2.4. ގަވައިދާ ޚިލާފަށް ކަންކަން ކުރުމަކީ ކޮރަޕްޝަންތަ؟

- ގަވައިދާ ޚިލާފަށް ކުރާ ނުވަތަ ކުރެވޭ ކޮންމެ އަމަލެއް ކޮރަޕްޝަނަށް ނުވެ ހިނގައިދާނެ

2.2.5. ރިޝްވަތުގެ ކުށް ޤާނޫނުލްއުޤޫބާތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މާއްދާއަކީ ކޮބާ؟

- 510 ވަނަ މާއްދާ

2.2.6. ރިޝްވަތު ހުށަހަޅާ މީހާ އެ ހުށަހެޅި ރިޝްވަތުގެ މަޤްޞަދު ހާސިލު ނުވިކަމުގައިވިޔަސް އެމީހަކު ކުށްވެރިވާނެތަ؟

- ކުށްވެރިވާނެ

2.2.7. ރިޝްވަތަށް ވާނީ ހަމައެކަނި އަމިއްލައަށް ރިޝްވަތު ދީ ނުވަތަ ހިފާ ޙާލަތުގައިތަ؟

- އެ ހާލަތުގައި އެކަންޏެއް ނޫން. އެހެން ފަރާތެއް މެދުވެރިކޮށްގެން ރިޝްވަތު ދިން ކަމުގައިވިޔަސް އެއީ ރިޝްވަތުގެ ކުށަކަށް ވާނެ

2.2.8. މީހަކު ގުޅުވެރިކޮށް ރިޝްވަތުގެ ޢަމަލެއް ހިންގައިފިނަމަ ކުށްވެރިވާނެތަ؟

- ކުށްވެރިވާނެ

2.2.9. އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ ރިޝްވަތުގެ ކުށްއެއް ޖަޒާއީ ސިއްރުކުރުން ކުރަކަށް ވާނެތަ؟

- އާއި ކުށެއް. އިންތިޚާބުތަކުގެ ޤާނޫނުގައި ކުށެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ކުށެއްގެ ޖަޒާއީ ސިއްރު ކުރުމަކީ ކުށެއްކަމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) އަށް 1 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ

2.2.10. އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ ރިޝްވަތުގެ ކުށް ބެލުމަށް ވަކި މުއްދަތެއް އޮތްތަ؟

- އިންތިޚާބަކަށް އިއުލާންކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން އިންތިޚާބުގެ ދާއިމީ ނަތީޖާ އިޢުލާން ކުރާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހިންގާ ރިޝްވަތުގެ ކުށް ބެލުމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) އަށް 1 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (12) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ

2.2.11. އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ރިޝްވަތު ދޭން އުޅުނަމަ ކުރަކަށް ވާނެތަ؟

- ރިޝްވަތު ދޭންއުޅުން އަދި ކުށެއްކަމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) އަށް 1 ވަނަ

އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (12) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ

2.2.12. ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު) އަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގައި، ރިޝްވަތުގެ ކުށްތަކުގެ ގޮތުގައި ހިމަނާފައިވަނީ ކޮން ކުށްތަކެއް؟

- ވޯޓުދޭންހުރި ފަރާތަކަށް، ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއް ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރުދަކު ދޭ ރިޝްވަތުގެ ކުށް
- ވޯޓުދޭންހުރި ފަރާތަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް، އިންތިޚާބަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ކެންޑިޑޭޓަކު ދޭ ރިޝްވަތުގެ ކުށް

2.2.13. ފަރާތަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް، އިންތިޚާބަށް ކުރިމަތިލާފައިވާ ކެންޑިޑޭޓަކު ދޭ ރިޝްވަތުގެ ކުށަކަށްވަނީ ކިހިނެއް؟

- ކެންޑިޑޭޓަކު ޝަޚްޞު ޚުދުމަތަށްޓަކައި ވަކި ފަރުދަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ އާންމު ފައިދާއަށްޓަކައި، އެއްޗެއް ދީފިނަމަ ނުވަތަ ހުށަހެޅުމާއި ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ނުވަތަ މިނޫންވެސް މަސްލަހަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ނުވަތަ މިއިންކަމެއް ކޮށްދޭނެކަމަށް ބުނެފިނަމަ.
- އެހެން ކެންޑިޑޭޓެއްގެ އިންތިޚާބީ ކެމްޕެއިން ނުކުރުމަށް އަސަރު ފޯރުވުމަށްޓަކައި ވަކި ފަރުދަކަށް ނުވަތަ ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ އާންމު ފައިދާއަށްޓަކައި، އެއްޗެއް ދީފިނަމަ ނުވަތަ ހުށަހެޅުމާއި ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ނުވަތަ މިނޫންވެސް މަސްލަހަތެއް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ނުވަތަ މިއިންކަމެއް ކޮށްދޭނެކަމަށް ބުނެފިނަމަ.

2.2.14. ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ 512 ވަނަ މާއްދާގައި ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފަކަށް ރިޝްވަތު ހުށަހެޅުމުން ޢާންމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރުމުގައި ކޮންގޮތެއް ނުފޫޒު ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ކޮން ކަންކަމެއް؟

- ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބެއް އަދާނުކޮށް ދޫކޮށްލުން
- ޤާނޫނުގައި ހުއްދަކޮށްފައިނުވާ ކަމެއް ކުރުން

2.2.15. ނަހަމަ ގޮތުގައި ރިޝްވަތު ހުށަހެޅުމާ ނުވަތަ މަޤާމު ބޭނުންކުރުން މަނާކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ ކޮން މާއްދާއަކުން؟

- 513 ވަނަ މާއްދާ އިން

2.2.16. ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން ކުރަންޖެހޭ ޚިދުމަތް ދޭއިރު، އެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފުން އަމިއްލަ ދޭތެރޭ ކުރަންޖެހޭ ދުވަހަކާ ދިމާވާ ގޮތަށް ކުރުމަކީ ކޮރަޕްޝަނުގެ ކޮންކަހަލަ އަމަލެއް؟

- ރިޝްވަތު ހުށަހެޅުމުގެ ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން މަންފާއެއް ހޯދުން

2.2.17. ރިޝްވަތުގެ ކުށާއި މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ނާޖާއިޒު ފައިދާ ހޯދިނުމާއި ހޯދުމުގެ ކުށުގެ އިތުރުން، ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށެއްކަމުގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ކޮން ކުށެއް؟

- ރައްކާތެރިކުރަން ނުވަތަ ދައުލަތުން ފައިދާއެއް ލިބޭން އޮޅުވާލައިގެން އެ ނުޖެހޭގޮތަކަށް އަމަލުކުރުމަކީ ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާ މަނާ ކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުށެއް

2.2.18. ވޯޓުލާން ހުންނަ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ ހެކިދޭ ފަރާތަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމަކީ ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއްތަ؟

- ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއް

2.2.19. ވޯޓުދޭންހުރި ފަރާތަކަށް، ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއް ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރުދަކު ދޭ ރިޝްވަތުގެ ގޮތުން، ކުރަކަށް ވަކި ކިރިޝްމެއް؟

- އިންތިޚާބީ ޙައްޤުގެ ފައިދާ ވަކިފަރާތަކަށް ގެންބުމަށްޓަކައި ޝުކުރެއްގެ ގޮތުން ނުވަތަ ހަދިޔާއެއްގެ ގޮތުން ވިޔަސް ނުވަތަ އުޅުން ގޮތަކަށްވިޔަސް އެއްވެސް އެއްޗެއް ދިނުން
- ވަކިގޮތަކަށް އިންތިޚާބީ ޙައްޤުގެ ބޭނުންކުރުން ކުރިމިވާ ވޯޓުދޭންހުރި ފަރާތަކަށް ޝުކުރެއްގެ ގޮތުން ނުވަތަ ހަދިޔާއެއްގެ ގޮތުން ވިޔަސް ނުވަތަ އުޅުން ގޮތަކަށްވިޔަސް އެއްވެސް އެއްޗެއް ދިނުން

2.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅުމާއި ތަޙުޤީޤުކުރުން

2.3.1. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމުން އެ ޝަކުވާއަކާމެދު އަމަލު ކުރެވޭނީ ގޮތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ މައްސަލައިގައި ހިންގާފައިވާ އަމަލަކީ ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއް ހުރިކަން ދިމާނުވާނަމަ މައްސަލަ ނުބަލާ ދޫކޮށްލުން
- މައްސަލައަކީ އެހެން މުއައްސަސާއަކަށް ހުށަހަޅަންޖެހޭ މައްސަލައެއްނަމަ އެމުއައްސަސާއަކަށް މައްސަލަ ފޮނުވުމަށް ނިންމުން

- މައްސަލައިގައި ހިންގާފައިވާ އަމަލުތަކުގައި ކުޑަނަމަވެސް ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއް ހިންގާފައި އޮތްކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭނަމަ ތަޙުޤީޤު ކުރުމަށް ނިންމުން

2.3.2. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާނީ ކިތައް އަހަރު ނުވާ މައްސަލަ؟

- އާންމުކޮށް މައްސަލައެއް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާއިރު އެކަމެއް ހިނގިތާ 10 އަހަރު ހަމަނުވާ މައްސަލަތައް

1.7.19. 10 އަހަރަށްވުރެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ މައްސަލަތައް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ތަޙުޤީޤު ކުރާނީ ކޮން ހާލަތްތަކުގައި؟

- 10 އަހަރުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅިފައި ނުވާ ސަބަބު ބަލާ، އެ ސަބަބަކީ މަޤުބޫލު ސަބަބެއްކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފެނިއްޖެ ހިނދެއްގައި. މައްސަލައިގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނަން ބަލާ އެ މައްސަލައެއް ބަލައިގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭ

2.3.3. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާއިރު ހުށަހަޅާ މީހާގެ މަޢުލޫމާތު އެނގުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބާ؟

- ކޮމިޝަނުން ގުޅުން ޖެހިއްޖެ ހާލަތްތަކުގައި އެމީހަކާ ގުޅައިގެން ތަޙުޤީޤަށް އަވަހަށް ނިންމުމަށް އިތުރު ބާރަކަށްވާތީ

2.3.4. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ މީހާގެ މަޢުލޫމާތު ސިއްރު ކުރެވޭނެތޯ؟

- ސިއްރު ކުރެވޭނެ

2.3.5. މައުލޫމާތު ހޯދާއި ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ތެރެއިން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކާއި ގުޅުންހުރި މައުލޫމާތު ހުށަހެޅި މީހާ ނޫން އެހެން ފަރާތަކަށް ލިބިދެންވީތަ؟

- އެހެން ފަރާތަކަށް ނުލިބޭނެ

2.3.6. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން އެ މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީ ކުރިކަމުގެ ލިޔުމެއް ލިބޭނެތަ؟

- ލިބޭނެ. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީ ކުރިކަމުގެ ލިޔުމެއް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދޭން ޖެހޭނެ

2.3.7. ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅި މައްސަލަ ބެލުމާމެދު ނިންމިގޮތް އަންގާނެތަ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅި މައްސަލަ ބެލުމާމެދު ނިންމިގޮތް ލިޔުމުން އަންގަންޖެހޭނެ

2.3.8. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް، ހާލުކަން ނޫނީގޮތަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި، މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީކުރިކަމުގެ ލިޔުމާއި، މައްސަލަ ބެލުމާމެދު ނިންމިގޮތުގެ ލިޔުން ދޫކުރާނެތަ؟

- ނޫން ދޫނުކުރާނެ. އެ ލިޔުން ދޫކުރާނީ ހާލުކަން އެނގޭގޮތަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތަކަށް އެކަނި ކަމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ

2.3.9. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތަކުގައި ޒިންމާވާންޖެހޭ ފަރާތްތަކަށް މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް ދޫކުރާނީތަ؟

- ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލައިގެ ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް އެ މައްސަލައިގެ ހުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް ކޮމިޝަނުން ދޫކުރާނެކަމަށް، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ

2.3.10. ތަޙްޤީޤު ކުރުމަކީ ކޮބާ؟

- ކުށެއް ކޮށްފައިވާކަން ދެނެގަތުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ހުއްދަ ކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހެކި ހޯދުން

2.3.11. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރާ ތަޙްޤީޤުތައް ކުރެވޭނީ ކޮން ބަޔަކަށް؟

- ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނާއި މެންބަރުން ކަނޑައަޅާ ބަޔަކަށް

2.3.12. އާންމުކޮށް ހުށަހަޅައިގެން ކޮމިޝަނުގެ ތަޙްޤީޤުތައް ކުރެވިދާނެތަ؟

- ކުރެވިދާނެ

2.3.13. ތަޙްޤީޤަށް މީހުން ހާޒިރު ކުރުމުގެ ބާރު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވޭތަ؟

- ލިބިގެންވޭ

2.3.14. މަޢުލޫމާތު ހޯދުމާއި ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ތެރެއިން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި މަޢުލޫމާތު އެހެން ފަރާތަކަށް ހާމަ ކުރެވިދާނެ ގޮތަކީ ކޮބާ؟

- އާންމު މަސްލަހަތު ހިމެނޭ ކަމެއްނަމަ ނުވަތަ އެމީރެއްގެ މަސްލަހަތު ހިމެނޭނަމަ މައްސަލަ ތަހުގީގުކޮށް ނިމި ކޮމިޝަނުން ގޮތެއް ނިންމުމުން އެ ނިންމި ގޮތެއް ހާމަކުރެވިދާނެ

2.3.15. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރުވާން އަންގައިފިނަމަ، އެ އެންގުމަކަށް ތަބާވާން ޖެހޭނެތޯ؟

- ތަބާވާން ޖެހޭނެ

2.3.16. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލައެއްގައި ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ހިނދެއްގައި، ނުވަތަ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ކަމެއް އޮޑިޓްކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ހުރި ހޯދުމަށް ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރު ކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ، ރައްޔިތުން ބޭރުގެ، ނުވަތަ ރައްޔިތުން ބޭރުގައިވާ ފަރާތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަމުގައިވާ ކޮންމެ މީހެއް
- ދިވެހިރައްޔިތުންގައި ނުވަތަ ރައްޔިތުން ބޭރުގައި ހިންގާ ރައްޔިތާ ގުޅުން ހުރި މުޢާމަލާތެއްގައި އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވާ، ނުވަތަ ބައިވެރިވާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާ، ނުވަތަ ބައިވެރިވެދާނެ ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ބިދޭސީން
- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް އުބަހައިގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ބޭނުންވާ ރައްޔިތުން ބޭރުގެ ހުރިހާ ފަރާތްތަކެއް

2.3.17. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަޔަކުންނާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ބިޔާނީ ފަރާތަކާ ސުވާލު ކުރެވިދާނެތަ؟

- ކުރެވިދާނެ

2.3.18. ކުރީގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ތަޙުޤީޤުގައި ސުވާލުކުރެވޭ ފަރާތުން ތަޙުޤީޤުގައި ހާމަނުވާ ވަކީލެއްގެ އެހީ ބޭނުންވާ ކަމުގައިވާނަމަ އަމަލު ކުރާނީ ކިހިނެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ 'ހާމަނުވާ ވަކީލަކު ޤަވާއިދު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު' ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާނީ

2.3.19. ކުޑަކުއްޖެއްގެ ބެލެނިވެރިއަކަށް ނުވަތަ ބަލަދުވެރިއަކަށް، ނުވަތަ ޖިސްމާނީ ގޮތުން ގެއްލުމެއް ލިބިފައިވާ މީހަކާ ހަވާލުވެގެން ހުންނަ މީހަކަށް މައްސަލައެއްގައި ވަކީލަކު ހާޒިރުކޮށް އެދިދާނެތަ؟

- އެދިދާނެ

2.3.20. މައްސަލައެއްގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތަކަށް އިނގޭ ދިވެހިބަހުގައި ވާހަކަ ދައްކާ ފުރުސަތު ނުދިނުމަށް ވާނީ ކިހިނެއް؟

- ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތަކަށް އިނގޭ ދިވެހިބަހުގައި ވާހަކަ ދައްކާ ފުރުސަތު ނުދީ ނިންމާ މައްސަލަތައް ބާޠިލުވެދާނެ

2.3.21. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމުން އެ ޝަކުވާއާގުޅޭ އަމަލު ކުރާނެ ގޮތެއް ނިންމަނީ ކިހިނެއް؟

- އޭސީސީގެ މެންބަރުންގެ ކޯރަމް ހަމަވާ ބައްދަލުވުމަކުން އެވަގުތު ހާޒިރުވެތިބި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން

2.3.22. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުމުން އެ ޝަކުވާއާމެދު ޢަމަލު ކުރާނެ ގޮތް ނިންމުމަށް އެންމެ މަދުވެގެން ކިތައް މެންބަރުންގެ ރުހުން ބޭނުންވޭ؟

- 3 (ތިނެއް)

2.3.23. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މައްސަލަތައް ބެލުމަށްފަހު އެ މައްސަލަ ނިމުނުގޮތް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތަށް އަންގަން ޖެހޭނީތަ؟

- އަންގަން ޖެހޭނެ

2.3.24. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ރިޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ޚަބަރު ދެވޭނެ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކޮމިޝަނަށް ރިޕޯޓުކުރެވޭ ކޮންމެ މީހަކަށްވެސް ދަތުރުކުރި އުޅަނދުގެ ތަފްޞީލު ޖާގަ، އަދި ކޮމިޝަނުގެ ބޭނުމަކަށް ހުށަހެޅި ދުވަސްވަރަކަށް ހުރުމާއި ކުއްލުގެ ޚަބަރު ދެވޭނެ
- ކޮމިޝަނުން ވަނީ 'ކޮމިޝަނަށް ރިޕޯޓުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ޚަބަރު ދޭން ގޮތުގެ އުސޫލު' އެކުލަވާލާ ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓުގައި އާންމުކޮށްފައި. އެއުސޫލުގައި ޚަބަރު ދިނުމުގައި ބަލާނެ ކަންކަމާއި، ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔުންތަކުގެ މައުލޫމާތު ހިމަނާފައިވާނެ

2.3.25. ކޯރަޕްޝަނުގެ މައްސަލައެއްގައި ސުވާލު ކުރެވެމުންދާ މީހަކު ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ނުފުރުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް އެންގިދާނެތަ؟

- އެންގިދާނެ

2.3.26. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން، ކޮމިޝަނަށް ހާޒިރު ވުވާވަރު ނުވާމީ ހާއްސަ އިލްތިމާޒް ދެވިދާނެ ފަރާތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ބަލިމީހުންނާއި މުސްކުޅިން
- ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުކުޅެދޭ މީހުން
- މާބަނޑު މީހުންގެ ތެރެއިން އަހިސްޓޯސްކޮމަރާއި، ސިޒެން އަހަރުފަހަކަން އުޖޫރަވެރިވާ މީހުން

2.3.27. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ދޯގު މައުލޫމާތު ދިނުމަކީ ކުށެއްތަ؟

- ގާނޫނުތެރޭގެ ދަށުން ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކަށް ދޯގު ރިޕޯޓުކުރުމާއި ދޯގު މައުލޫމާތު ދިނުމަކީ ވެސް ކުށް

2.3.28. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ދޭ މައުލޫމާތަކީ، ދޯގު ނުވަތަ ހަގީގަތާ ޚިލާފު މައުލޫމާތެއްކަން އެނގިހުރެ މައުލޫމާތުދޭ ނަމަވެސް އެ ފަރާތެއްގެ ނަން ގާނޫނީ ގޮތުން ސިއްރު ކުރަން ޖެހޭނެތަ؟

- ދޯގު ނުވަތަ ހަގީގަތާ ޚިލާފު މައުލޫމާތެއް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށްދޭ ފަރާތެއްގެ ނަން ސިއްރު ކުރާކަށް ނުޖެހޭނެ

2.3.29. ޕަބްލިސިޓީ ކުރުމުގައި ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިވާ ބާރުތައް ބޭނުންކުރަން ޖެހޭނީ ކޮން ގޮތަކަށް؟

- ޖިނާއީ ޖަރީމާ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން

2.3.30. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި އިސްކަންދޭ ތަރުތީބަކީ ކޮބާ؟

- މައްސަލައިގެ ބާވަތަށާއި، އެމައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުން ފަސްވެއްޖެނަމަ ދަތުރުވަތަށާއި، ރައްޔިތުންނަށް ކުރާނެ ނުރައްކާ އަސަރަށް ރިޢާޔަތް ކޮށްގެން

2.3.31. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ތަޙުޤީޤަށް ހާޒިރުކުރުވުމުގެ ހުކުމް، ނުވަތަ އެފަދަ މައްސަލަތަކެއްގެ ހިބަހަކަށް ބޭނުންވެގެން ތަޙުޤީޤަކަށް ހާޒިރުވުމަށް އެއްވެސް މިހެން އެންގުމުން ތަޙުޤީޤަށް ހާޒިރު ނުވުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- އެއީ ޖިނާއީ ކުށެއް

2.3.32. ޓީވީން ފެނުމުގައި އުނިކަމެއް ހުންނަ މީހުންގެ ޕަބްލިސިޓީ ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަން ޖެހޭނީ ގޮތަކީ ކޮބާ؟

- އެފަދަ މީހަކު ދިފާއީވާ ބާރުގައި ސާއިލުކުރުމުގެ ކުރިން، އެމައްސަލަ ޕަބްލިސިޓީކުރުމުގައި ބައިވެރިންނާ މީހަކު ގެދޮވެރިކޮށް ދިފާއީވާ ބާރުން އެމީހާއަށް އިއްވައިގެން

2.3.33. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތްތަކަށް ލިބިދޭ ހައްގުތަކަކީ ކޮބާ؟

- އަމިއްލަ ދިފާޢުގައި ވާހަކަދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު
- ޤާނޫނީ ވަކީލަކާއެކު ތަޙުޤީޤަށް ހާޒިރުވުމުގެ ފުރުޞަތު
- ހަނުހުރުމުގެ ހައްގު

2.3.34. މައްސަލައެއްގެ ތުހުމަތުގައި ނުވާ މީހަކަށް ހަނުހުރެވިދާނެތަ؟

- ނުހުރެވޭނެ. ތަޙުޤީޤަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތެއް އޭނާއާ ދެކޮޅަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ މައުލޫމާތެއް ކަމުގައި ނުވާނަމަ، އެ މައުލޫމާތެއް ހާމަކުރަންޖެހޭ. ހާމަ ނުކޮށްފިނަމަ އެ ފަރާތަކާ ދެކޮޅަށް ތަޙުޤީޤަށް އެއްބާރުލުން ނުދިނުމުގެ ޖުރުމަށް އެޅޭނެ

2.3.35. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގައި ބުނާ ގޮތުން މައްސަލަ ބަރައްދުވާ ފަރާތަށް ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ އެހީ ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދިނުން ހުއްދަވާނެތަ؟

- ހުއްދައެއް ނުވާނެ

2.3.36. މައްސަލައެއްގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތަކަށް އޭނާގެ ދިފާޢުގައި ވަކީލަކު ތަމްސީލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދީ ނިންމާ މައްސަލައެއް ބާޠިލުވާނެތަ؟

- ބާޠިލެއް ނުވާނެ

2.3.37. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގައި ތަހުގީގަށް ހާޒިރުކުރާ ފަރާތްތަކުން ވަކީލަކާ އެއްކޮށް ކުރިއަށްދާން ބޭނުންނަމަ ވަކީލަކު ހޯދުމަށް ލިބޭނީ ކިހާ ދުވަހެއް؟

- ކޮމިޝަނުން ތަހުޤީޤުކުރާ މައްސަލަތަކުގައި ތަހުގީގަށް ހާޒިރުކުރުވޭ ފަރާތްތަކުން ބޭނުނީ ވަކީލު އައްޔަން ކުރަން އެދިއްޖެނަމަ، ބޭނުނީ ވަކީލު އައްޔަންކުރުމަށް އެ ވަގުތުކުން ފެށިގެން 24 ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތެއް އެ ފަރާތަކަށް ކޮމިޝަނުން ދޭންވާނެ ކަމަށް، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ

2.3.38. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލަތަކުގައި އައްޔަން ކުރަން އެދޭ ވަކީލެއްގެ ކިބައިގައި ހުރުން ލާޒިމު ޝަރުތުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ވަކާލާތު ކުރުމުގެ ހުއްދަ އޮތުން
- އެ ވަކީލަކު އައްޔަން ކުރުމަށް އެދޭ މައްސަލައިގައި ސުވާލު ކުރެވޭ އެހެން ފަރާތެއްގެ ވަކީލެއްކަމުގައި ނުވުން
- އެ ވަކީލަކު އައްޔަން ކުރުމަށް އެދޭ މައްސަލައިގައި އެއްވެސް ދައުރެއް އޮތް ފަރާތެއް ކަމުގައި ނުވުން
- ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާގައި އުޅުމަށްފަހު ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ މުވައްޒަފަކު، ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި އައްޔަން ވާނަމަ ކޮމިޝަނުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިވާތާ 2 އަހަރު ދުވަސް ފުރިފައިވުން

2.3.39. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާ މައްސަލަތައްގައި ބައްޓަންކުރާ ވަކީލުން ކުރުން މަނާ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ތަޙްޤީޤުގައި ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކުރާ ސުވާލުތަކަށް، ސުވާލުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ބަދަލުގައި ޖަވާބުދިނުން
- ތަޙްޤީޤުގައި ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކުރާ ސުވާލުތަކަށް، ސުވާލުކުރެވޭ ފަރާތުން ދޭ ޖަވާބު، ލިޔުމަކުން ދިނުން، ނުވަތަ ބަރަކާތަކުން ނުވަތަ އިޝާރާތަކުން އެންގުން
- ތަޙްޤީޤުގައި ސުވާލުކުރެވޭ ފަރާތަށް، ވަކީލަކެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ ވަކީލަކެއް ނުކުރުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ގަވާއިދުތަކާއި ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެ މަތިން ކޮމިޝަނުން އެންގުމުން، އެ އެންގުމަކާ އިދިކޮޅު ހެދުމަށް ނަސޭހަތްތެރިވުން
- ތަޙްޤީޤުގައި ކުރެވޭ ސުވާލުތަކަށް ނުވަތަ ދެވޭ ވާހަކަތައް ލިޔެގެން ކޮމިޝަނުން ބޭރަށް ގެންދިއުން
- ދަރަބަސް، ފޯނު އަދި ރިކޯޑު ކުރެވޭފަދަ އެއްވެސް އާލާތެއް ތަޙްޤީޤު މަޖިލީހަށް ވެއްދުން
- ތަޙްޤީޤު ފެށުމަށްފަހު ތަޙްޤީޤުކުރާ ފަރާތުގެ ހުއްދައެއް ނެތި ތަޙްޤީޤު ކޮޓަރިން ނުކުމުން
- އެއްވެސް ގޮތަކުން ތަޙްޤީޤު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ހުރަސްއެޅުން
- ޤާނޫނުގައި މަޢުލޫމާތު ދޫނުކުރަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް، ލިޔުމާ، އިތުރު އެހެން ފަރާތަކަށް ތަޙްޤީޤުކުރާ މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާ ގުޅޭ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް ހާމަކުރުން

2.3.40. އެންބި-ކޯރަތްފުޝަން ކާލިޝަރުން ބަލާ މައްސަލައެއްގައި ވަކީލަކު ހައްދަން ކުރުމުން، ވަކީލު ހައްދަންކުރި ފަރާތަކާއި ވަކީލުވެސް ކާލިޝަރުން ހާޒިރުވާންޖެހޭ ގޮތް އަންގާނެތަ؟

- ވަކީލު ހައްދަން ކުރުމަށްފަހު، ތަރިކަން ހާޒިރުވާންޖެހޭ މަސްޢޫ ކާލިޝަރުން ހާޒިރުވާންޖެހޭ ފަރާތަން ކާލިޝަރުން އަންގައުމުން، އެ މަޢުލޫމާތު އެ ފަރާތަށް ހައްދަން ކޯޓަށް ވަކީލަށް އަންގަތީ ކަމުގައި ބެލެވޭނެ

2.3.41. ޤާނޫނީ ވަކީލަކަށް ހާޒިރުވާންޖެހޭ ގޮތުގައި ތަން އަންގަން ޖެހޭނީ ކިހާ މުއްދަތެއް ކުރިން؟

- ސިވިލް ކޯޓުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުން ބޭނުންވާ މުއްދަތު 12 ގަޑިއިރު ކުރިން

2.3.42. އެންބި-ކޯރަތްފުޝަން ކާލިޝަރުން ބަލާ މައްސަލައެއްގައި ތަރިކަން ހާޒިރުވާ ފަރާތަކަށް މަޢުލޫމާތު ސަމާލުކަން ދޭތި 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ވަކީލު ހައްދަން ނުކުރެވިއްޖެނަމަ ހަމަޖެހެނީ ކިހިނެއް؟

- މަޢުލޫމާތު ސަމާލުކަން ދޭތި ވަކީލު ހައްދަން ނުކުރެވިގެންކަން ޔަގީން އަންގައިދިނަމަ، ޤާނޫނީ ވަކީލު ހައްދަން ކުރުމަށް އިތުރު 24 ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތެއް ދެވޭނެ.

2.3.43. އިތުރު މުއްދަތު ދިނުމުންވެސް ވަޒީފާ ކަށަވަރުނުކުރެވިއްޖެނަމަ ވާނީ ކިހިނެއް؟

- ޤާނޫނީ ވަޒީފާ ކަށަވަރުކުރުމަށް އިތުރު މުއްދަތު ދިނުމުން ޤާނޫނީ ވަޒީފާއެއް ކަށަވަރު ނުކޮށްފިނަމަ ވަޒީފާ ކަށަވަރުނުކުރި ކަމަށް ބަލައި ތަފްޞީލް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ އިޖުރާއާތު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވާކަމަށް، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވޭ.

2.4. ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތާ ގުޅުންހުރި ކޮރަޕްޝަން

2.4.1. ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ތަކެތި ގަތުމާއި، ޚިދުމަތް ހޯދުމަށްޓަކައި އަމަލު ކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގައި؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2006 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2017/R-20 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ގަވާއިދު)

2.4.2. މާލީ މުޢާމަލާތްތަށް ރިޕޯޓް ކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ހަދާފައިވާ ގަވާއިދަކީ ކިޔަނީ ކޮން ނަމެއް؟

- ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ މުޢާމަލާތްތަށް ރިޕޯޓް ކުރުމުގެ ގަވާއިދު (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2011/R-33)

2.4.3. ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތު ގަވައިދުގެ ބެލެނިވެރި ފަރާތަކީ ކޮބާ؟

- މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީ

2.4.4. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތަށް މާލިއްޔަތު ގަވައިދުން އެހީތެރިކަން ލިބޭނީ ކިހިނެއް؟

- ޕްރޮކިއުމަންޓް، މަސައްކަތް ވަކި ފަރާތަކަށް ފައިދާވާގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ފުރުޞަތު ހަނިވެ، އެންމެންނަށް ހުޅުވާލެވިފައިވާ ނިޒާމަކަށް ފުރުޞަތު ލިބިދޭތީ

2.4.5. ކޯޓޭޝަން ހޯދައިގެން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދުނީ ކޮން ހާލަތްތަކުގައި؟

- 35000/- (ތިރީސްފަސް ހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ އަގު ކުޑަ ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދުމުގައި 3 ކޯޓޭޝަންއަށްވުރެ މަދު ނޫން އަދަދަކަށް ކޯޓޭޝަން ހޯދައިގެން
- 2000/- (ދެހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ އަގު ކުޑަ ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދުމުގައި 1 ކޯޓޭޝަން ހޯދައިގެން ކުރެވިދާނެ

2.4.6. އިޢުލާނު ކޮށްގެން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދަން ޖެހެނީ ކޮން ހާލަތްތަކުގައި؟

- 35000/- (ތިރީސްފަސް ހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ އަގު ބޮޑު ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދުމުގައި

2.4.7. އިދާރާއަކަށް ބޭނުންވާ އެއްޗެއް ރާއްޖެއިން ބޭރުން ގެންނަނަމަ
އަމަލު ކުރާނީ ކިހިނެއް؟

- އެ އެއްޗެއް ގަތުމުގެ ކުރިން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ މަޝްވަރާ ހޯދަނީ

2.4.8. އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކު ރާއްޖެއިން ބޭރަށްދާ ދަތުރެއްގައި އޭނާ
ގަތްވާ އެއްޗެއް ގެންނަން ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެ އެއްޗެއް ރާއްޖެއިން ލިބެން ނެތުން
- އެ އެއްޗެއް ރާއްޖެއިން ބޭރުން ލިބޭ އަގަކީ އެކަށީގެންވާ
އަގަކަށްވުން
- މާލިއްޔަތު ގަވާއިދުގެ ދަށުން އެ އެއްޗެއް ހޯދަނަމަ،
އެކަށީގެންވާވަރަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަވުމުގެ ސަބަބުން އެ
ޗީޒަކަށް ދުރުވުމާ ހިދުމަތަށް ހުރަސްއެޅެން ވުން

2.4.9. ރާއްޖެއަށް އެތެރެ ކުރަންޖެހޭ މުދާ ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން
ގެންނާނީ ކޮންކަހަލަ ތަންތަނަކުން؟

- އިމްޕޯޓް މުދާ ވިއްކުމުގެ ހުއްދަ ލިބިފައިވާ ތަންތަނުން

2.4.10. ދައުލަތުގެ ތަނަކަށް އެތަނުގެ މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި
ތަނަކުން ހިދުމަތް ނުވަތަ މުދަލެއް ހޯދަން ޖެހިއްޖެ ނަމަ އަމަލު
ކުރަން ޖެހޭނީ ކިހިނެއް؟

- އެފަދަ ހިދުމަތެއް ނުވަތަ މުދަލެއް ހޯދުމުގެ ކުރިން އެންޓި-
ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ހުއްދަ ލިޔުމުން ހޯދަން ޖެހޭނެ

2.4.11. ވިޔަފާރި އަދި ޚިދުމަތްތަކުގެ މުދަލުގައި ފާރަވެރި މާހައުލެއް އޮތުމުން އެފަދަ ކަންތަކުގައި އެކުލެވިގެންވާ ކޯރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލުތައް މަދުވޭތޯ؟

- މަދުވޭ. އެއް ސަބަބަކީ ޤާނޫނީ ވިޔަފާރިއެއް، ނުވަތަ ވަކި ޚިދުމަތެއްދޭ އެންމެ ފަރާތެއް އޮތުމުން ކޯރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލުތައް ހިންގުމަށް މަގުފަހިވެގެންދޭ
- ގިނަ ފަރާތްތަކުގެ މުދަލުގައި ފާރަވެރި މާހައުލެއް އުފެދުމުން ދެފުރްފެނުން އިތުރުވެ، ކޯރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލު ހިންގުމަށް ދަތިވޭ

2.4.12. މަސައްކަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ހޯދާއިރު އެންމެ އަގުހެޔޮ ފަރާތަށް މަސައްކަތް ނުލިބުމަކީ ކޯރަޕްޝަނެއް؟

- ނޫން. މަސައްކަތެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތެއް ހޯދަން ހަވާލުކުރުމުގައި އަގުގެ އިތުރުން ތަޖުރިބާއާއި، ގާބިލުކަން ފަދަ އެހެނިހެން ކަންކަމަށްވެސް ބަލަންޖެހޭ

2.4.13. ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް، އެ އިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި ވިޔަފާރިއަކުން އެ އިދާރާއަކަށް އެއްޗެއް ގަތުމުގެ ކުރިން؛ ނުވަތަ މަސައްކަތެއް ކުރުވާ ޚިދުމަތެއް ހޯދުމުގެ ކުރިން އެ އިދާރާއަކުން އޭސީސީގެ މަޝްވަރާ ހޯދަން ޖެހޭނޭތޯ؟

- ހޯދަން ޖެހޭނެ. އެއީ، މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި ވިޔަފާރިއަކުން އިދާރާތަކަށް އެއްޗެއް ގަންނަންވާނީ ނުވަތަ މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި ބަޔަކުން މަސައްކަތެއް ކުރުވާ ޚިދުމަތެއް ހޯދަންވާނީ، އެނޫން ގޮތަކަށް އެކަން ކުރެވެން ނެތް ހާލަތްތަކުގައި އެންޓި-ކޯރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާ ލިބުމަކުން

ލިބިގެންކަމަށް ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ގަވާއިދުގެ 12.05 ގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ

2.4.14. ޓެންޑަރ އިވެލުއޭޝަން ބޯޑަކީ ކޮބާ؟

- ޓެންޑަރ އިވެލުއޭޝަން ބޯޑަކީ ދައުލަތަށް ހޯދަންޖެހޭ ޚިދުމަތާއި ތަކެތީގެ ބެރުއިން 2.5 މިލިއަން ރުފިޔާއަށްވުރެ އަގުބޮޑު ޚިދުމަތާއި ތަކެތި ހޯދުމަށް އިޢުލާންކޮށް އިވެލުއޭޓްކޮށް މަސައްކަތް ހަވާލުކުރާނެ ފަރާތް ކަނޑައަޅާނެ ފަރާތް

2.4.15. ޓެންޑަރ އިވެލުއޭޝަން ބޯޑު ގާއިމު ކުރެވިދާނީ ދައުލަތުގެ ކޮން އިދާރާއެއްގެ ދަށުގައި؟

- ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ ދަށުގައި

2.4.16. ދައުލަތުގެ ތަނަކަށް އެއްޗެއް ގަތުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ މަސައްކަތެއް ކުރުވާ ޚިދުމަތެއް ހޯދުމުގެ ކުރިން އެންޓި - ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާއެއް ހޯދުމަށް ގަވާއިދުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާއިރު ކޮމިޝަނުން މަޝްވަރާ ދިނުމުގައި ޢަމަލު ކުރާނެ އުސޫލެއް އޮވޭތަ؟

- 'މުވައްޒަފަކާ ގުޅުންހުރި ވިޔަފާރިއަކާ، ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތްތައް ހިންގުމުގައި ކޮމިޝަނުން މަޝްވަރާ ދިނުމުގެ އުސޫލު' ގެ ދަށުގައި ޢަމަލު ކުރަމުންދާ އުސޫލު އޮވޭ

- ކޮމިޝަނުގެ ކައުންޓަރުންނާއި، އަދި ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓް (www.acc.gov.mv) ގެ ޑައުންލޯޑް ސެކްޝަނުގައި މިއުސޫލު ހިމަނާފައިވާން

2.5. މަނީ ލޯންޑަރިންގއާ ގުޅުންހުރި

2.5.1. ރާއްޖެއަށް އެތެރެ ކުރާ ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގެންދާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓް ކުރަންޖެހޭ މިންވަރަކީ ކޮބާ؟

- 30000/- (ތިރީސްހާސް) ނުވަތަ މިއަށްވުރެ މަތީ އަދަދެއްގެ އެމެރިކާ ޑޮލަރު، ނުވަތަ މި އަދަދަށްވާ ނުވަތަ އަދަދަށްވުރެ މަތީ އަދަދަކަށްވާ ދިވެހިރުފިޔާ ނުވަތަ ބޭރު ފައިސާ

2.5.2. ވަކި މިންވަރަކަށްވުރެ އިތުރަށް ނަގުދު ފައިސާ ރާއްޖެއަށް އެތެރެ ކުރާނަމަ ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގެންދާ ކަމުގައިވާނަމަ، ރިޕޯޓް ކުރަންޖެހޭކަން ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ޤާނޫނަކީ ކޮބާ؟

- މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމަށް ފައިނޭންސްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 ގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ ސ) ގައި

2.5.3. މަނީ ލޯންޑަރިންގގެ ބަރަކާތްތެރިކާއި، ކުރު ކޮށްގެން ހޯދާ މުދަލާ ގެދޮރު މައުލޫމާތު ހޯދާ ދިރާސާކޮށް އެހެން ފަރާތްތަކަށް ފޮރުކޮށްދޭ ޒަރުރީ މައި އިދާރާއަކީ ކޮބާ؟

- މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގައި ޤާއިމް ކުރެވިފައިވާ 'ފައިނޭންޝަލް އިންޓެލިޖެންސް ޔުނިޓް' (އެފް.އައި.ޔޫ.)

2.5.4. ބޭންކުތަކުން ކަސްޓަމަރުންނާ ގުޅޭ މައުލޫމާތުދިނުން ހުއްދަވާ ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނީ ތަހުޤީޤު ކުރާ ފަރާތްތަކުން ލިޔުމަކުން އެދުމުން
- ކަސްޓަމަރު ލިޔުމަކުން ހުއްދަ ދިނުމުން
- ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން
- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ލިޔުމަކުން އެދުމުން
- ނިޔާވެފައިވާނަމަ ވާރިޘުންގެ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ހުއްދަ ލިޔުމަކުން ލިބިގެން

2.5.5. ބޭންކުތަކުން ފައިނޭންޝަލް އިންޓެލިޖެންސް ޔުނިޓަށް ރިޕޯޓް ކުރަންޖެހޭ ކިހާ މިންވަރެއްގެ މުޢާމަލާތްތަކެއް؟

- ދުވާލަކަށް -/200,000 (ދުއިސައްތަ) ހާހާ އަށް ވުރެ ބޮޑު މުޢާމަލާތްތައް

2.5.6. މަނީ ލޯންޑަރިންގެ ހަރަކާތްތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުށްވެރި ކޮށްފައިވަނީ ކޮން ޤާނޫނަކުން؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 (މަނީ ލޯންޑަރިންގެ އަދި ޓެރަރިޒަމަށް ފައިނޭންސް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން

2.5.7. މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގެ ފައިނޭންޝަލް އިންޓެލިޖެންސް ޔުނިޓުގެ އިސްވެރިޔާ އައްޔަން ކުރަނީ ކާކު؟

- މޯލްޑިވްސް މަނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގެ ގަވަރުނަރު

2.5.8. ރާއްޖެއަށް އެތެރެ ކުރާ ނުވަތަ ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގެންދާ ނަގުދު ފައިސާ ރިޕޯޓު ކުރަންޖެހޭނީ ކޮން އިދާރާއަކަށް؟

- މޯލްޑިވްސް ކަސްޓަމްސް ސަރވިސްއަށް

2.6. މައުލޫމާތު ހޯދައި ލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤު

2.6.1. މައުލޫމާތު ލިބިގަތުމާއި ހޯދުމުގެ ފުރުސަތު ފުޅާކުރުމުގެ ގޮތުން ހެދިފައިވާ ޤާނޫނަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2014(މައުލޫމާތު ހޯދުމާއި ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ޤާނޫނު)

2.6.2. މައުލޫމާތު ހޯދާ ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގައި އިންފޮމޭޝަން އޮފިސަރުން ކަނޑައަޅާފައި ކާކު؟

- ދައުލަތުގެ ކޮންމެ އިދާރާއަކުންވެސް އެއިދާރާގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ

2.6.3. މައުލޫމާތު ދިނުމާއި ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ޤާނޫނު ހިންގާ ބަލަހައްޓަނީ ކޮން މުއައްސަސާއަކުން؟

- އިންފޮމޭޝަން ކޮމިޝަނަރުގެ އޮފީހުން

2.6.4. މައުލޫމާތު ހޯދާ ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެންމެ ގިނަވެގެން މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭން ޖެހޭ ކިތައް ދުވަސްތެރޭގައި؟

- 2 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި

2·6·5 މަޢުލޫމާތު ހޯދާލިބިގަތުމުގެ ޙައްޤުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ ކިހިނެއް؟

- އެކަމަށް ޚާއްޞަކޮށްގެން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ފޯމު ފުރިހަމަ ކޮށްގެން
- ކޮމިޝަނުގެ ކައުންޓަރުންނާއި، އަދި ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓު (www·acc·gov·mv) ގެ ޑައުންލޯޑް ސެކްޝަނުން އެފޯމު ލިބޭނެ

2·6·6 މަޢުލޫމާތު ހޯދާ ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ރައްޔިތުންނަށް މަޢުލޫމާތު ދޫކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރާނީ ކާކު؟

- އެއިދާރާއެއްގެ މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން ކަނޑައަޅާފައި ހުންނަ އިންފޮމޭޝަން އޮފިސަރު

2·6·7 ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހެޅި މަޢުލޫމާތެއް އެ އިދާރާއަކުން ދޫނުކުރި ކަމަށް ބެލެވިދާނީ ހާލަތަކީ ކޮބާ؟

- މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް ހުށަހެޅުމާ 21 ދުވަސް ތެރޭގައި އެ ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް އެންގުމެއް ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގާފައި ނުވުން

2.6.8 މަޢުލޫމާތަކަށް އެދި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ހުށަހެޅުމުން، ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާތަކަށް އެ މަޢުލޫމާތު ދިނުމުގެ ޒިންމާ ހަވާލުކުރެވޭން ހާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ހޯދުމަށް އެދޭ މަޢުލޫމާތަކީ، އެ ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުލަތުގެ އިދާރާގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތަކަށް ނުވާމާއި، އެ މަޢުލޫމާތު ހޯދޭނީ ދައުލަތުގެ ކޮން އިދާރާއަކުންކަން، ދައުލަތުގެ އެ އިދާރާއަކަށް އެންގުން
- ހޯދުމަށް އެދޭ މަޢުލޫމާތު ހުރީ އެ ހުށަހެޅުނު އިދާރާގައި ކަމުގައިވީ ނަމަވެސް އެކަން ހާމަކުރުން އެންމެ އަޑުހާކަން ބޮޑުވެގެންވަނީ ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާއަކުން ކަމުގައިވެސް
- އެ ހުށަހެޅުން ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާއަކަށް ބަދަލުކުރުމާމެދު، އެގޮތަށް އެ ބަދަލުކުރެވޭ އިދާރާގެ އިޢުތިރާފާއި ނުވެން

2.6.9 މަޢުލޫމާތު ހޯދުމަށް އެދި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ހުށަހެޅުމުން އެމަޢުލޫމާތު ދޫކުރުމަށް އެއިދާރާއެއްގެ އިންފޮމޭޝަން އޮފިސަރަށް ކަނޑައެޅިދާނެ ޙާލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- މަޢުލޫމާތު ހޯދާ ވިއުގަމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ކުރެވިގެންވާ މަޢުލޫމާތަކަށްވުމާއި، އެޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާފަދަ ހާލަތަކަށް ހޯދަން އެދުނު މަޢުލޫމާތު ނުފެނުން
- އާންމު އުސޫލުން ފެންނަން ހުންނަ މަޢުލޫމާތަކަށްވުން
- އާންމު އުސޫލުން ގެންނަން ލިބޭފަދަ މަޢުލޫމާތަކަށްވުން

2.7. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅު ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނީ ނިޒާމް

2.7.1. 2015 ވަނަ އަހަރުގެ އިދ. ގެ އާންމު ބައްދަލުވުން (ޖެނެރަލް އެސެމްބްލީ) ގައި ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް އިދ. ގެ މެންބަރު ޤައުމުތަކުންވީ އެއްބަސްވުމަކީ ކޮބާ؟

- އިދ. ގެ އާންމު ބައްދަލުވުމުން ފާސްކުރި ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ލަނޑުދަނޑިތަކުގެ 16 ވަނަ އަމާޒެއްކަމުގައި ކޮރަޕްޝަނާއި، ރިޝްވަތު މަދުކުރުމަށް އެއްބަސްވުން

2.7.2. އިދ. އިން 2015 ވަނަ އަހަރު ފާސްކުރި ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ލަނޑުދަނޑިތަކުގެ 16 ވަނަ އަމާޒުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައް ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމާ ގުޅޭތަ؟

- ގުޅޭ. ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީއަށް މިހުންގެ ބައިވެރިވުން ލިބޭ ސުލްހަވެރި މުޖުތަމަޢުތައް އުފެއްދުމާއި، ރައްޔިތުންނަށް އިންސާފުވެރި އަދުލުގެ ނިޒާމެއްގެ ފުރުސަތު ހޯދައިދިނުމާއި، ޖަވާބުދާރީވާ އަދި މިހުން ބައިވެރިވުން ހުރި މުއައްސަސާތަކެއް އުފެއްދުން

2.7.3. އިދ. އިން 2015 ވަނަ އަހަރު ފާސްކުރި ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ލަނޑުދަނޑިތަކުގެ 16 ވަނަ އަމާޒުން ނުހައްގު މުއްސަނދިކަން ހުއްޓުވުމަށް ބާރު ލިބެނީ ކިހިނެއް؟

- 16 ވަނަ ލަނޑުދަނޑީގެ 4 ވަނަ އަމާޒަކީ 2030 ވަނަ އަހަރު އަންނަންވާއިރު ނުހައްގު މުއްސަނދިކަމުން ދައުރުކުރާ

ފައިސާ ހުއްޓުވުމާއި، 'އެސެޓް ރިކަވަރީ' ހަރުދަނާކުރުމަށް ބާރުއެޅުން ހިމެނިފައިވުން

1.7.20. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް ކުރަމުންދާ މަސައްކަތްތަކަށް 2015 ވަނަ އަހަރު އ.ދ. އިން ފާސްކުރި ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީގެ ލަނޑުދަނޑީގެ ޚާއްޞަވާ ސަބަބަކީ ކޮބާ؟

- ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ދުނިޔޭގެ ލީޑަރުންގެ ބޮޑު އިއްތިފާގަކުން ކޮރަޕްޝަނީ ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީއަށް ހުރަސްއަޅާ ކަމެއްކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ

2.7.4. ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށް އެކުވެރި ދައުލަތްތަކުން (އ.ދ. އިން) އެކުލަވާލާފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާ އަކީ ކޮބާ؟

- 'ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް)

2.7.5. ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށް އެކުވެރި ދައުލަތްތަކުން (އ.ދ. އިން) އެކުލަވާލާފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާ 'ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް) ފާސްކުރީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 31 އޮކްޓޫބަރު 2003 ގައި

2.7.6. ޔޫ.އެން. ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް) ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ބައިވެރިވީ ކޮން ތާރީޚެއްގައި؟

- 22 މާރިޗު 2007 ގައި

2.7.7. ޔޫ.އެން. ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް) ގެ ސެކްރެޓޭރިއަޓަކީ ކޮބާ؟

- ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް އޮފީސް އޮން ޑްރަގްސް އެންޑް ކްރައިމް (ޔޫ.އެން.އޯ.ޑީ.ސީ.)

2.7.8. ޔޫ.އެން. ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް) އެކުލަވާލުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބާ؟

- ގައުމުތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން އަރަގެންފައިވާ މިންވަރަށް ހައްލެއް ހޯދުމަށް ބައިނަލް އަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ޤައުމުތަކުގެ އިދާރާތަކާއި ހަރުދަނާކޮށް ޖިނާއީ ދުރުކާތް ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށް މިންގަނޑުތަކެއް އެކަށައަޅުއްވުން

2.7.9. ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށް އެކުވެރި ދައުލަތްތަކުން (އ.ދ. އިން) އެކުލަވާލާފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާ 'ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އަގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އަންކެކް) އެކުލަވާލުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބާ؟

- ޤައުމުތަކުގައި އަރަގެންފައިވާ ކޮރަޕްޝަނަށް ހައްލެއް ހޯދުމަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފެންވަރުގައި ޤައުމުތަކުގެ އިދާރާތަކާއި ހަރުދަނާކޮށް ޖިނާއީ ދުރުކާތް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް މިންގަނޑުތަކެއް އެކަށައަޅުއްވުން

2.7.10. ޔޫ.އެން. ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ކޮރަޕްޝަން' (އުންކެކް) ގެ ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލުމަށް އުފައްދާފައިވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ވިޔަނުދިނުމާއި ހުއްޓުވުން (ޕްރިވެންޝަން)
- ކުށް ކަނޑައެޅުމާއި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުން (ކްރިމިނަލައިޒޭޝަން އެންޑް ލޯ އެންފޯސްމަންޓް)
- ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގުޅުމާއި އެއްބާރުލުން (އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޯޕަރޭޝަން)
- ކޮރަޕްޝަނުގެ ޒަރީޢާއިން ލިބޭ މުދާ ހޯދުން (އެސެޓް ރިކަވަރީ)
- ފަންނީ އެހީތެރިކަން އަދި މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރުން (ޓެކްނިކަލް އެސިސްޓެންސް އެންޑް އިންފޮމޭޝަން އެކްސްޗޭންޖް)

2.7.11. ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލުތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ދުނިޔޭގެ އެކި ޤައުމުތަކުގައި ބޭނުންކުރާ މިސާލު ޤާނޫނުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޖިނާއީ އިޖުރާއަތު (ކްރިމިނަލް ޕްރޮސީޖަރ) ގެ ޤާނޫނު
- ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު
- 'ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން' ޤާނޫނު
- 'ވެލްތް އެންޑް އެސެޓް ޑިކްލަރޭޝަން' ޤާނޫނު
- 'އެސެޓް ރިކަވަރީ' އަދި ކުށްވެރިން ބަދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުތައް
- ނާޖާއިޒު މުއްސަނދިކަން (އިލިސިޓް އެންރިޗްމަންޓް) ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު

2.7.12. ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި އެކިއެކި ޤައުމުތަކުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންވާ އެއްބާރުލުމާ ބެހޭގޮތުން ރާއްޖެއިން އަމަލު ކުރަމުންދާ ޤާނޫނުގެ ނަޒަރީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2015 (ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ޤާނޫނީ އެހީތެރިކަން ބަދަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)

3. ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުން

3.1. ދުރިންދު ތަޢުރީފާއި ކޮރަޕްޝަންގެ ވައްތަރުތައް

3.1.1.ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

- ކޮންމެކަހަލަ ނުފޫޒެއް ފޯރިނަމަވެސް، ހުރިހާ ހާލަތެއްގައިވެސް، ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއެކު އިޚްލާޞްތެރިކަންމަތީ ދާއިމަން ދެމިހުރުން

3.1.2.'ނަޒާހަތްތެރިކަން' މި ބަހުގެ އަސްލު ޢަރަބި ބަހަކީ ކޮބާ؟

- النَّزَاهَةُ (ނަޒާހާ)

3.1.3.ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ އިދިކޮޅު ސިފައަކީ ކޮބާ؟

- ކޮރަޕްޝަން

3.1.4.ވަރލްޑް ބޭންކް އިން ކޮރަޕްޝަން މާނަކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން މަގާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން އަމިއްލަ ފައިދާ ލިބިގަތުން

3.1.5.ޓްރާންސްޕެރެންސީ އިންޓަރނޭޝަނަލް އިން ކޮރަޕްޝަން މާނަކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- އޮތޯރިޓީ ހަވާލުވެފައިވާ ޝަޚްޞަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކޮށް ނާޖާއިޒު ފައިދާ ހޯދުން ނުވަތަ ހޯދައިދިނުން

3.1.6. ކޮރަޕްޝަން ބެހޭ މައިގަނޑު ބައިތަކަކީ ކޮބާ؟

- އިދާރީ ކޮރަޕްޝަން
- ސިޔާސީ ކޮރަޕްޝަން
- އިޖުތިމާއީ ކޮރަޕްޝަން

3.1.7. އިޖުތިމާއީ ކޮރަޕްޝަނަކީ ކޮބާ؟

- ލިބިފައިވާ ބާރެއް ބޭނުން ކޮށްގެން އިޖުތިމާއީ ގޮތުން އެންމެން ތަބާވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކުރުން

3.1.8. ޢަރަބި ބަހުން ކޮރަޕްޝަނަށް ބޭނުންކުރާ ލަފްޒަކީ ކޮބާ؟

- الفساد (އަލް-ފަސާދު)

3.1.9. ރަދީފުގައި ފަސާދަކުރުން މާނަކޮށްފައިވާ ގޮތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ފިތުނަ
- ގަޑުބަޑު
- ދޯރެޖެއްސުން
- ދެކޮޅުވެރިކަން
- ހަމަނުޖެހުން

3.1.10. 'ގްރޭންޑް ކޮރަޕްޝަން' އަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މަތީ މަޤާމުތަކުގައި ތިބޭ ފަރާތްތަކުން، އެ މަޤާމުތަކުގެ ނުފޫޒު ނަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން

އާންމުންގެ ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކަށް ގެއްލުން ވާނެހެން، މަދު ބަޔަކު އަމިއްލަ ފައިދާ ހޯދުން.

3.1.11. 'ޕެޓީ ކޮރަޕްޝަން' އަކީ ކޮބާ؟

- އާންމު ޚިދުމަތެއް ހޯދާ، އާންމުންނަށް ދައުލަތުގެ މަޤާމުތަކުގައި ތިބޭ މުވައްޒަފުން، އެ ފަރާތްތަކުގެ މަޤާމުގެ ނުފޫޛު ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން ކަމެއް ކޮށްދިނުން (މިސާލަކަށް ރައްޓެއްސަކު ހިއްގައި މަދުކަރަން ނުޖައްސައި ޚިދުމަތެއް ދިނުން)

3.1.12. 'ސިސްޓަމެޓިކް ކޮރަޕްޝަން' އަކީ ކޮބާ؟

- ފަރުދުން ހިންގާ ކޮރަޕްޝަނާ ޚިލާފަށް އެކި ނިޒާމުތަކާއި އިދާރާތަކުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގެ ސަބަބުން ހިންގާ ކޮރަޕްޝަންގެ އަމަލުތައް

3.1.13. ސިޔާސީ ކޮރަޕްޝަނަކީ ކޮބާ؟

- ސިޔާސީ ގޮތުން ލިބިފައިވާ ބާރާއި އިޚްތިޔާރުތައް ނަހަމަގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން އަމިއްލަ ފައިދާއެއް ހޯދުން؛ ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުން؛ ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ދިނުން

3.1.14. އިޑާރީ ކޮރަޕްޝަނަކީ ކޮބާ؟

- އިޑާރީ ގޮތުން ލިބިފައިވާ ބާރެއް ނަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން އިޑާރީގޮތުން އިންތިޒާމުވެފައި ހުންނަ ކަންކަމުގައި އަމިއްލަ ފައިދާއެއް ހޯދުން؛ ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް ފައިދާއެއް ހޯދައިދިނުން ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ދިނުން

3.1.15. 'ކްލެޕްޓޮކްރަސީ' އަކީ ކޮބާ؟

- ވެރިކަމުގައި ތިބި ފަރާތްތަކުން، ޤައުމުގައި ހުންނަ ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް އަމިއްލަ މަންފާއަށް ނުހައްޤު ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުން، ދައުލަތުގެ ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތަކުން އަމިއްލަ ފައިދާ ހޯދުން

3.1.16. 'ސްޓޭޓް ކެޕްޗަރ' އަކީ ކޮބާ؟

- މަޤާމުތަކަށް މީހުން އިންތިޚާބުވުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ ހޯދުކޮށްދީ، އެ މަޤާމުތަކަށް އެ މީހުން ހޮވުމުން، އެ ފަރާތްތަކަށް ބެދުވެރިކުރުވައި، އަމިއްލަ މަސްލަހަތާއި، މަންފާއަށް، ދައުލަތުގެ ސިޔާސަތުތަކާއި، ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތައް އަދި ހުކުމްތައް ބައްޓަންކުރުވުން . މިކަން އާންމުކޮށް ހިންގަނީ މުއްސަނދި ކުންފުނިތަކާއި ފަރުދުން

3.1.17. 'އެކްސްޓޯޝަން' އަކީ ކޮބާ؟

- ސީދާ ނުވަތަ ނުސީދާކޮށްނަމަވެސް، ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ ބާރުގެ ބޭނުންކޮށްގެން ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް މަޤާމުގެ ނުފޫޒު

ބޭނުންކޮށްގެން ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި، ވަކި ކަމެއް ކުރުވުން، ނުވަތަވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް މަޖުބޫރުކުރުވުން ނުވަތަ ކަމަކަށް އެއްބާރުލުން ހޯދުން

3.1.18 'ފޭވަރިޓިޒަމް' އަކީ ކޮބާ؟

- ވަކި ކަމެއް ކުރުމުގައި، މަޤާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި، އެހެން ފަރާތަކަށްވުރެ ވަކި ފަރާތަކަށް އިސްކަންދީ ކޮށްދިނުން

3.1.19 'ނެޕޮޓިޒަމް' އަކީ ކޮބާ؟

- ޢާއިލާގެ ނުވަތަ ގާތްތިމާގެ މީހަކަށްވާގިވެ ނުހައްޤުގޮތުގައި ފުރުޞަތާއި މަޤާމު ހޯދައިދިނުން

3.1.20 'ކްރޮނިޒަމް' އަކީ ކޮބާ؟

- ތަޢުލީމީ ފެންވަރާއި ޤާބިލިއްޔަތުކަމަށް ބެލުމެއްނެތި މަސައްކަތުގައި މަސްލަޙަތު އޮންނަ ފަރާތްތަކާއި، ރަހުމަތްތެރިންނަށް ނުހައްޤުން މަޤާމް ދިނުން

3.1.21 މަސްލަޙަތު ފުށުއެރުމަކީ ކޮބާ؟

- ތިމާ ނިންމަން ޖެހޭ ނިންމުމެއްގައި ތިމާ ނުވަތަ ތިމާއާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ މަސްލަޙަތެއް އޮންނަ ހާލަތެއް މެދުވެރިވުން

3.1.22. ކޯޕަރޭޓް އިންޓަރޕްރައިޒް އަކީ ކޮބާ؟

- ކޯޕަރޭޓް އިންޓަރޕްރައިޒަކީ ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ސިފަތައް ހުރުމުގެ މަފްހޫމް

3.1.23. ވިސްލްބްލޯވިންގ އަކީ ކޮބާ؟

- ވިސްލްބްލޯވިންގ އަށް ދިވެހިން ކިޔަނީ ކަރިގަނޑު ފުމުން. މިކަމަކީ، އާންމު މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމަށް، ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި އެކި ކަހަލަ އަމިއްލަ ކުންފުނިތަކުގައާއި، ސަރުކާރުގެ އޮފީސްތަކުގައި، ނުވަތަ ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގައި، ހިނގާ އާންމު މަސްލަހަތާ ގުޅުންހުރި ގޯސްކޮށް ކުރާ ކަމެއް ކަމާގުޅުންހުރި ފާޅުން އިދާރާތަކަށް ރިޕޯޓްކުރުން ފަޅާއަރުވުން

3.1.24. ވިސްލްބްލޯވަރ ޕްރޮޓެކްޝަން އަކީ ކޮބާ؟

- ވިސްލްބްލޯ ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހާމަކޮށް ހިމާޔަތްކުރުން، ރައްކާތެރިކަމާއި ސަލާމަތްތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ކުރިއަށް ގެންދާ ޕްރޮގްރާމްތައް

3.1.25. ޒިންމާތަކުގެ އާންމު މާނައަކީ ކޮބާ؟

- ޒިންމާތްތެރިވުމުގެ އާންމު މާނައަކީ، އަމާނާތްތެރިވުމުގެ ޒިންމާއެއް ތިމާގެ ބޭނުމުގެ ދަށުގައި ހުރި އެއްޗެއްކަން ނުވަތަ ފައިސާއަކަށް ތިމާގެ އަމިއްލަ އެއްޗެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަތުމަށް މުޢާމަލާތްކުރުން

3.1.26. 'ފްރޯޑް' ގެ އާންމު މާނައަކީ ކޮބާ؟

- ނާޖާއިޒު ފައިދާއެއް ލިބިގަތުމުގެ ގޮތުން، ފަރުދުގައި ޚިޔާނާތް އޮޅުވާލުން. ދިވެހިބަހުން މި އަމަލަށް ކިޔަނީ މަކަރާއި ހިލަތް

3.1.27. ކޮރަޕްޝަން އަކީ ކޮބާ؟

- ނާޖާއިޒު މާލީ ފައިދާއެއް ހޯދުމަށް، ބައެއްގެ ދުރުގައި ސިއްރިއްޔާތުގައި އެއްބަސްވުން

3.1.28. ބިޒްނަސްގެ ނުފޫޒު ބުނާ ބަހުގެ މާނައަކީ ކޮބާ؟

- ކޮންފަރިވާ ކުންއުގެ އަމަލުއް ހަމަކުރުން

3.1.29. 'މަނީ ލޯންޑްރިންގ' އަކީ ކޮބާ؟

- ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި ހޯދާފައިވާ ފައިސާއާ މުދަލުގެ އަސްލުތައް، މިލްކުވެރިކަމާއި، ރައްދުވާންޖެހޭ ތަން އޮޅުވާލައި، ފޮރުވާލުމަށް ގާނޫނީގޮތުން ސަރުކަރު އިޤްތިޞާދީ ނިޒާމުތަކުގެ ބޭނުން ހިފައި ހައްކު އަދި ހަދާލު ގޮތުގައި ހޯދާފައިވާ ފައިސާއާއި ބަލައިގެ ގޮތުގައި ދައުލަތުން ކުރާ ކަންކަން

3.1.30. 'ލީގަލް ޕްރޮފެޝަން' އަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގައިހުންނަ، އެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ހުރުމުގެ މަޝްވަރާ ހިމާޔަ އުނިކަންކުރާކަމާއި، ދިފާޢަ ނުކޭ ކަންކަމާއި، ޤަރާރުގަސްދާ ކަންކަމާއި، ތަޢުލީމީ ޚިދުމަތް ދޭނެ ކަންކަން

3.1.31. 'އިލިސިޓް އެންރިޗްމަންޓް' އަކީ ކޮބާ؟

- އިލިސިޓް އެންރިޗްމަންޓަށް ދިވެހިން ކިޔަނީ ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަން. ނުޙައްޤު މުއްސަނދިކަމަކީ، ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ މުދަލާއި ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު އެ މީހަކަށް ލިބޭ އާމްދަނީއާ ނުބައްދަލު އެކަށީގެންނުވާ މިންވަރަކަށް އިތުރުވުން

3.1.32. 'އެސެޓް ރިކަވަރީ' އަކީ ކޮބާ؟

- ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށުގެ ސަބަބުން ދައުލަތުން ގެއްލިފައިވާ ހުރިހާ މުދަލާއި ފައިސާ، އަނބުރާ ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތަށް ވައްދުމުގެ ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތު

3.1.33. ދެފުންފެންމަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ކުރާ ކަންކަމާއި، ނިންމާ ނިންމުންތަކާއި، އާންމު މަޢުލޫމާތު ގެނެސްދިނުމަށް އެންމެހައި ކަންކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން އަންގައިދިނުން ހާމަކަންބޮޑުކޮށް ހާމަކަން ބޮޑު ގޮތެއްގައި

ޤާނޫނުތަކާ ގަވާއިދުތަކާ ހެދިފައި ހުރުމާއި، އެއަށް ޢަމަލުކުރެވޭ ގޮތް ހާމަކަންބޮޑުކޮށް ފެނުން

3.1.34. ޕޮލިޓިކަލް ވިލްއަކީ ކޮބާ؟

- ޕޮލިޓިކަލް ވިލް އަކީ ސިޔާސީ މަޤާމުތަކުގައި ތިއްބަވާ ފަރާތްތަކުން، ރައްޔިތުންގެ މަޞްލަޙަތާއި، ޤާނޫނުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ރައްޔިތުން ކަންބޮޑުވާ އަދި ރައްޔިތުންނަށް ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތަކަށް ޙައްލު ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ ޝައުޤުވެރިކަން ފާޅުކޮށް އަމަލީގޮތުން އެކަން ކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަންކަމަށް ސިޔާސަތުތަކާއި ކަނޑައަޅައި ތަންފީޒުކޮށް ރިފޯމުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ރިފޯމުކުރުން

3.1.35. ގުޑް ގަވަރނަންސް އަކީ ކޮބާ؟

- ގުޑް ގަވަރނަންސް އަކީ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުގައި، ބައިވެރިކުރުމާއި، ޖަވާބުދާރީވުމާއި، ދުރުވިސްނުމާއި، އިފިޝަންސީ ވުމާއި، ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ދެމެހެއްޓުމާއި ކަރަޕްޝަނަށް އޮންނަ ފުރުޞަތު ހަނިކުރުމުގެ ސިފަތައް ހުރުން

3.1.36. ޖަވާބުދާރީވުމަކީ ކޮބާ؟

- ޖަވާބުދާރީވުމަކީ، ފަރުދުންނާއި، މުއައްސަސާތަކުން ކުރާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން، ތަފްޞީލުކުރަންޖެހޭ ރިޕޯޓް ތަފްޞީލުކޮށް ކުރާކަމަކަށް އިދާރާތަކަށް ޖަވާބުދިނުމާއި، ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތާ ގުޅޭގޮތުން ކަންކަން ހާމަކުރުން

ހާމަކުރުމާއި، ބަޔާނުކުރެވޭ ޖިންސާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ސުވާލުކުރެވޭ ބާވަތްތަކުގައި ޖަވާބުދާރީވުން

3.1.37. 'ޗެކް އެންޑް ބެލެންސް' އަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ ތިން ބާރު އެއް ބާރުގެ މައްޗަށް އަނެއް ބާރު ފާރަވެރިވެ، އެހެން ބާރުތަކުން ޒަމާލު ކުރަނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއްގޮތަށް ބެލުން

3.1.38. 'ޑިބަރުމެންޓް' އަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނާގަވައިދާ ހިލާފަށް ކުރާ ކަންތައްތަކެއްގެ ސަބަބުން، އެ ކަމުގެ އަދަބެއްގެ ގޮތުގައި، ކުންފުނިތަކާއި އަމިއްލަ ފަރުދުން، ދައުލަތުގެ މަޝްރޫޢުތަކަށް ބިޑުކުރުން މަނާކުރެވޭ އިޖުރާއަތު

3.1.39. 'ޕޮލިޓިކަލީ އެކްސްޕޯސްޑް ޕަރސަން' އަކީ ކޮބާ؟

- ޕޮލިޓިކަލީ އެކްސްޕޯސްޑް ޕަރސަން (ޕެޕްސް) އަކީ ދައުލަތުގައި، ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ މަތީ މަޤާމުތަކުގައި ތިބޭ ފަރާތްތައް. ބައެއް ބާވަތްތަކުގައި މި މާނައިގައި މިފަރާތްތަކާ ގުޅުންހުރި ގާތް ފަރާތްތަކާއި ތިމާގެ މީހުންވެސް ހިމަނާ. ބޭންކުތަކާއި މާލީ އިދާރާތަކުން، މި ފަރާތްތަކަކީ 'ހައި-ރިސްކް ކްލައިންޓުން' ގެ ގޮތުގައި ބަލައި މި ފަރާތްތަކުގެ މާލީ ހަރަކާތްތަކާމެދު އިތުރަށް ފާރަވެރިވާން ޖެހޭނެ.

3.1.40. "ޝެލް ކޮމްޕެނީ' އަކީ ކޮބާ؟

- ޝެލް ކުންފުނިތަކީ، މާއްދީގޮތުން ވުޖޫދުވާ، މުވައްޒަފުން ނުތިބޭ، ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކެއް ނުހިންގާ ކުންފުނިން. ގިނަ ފަހަރަށް މިކަން ކުރަނީ، ކުންފުނީގެ ހަގީގީ ވެރިފަރާތް ދައްކަން އޮންނަ ބެކުއެއް ނުދައްކައި އަދި ހާމަކުރަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތެއް ހާމަނުކުރަން

3.1.41. ޤާނޫނުގެ ވެރިކަމަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނުގެ ވެރިކަމުގެ އެންމެ އާންމު މާނައަކީ، ހާމަކަންބޮޑު ގޮތެއްގައި ޤާނޫނުތަކާ ގަވައިދުތައް ހެދިފައި ހުރުމާއި، އެއްވެސް އިސްތިސްނާއެއްނެތި، ހުރިހާ ކަމެއް މި ޤާނޫނުތަކާއި ގަވައިދުތަކާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މުޖުތަމަޢުގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި އަފުރާދުންގެ މައްޗަށް ހަމަހަމަކަމާއެކު ތަފާތުކުރުމެއް ނެތި ހިންގުން

3.2. ނަޒާހަތްތެރިކަން

3.2.1. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ މައިގަނޑު އަސާސްތަކީ ކޮބާ؟

- ތެދުވެރިކަމާއި ޖަވާބުދާރީވުން
- ޤާބިލުކަންހުރުން
- ރަނގަޅު ސުލޫކެއް ހުރުން
- ކޯރަޕްޝަން ނެތުން

3.2.2. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ އަސާސީ ސިފަތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ސިފަތަކަކީ ތެދުވެރިކަމާއި،
އަމާނާތްތެރިކަމާއި އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކީ ޒާބިތާކަން ތަންދިނުން
އެންމެ މަތީ ދަރަޖައަކަށް މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް
އަދާކުރުންމަތީ ދެމިހުރުން

3.2.3. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ އެއް އަސާސް ކަމުގައިވާ ޒާބިތާއްދަރަޖަކީ ކޮބާ؟

- ކުރާކަމެއް ރަނގަޅަށް ކުރުން ނުވަތަ ކަންކުރުމުގެ ފެންވަރާއި
ބޭނުންވާ ފަންނާއި ހުނަރު ލިބިގެން ކަންކުރުން

3.2.4. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ އެއް އަސާސް ކަމުގައިވާ ސުލޫކުގެ މާނައަކީ
ކޮބާ؟

- ކޮންމެ ކަމެއްގައިވެސް އެންމެ ރަނގަޅު މިންގަނޑު
ހިފެހެއްޓުން

3.2.5. ފަރުދީ ނަޒާހަތްތެރިކަމަކީ ކޮބާ؟

- ތިމާ ކުރާ ކޮންމެ ކަމެއް ތިމާގެ އަމިއްލަ ނަފްސަށާއި އެހެން
މީހުންނަށް އަދި ތިމާ ނިސްބަތްވާ މުޖުތަމަޢުއަށް ތެދުވެރިކަމާއި
އަމާނާތްތެރިކަމާއެކު ކުރުމާއި، އިޚްލާސްތެރިކަން އިސްކުރުމާއި،
ރަނގަޅު މަތިވެރި އަޚްލާޤީ ސިފަތައް އިސްކުރުންމަތީ ދެމިހުރުން

3.2.6. ނަޒާހަތްތެރިކަން ދުނިޔޭގެ މައިގަނޑު ސަގާފަތަކަކީ ކޮބާ؟

- ހަރަކާތްތެރިކަމާ މުސްލިމުންނަށް ވާހިދު އިސްލާމްދީން
އެކަމަށް އަމަލު ކުރާތީ

- ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ނަގަހައްޓައި އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުން
- ބައްޤުތައް ކަނަވަރުކޮށްދީ މަދަނީ އަދުލު ދެމެހެއްޓުން
- އިޖްތިމާޢީ އަދި މާލީ ފުރުޞަތުތައް ހަމަހަމަކަމާއެކު ފޯރުކޮށްދިނުމާއި ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީ ކުރިއެރުވުން

3.2.7. ދައުލަތުން ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން މުހިއްމުވަނީ ކީއްވެ؟

- އިދާރީގޮތުން ހަމަހަމަކަން ޤާއިމްކޮށް ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި އެފިޝިއަންޓުވުމަށްޓަކައި

3.2.8. ނަޒާހަތްތެރިމީހަކަށް އެގޮތުގައި ދެމިހުރުމަށް ކުރެވޭނޭ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގައާއި ނިންމުންތަކުގައި ހަރުދަނާވުން
- އަބަދުވެސް ތެދު ހެދުން
- ތިމާގެ އަމަލަށް ޒިންމާވުން
- ބުނާބަހުގައި އިތުބާރު ދެމެހެއްޓުން
- ނަޒާހަތްތެރިކަމުގައި ދެމިހުންނަން އަބަދުވެސް މަސައްކަތް ކުރުން

3.2.9 ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުޑަ ނުވަތަ ނެތް މުޖްތަމަޢުއްގެ ސިފަތަކީ ކޮބާ؟

- އެ މުޖްތަމަޢު އެއްގައި އެކަކު އަނެކަކާ އަދި މުއައްސަސާތަކާ ދޭތެރޭ އިތުބާރު ނެތުން
- އެ މުޖްތަމަޢުގައި ކުށް ގިނަވެގެން ދިޔުން
- ޑިމޮކްރެޓިކް ތަރައްޤީ އަށް ނުރަނގަޅު އަސަރު ކުރުން
- ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު ދަށް ވެގެން ދިޔުން
- ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން ނެތުން

3.2.10 މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން ދެމެހެއްޓުމަށް ކުރެވޭނެ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ރަނގަޅު ތަޞައްވުރުތަކާއި ލަނޑުދަނޑިތައް ކަނޑައަޅައި އިސްތިރާތީޖީކޮށް މަސައްކަތްކުރުން
- ރަނގަޅު އިޖުރާއަތުތަކާއި އުސޫލުތައް ލިޔުމުން އެކުލަވާލައި ތަންފީޒުކުރުން
- ވިސްލްބްލޯ އަދި ޝަކުވާ ކުރެވޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން
- ހަމަހަމަކަން ގެންގުޅުމާއި ތަފާތުކުރުން ނުގެންގުޅުން
- ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި ހަވާލުކުރެވޭ ޒިންމާ ޤާބިލުކަމާއެކު ތަންފީޒުކުރުން

3.2.11 ކޯރަޕްޝަނުގެ އަމަލެއް ހިންގާތަން ފެނިއްޖެނަމަ ނަޒާހަތްތެރިއެއްނަމަ ކަންކުރާނީ ކިހިނެއް؟

- ވިސްލްބްލޯކޮށް ކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތަކަށް އަންގާނީ

3.2.12. ހޮސްޕިޓަލް، ބޭންކު ފަދަ ކިއު ހަދަންޖެހޭ ތަންތަނަށް ގޮސް ޚިދުމަތް އަވަހަށް ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި އެތަންތަނުގައި ތިބޭ ރައްޓެހިންނަށް ގުޅުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- ތިމާގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން ގެއްލި ކޮރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލެއް ހިންގުމަށް މަގުފަހިކުރުވާ ކަމެއް

3.2.13. ކުރިމަތިލައިގެން އުޅޭ ވަޒީފާއަށް އެކަށީގެންވާކަން އެނގިހުރެވެސް، ވަރަށް ގާތް ރައްޓެއްސަކު އެވަޒީފާއަށް ކުރިމަތިލުމަށްފަހު އޭނާ އެވަޒީފާއަށް އެކަށީގެންވާކަމުގެ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި ތިމާގެ ނަން ދީފިނަމަ ކަންކުރާނި ކިހިނެއް؟

- އެ މުއައްސަސާއަކުން ގުޅައިފިނަމަ އޭނާ ކުރިމަތިލައިގެން އުޅޭ ވަޒީފާއަށް އޭނާ އެކަށީގެންވާ ކަމުގައި ތެދުތެދަށް ބުނާނީ.

3.2.14. ދުއްވާ އެއްޗެހީގެ ލައިސަންސް ހޯދުމަށްޓަކައި ޓެސްޓުކުރާ މީހާއަށް ފައިސާކޮޅެއް ދީގެން ފަސޭހަކާއެކު އެކަން ވާންއޮތްކަން ނަޒާހަތްތެރިއަކަށް އެނގުމުން އޭނާ ލައިސަންސް ހޯދުމަށް އެގޮތް ޚިޔާރު ކުރާނީތަ؟

- ނުކުރާނެ. އޭނާ ދުވަހަކުވެސް ރިޝްވަތުދީގެން ޓެސްޓަކުން ފާސްވާކަށް، އަދި އެގޮތުން ލައިސަންސް ހޯދާކަށް މަސައްކަތެއް ނުކުރާނެ.

3.2.15. ވިޔަފާރިގައި ބަޔެއްފަހަރު ބޭނުންކުރާ 'އަހަރެންނަށް މިކަން ކޮށްދީފިއްޔާ، އަހަރެން މިވެނިކަމެއް ކޮށްދޭނަން' މިފަދަ އުސޫލުތަކާމެދު ނަޒާހަތްތެރިއެއްނަމަ ކަންކުރާނީ ކިހިނެއް؟

- އެފަދަ އުސޫލުތައް ބަލައެއް ނުގަންނާނެ.

3.2.16. ކޮރަޕްޝަން މަދު މުޖުތަމަޢުތަކުން ފެންނާނެ ސިފަތަކަކީ ކޮބާ؟

- މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި ލާބައާއި ވަސްލާ އަދި އިޤްތިޞާދީ ތަނަވަސްކަމާއި އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުވެފައި އޮތުން

3.2.17. އިލްމީ ނަޒާހަތްތެރިކަން (އެކަޑެމިކް އިންޓެގްރިޓީ) އަކީ ކޮބާ؟

- އިލްމީ ނަޒާހަތްތެރިކަމަކީ އިލްމީ ކަންކަމުގައާއި، އުގެނުމުގައި ދަރިވަރުން ގެންގުޅެންޖެހޭ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ސިފަތަކަށް ޖުމްލަތަކެއްގައި ކިޔާ ނަމެއް

3.2.18. އިލްމީ ނަޒާހަތްތެރިކަން (އެކަޑެމިކް އިންޓެގްރިޓީ) ގައި ހިމެނޭ މައިގަނޑު ސިފަތަކަކީ ކޮބާ؟

- ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި އިންސާފު
- ޖަވާބުދާރީކަމާއި އިޢުތިބާރު
- އިޙްތިރާމް

3.2.19. އުނގެނުމުގައި/އިލްމީ ކަންތައްތަކުގައި ނުރަނގަޅު ގޮތެއް ބޭނުން ކުރުން (އެކަޑެމިކް ޑިސްއޮނެސްޓީ) އަކީ ކޮބާ؟

- އުނގެނުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި މަކަރާ ހީލަތް ހެދުމާއި އޮޅުވާލުން

3.2.20. އުނގެނުމުގައި/އިލްމީ ކަނޑައެޅުމުގައި ނުރަނގަޅު ގޮތްތައް ބޭނުން ކުރުމުގެ (އަކަޑެމިކް ޑިސްއޮނެސްޓީ ގެ) ޞޫރަތުގައި ހިނގުނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއް؟

- ކޮޕީކުރުމާއި ޕްލޭޖަރިޒަމުގައި މަސައްކަތް ހެދުން
- ފިކުރީ ވައްކަން، އެހެން މީހެއްގެ ލިޔުމެއް/އުފެއްދުމެއް/މަސައްކަތެއް އަމިއްލަ އެއްޗެއްގެ ގޮތުގައި ދެއްކުން (ޕްލޭޖަރިޒަމް)
- ލިބިފައިވާ ނަތީޖާ/މާކްސް/ގްރޭޑް ބަދަލުކުރުން (ފޯލްސިފިކޭޝަން)
- ގަސާކުރުން/ހަނގާކުރުން، ނުވަތަ އެހެން ކުދިންނަށް ފައިލްތައް ކުރިމަތި ކުރުވުން (ބްރީއިންގ އަދި ސަބޮޓާޖް)
- ދެކުދިން ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ކުދިން ގުޅިގެން ކޮޕީކުރުން/މަސައްކަތް ހެދުން (ކޮލުޝަން)

3.2.21. އުނގެނުމުގެ މާހައުލުގައި ބައެއް ކުދިން މަސައްކަތް ހަދަނީ ކީއްވެ؟

- ވާދަވެރިކަން ބޮޑުވުމާއި މޮޅުވުމަށް ޕްރެޝަރު ބޮޑުވުން
- ފެންވަރު ނެތްކަމާއި ތައްޔާރު ނުވެވޭނެކަމުގެ ބިރުވެރިވުން
- 'އެއްވަރަ' ހުދުމަށް މަސައްކަތް ކުރުން
- ކޮންމެގޮތެއް ވެރިހަމަވުން
- އަމިއްލަ މަސްލަހަތަށް އެކަށި އިސްކަންދިނުން

3.2.22. ބަޔެއް ކުދިން/މީހުން އުނގެނުމުގައި މަކަރު ހަދަން ދިމާވާ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކުރިއާބި ހުރުމުން ލިބޭނެ މާއްދީ ފައިދާއަކަށް (އެކްސްޓްރިންސިކް މޮޓިވޭޝަން އަށް)
- ކުރިއާބުކަމާއެކު އެކަމެއް ކުރެވޭނެކަމުގެ އުއްމީދު ނެތުން
- ތިމާގެ އެވަރުގެ ޤާބިލުކަމެއް ނެތް ކަމުގައި ހީވުން

3.2.23. ސުކޫލުންދޭ މަސައްކަތްތަކުގައި އޮޅުވާލައިގެން، ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުގެ ބޭރުން، ފައިދާއެއް ހޯދުން ނުވަތަ ހޯދަން އުޅުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމާ ޚިލާފު ޢަމަލެއް

3.2.24. ބަދަލުގައި އެއްޗެއް ހޯދުމުގެ ނިޔަތުގައި މައިންބަފައިންނަށް ރަނގަޅުކަމެއް/އުފާވާނެ ކަމެއް ކޮށްދިނުން އަދި ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމާ މުޅިން އިދުރާކުރުވާކަމެއް. ނަޒާހަތްތެރި ގޮތަކީ ކޮށްދީ ހިތުން ކޮށްދިނުން.

3.2.25. ކުދިންގެ ކިބައިގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން އިތުރުކުރުމުގައި ބެލެނިވެރިންގެ ދައުރަކީ ކޮބާ؟

- އެންމެ ތޮއްމުއިރުން ފެށިގެން ކުއްޖާއަށް ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ މިސާލު ދައްކާ ކުއްޖާއަށް ކަންތައްތަކުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން އިސްކުރާނެ ގޮތް ކިޔައިދީ އެގޮތާ ހިތުމަށް އިސްތިމުރާރުން

3.2.26. ހުނަރާއި މަޢުލޫމާތާ އެއްގޮތަށް ދަރިންގެ ކިބައިގައި ރިވެތި ސިފަތަކާއި އަޚްލާޤު ދަސްކޮށްދީ އާދައަށް ހެދިދާނެތަ؟

- ރިވެތި އަޚްލާޤު އަދިވެސް ހުނަރާއި މަޢުލޫމާތުއެކު އެފަދައިން ދަސްކޮށްދީ އާދައަށް ހެދިދާނެ ކަމެއް

3.2.27. އުނގެނުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ގޮތުން ދަރިވަރަކަށް ކުރިވިދާނެ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކިޔެވުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ތިމާގެ ޒިންމާއެއްކަމުގައި ގަބޫލު ކުރުން
- ކިޔެވުމުގައި މަސައްކަތު ނުހެދުން
- ކޮޕީ ނުކުރުން
- ސްކޫލުގެ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް އުޅުން

3.2.28. ސްކޫލުގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފް ވެއްޖެނަމަ ލިބޭނެ އަދަބުތައް ކުއްޖާއަށް އަންގައިދިނުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- ކުއްޖާއަށް ޚާއްސަ ގަވާއިދުތަކަށް އަހުލުވެރިވުމަށް، އަދި އެފަދަ ކަންތައްތަކަށް ހުރުމަތްތެރިކަން ހިތުމަށް ދަސްވުމަށް އެޅޭ ބާރަކަށްވާ

3.2.29. ކުދިން ޓީޗަރާއި ނުވަތަ ސްކޫލު މުވައްޒަފުންނާއި މުޢާމަލާތް ކުރާއިރު ގެންގުޅެންޖެހޭ ގޮތްތަކާ ބެހޭގޮތުން ބެލެނިވެރިން ކުދިންނާ ވާހަކަދައްކައިދިނުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- އެކުދިންނަށް ރަގަޅު އަދަބު އަޚްލާޤު ދަސްވުމަށް އެހީވެދޭ އެކަމަށް ބާރުއަޅާ ކަމެއް

3.2.30. ދަރިވަރުންނަށް ގޯގައި ހެދުމަށް ސްކޫލުން ހަވާލުކުރާ މަސައްކަތް އެހެން މީހަކު ހަވާލާ ހެއްދުމަކީ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ނުވަނީ ކީއްވެ؟

- އެ ގޮތަށް އެހެންމީހަކުލައްވާ މަސައްކަތް ކުރުވުމަކީ މަކަރު ހެދުމުގެ ވައްތަރެއް ކަމުގައިވާތީ
- އެފަދަ ކަންތައް ފެނި ތަޖުރިބާ ކުރުމުން ކުދިންގެ ކިބައިގައި އެފަދަ ކަންތައް ހެދުމުގެ މަގުފަހިވުމުގެ ފުރުސަތު އޮންނާތީ

3.2.31. ކުދިންގެ ކިބައިގައި ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ސިފަތައް އަށަގެންނެވުމުގެ ގޮތުން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރާ މަސައްކަތަކީ ކޮބާ؟

- ކުދިންނަށް އަޚްލާޤުކޮށްގެން ހޫނުތެރިކަން އިތުރުކުރުމުގެ ތަފާތު ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން
- ބައެއް ހާއްސަ ދުވަސްތައް ފާހަގަކުރުމުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ނަޒާހަތްތެރި ހަފްތާގެ ތެރެއިން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން މެސެޖްތައް ކުދިންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުން

3.3. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި ނަޒާހަތްތެރިވުމުގެ ޒިންމާ

3.3.1. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް ފަރުދީގޮތުން ކުރެވިދާނެ މައިގަނޑު ކަންކަމަކީ ކޮބާ؟

- اللهއަށް ބިރުވެތިވުމާއެކު އަމިއްލަ ނަފްސަށް ނަޒާހަތްތެރިވެ ކޮރަޕްޝަނުގެ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ނުކުރުން

3.3.2. ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތުގައި މަދަރުސީ މުޖުތަމަޢުއިން ވެދެވޭން އެހީތެރިކަމަކީ ކޮބާ؟

- ޖަމިއްޔާޖަމާޢަތްތަކުގެ އެތެރޭގެ މުއާމަލާތްތަކުގައާއި އެހެން ފަރާތްތަކާއެކު ޢާންމަ ގުޅުންތަކުގައި ނަޒާހަތްތެރިވުން
- ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުރިއެރުވުމަށް މަސައްކަތްކުރުން
- ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލުތައް ހިނގާނަމަ ހުއްޓުވަން ކުރެވެންހުރި ކަންކަންކުރުން

3.3.3. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށްޓަކައި ރާއްޖޭގައި އެންމެ ހިސްކޮށް ބަރަކާތްތެރިވާ މަދަރުސީ ޖަމްޢިއްޔާއަކީ ކޮބާ؟

- ޓްރާންސްޕެރަންސީ މޯލްޑިވްސް

3.3.4. ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގައި ހިނގާ ކޮރަޕްޝަނުގެ އަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަށް ނޫސްވެރިންނަށް ކުރެވިދާނޭ ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޝައްކު އުފެދިގެންދަނީ ހިނގާފައިވާ މުޢާމަލާތްތަކުގެ ހަގީގަތް އާންމުންނާއި ހަމައަށް ތިލަކޮށްދީ، ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރުން
- ރައްޔިތުންނަށް ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ މަގާމުތަކުގައި ތިބި ފަރާތްތައް ޖިންމާދާރުކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރުން

3.3.5. ކޯރަލްރީފަށް ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި ނޫސްވެރިންނަށް އަދާކުރެވިދާނެ ރޯލަކީ ކޮބާ؟

- ކޯރަލްރީފާ ގުޅޭ ކަންކަން ދިރާސާކޮށް ދެނެގެން ފެންނަ އަދި ޒިންމާދާރު ނޫސްވެރިކަމުގެ ތެރެއިން ކޯރަލްރީފަށް އަތް ޖެހޭ ހަނިކުރަން މަސައްކަތްކުރުން. އަދި ޒިންމާދާރު ތަޙްޤީޤީ ނޫސްވެރިކަމަށް އިސްކަން ދިނުން

3.3.6. ކޯރަލްރީފަންގެ ޢަމަލުތަކަށް މަގުފަހިވާ ނުރިނގުމަތިބަކައި އާއިލާއެއްގެ ތެރޭގައި މައިންބަފައިންނަށް އަދާކުރެވިދާނެ ދައުރަކީ ކޮބާ؟

- ދަރިންގެ ގުދުގައި ތަފާތުންކުރުމާއި، ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ރީތި އާދަ ކުދިންގެ ކިބައިގައި އަށަގަންނުވުމަށް މަސައްކަތް ކުރުން

3.3.7. ކޯރަލްރީފަށް މަދުކުރުމަށް މަދަނީ މުޖުތަމަޢުން ކުރެވިދާނެ މުހިއްމު ކަންތައްތަކަކީ ކޮބާ؟

- މުޢައްސަސާތައް ޖަވާބުދާރީކުރުވުން
- މުޢައްސަސާތަކުން ކުރާ މަސައްކަތްތަކަށް ފާރަވެރިވުން
- ރައްޔިތުން ހޭލުންތެރިކުރުވުން

3.3.8. މަސްވެރިކަމު ފުދުއަރާފަދަ ހާލަތެއް ކުރިމަތިވެއްޖެނަމަ ޢަމަލު ކުރާނީ ކިހިނެއް؟

- އެފަދަ ކަމަކުން ދުރުވެ ތަނާޒުލުވުން

3.3.9 އިންޓަރނެޓު ޚިދުމަތުގައި ހިމެނޭ މީހެއްގެ ގޮތުގައި މީހެއް
ނުވަތަ ގޮތް ރައްޓެހިއެއް ވަޒީފާއަކަށް ކުރިމަތިވުމުން އެ
އިންޓަރނެޓު ޚިދުމަތުގައި ހާސް އިސްތިއުމާލު ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- މަސްތުވާތަކެތި ފުރުއަޅާނަކަމެއް

3.3.10 · ރަސްމީ އިދާރާ ނުވަތަ ކުންފުނިތަކުގެ ރަނގަޅު ނިޒާމްތަކެއް
ކުރިއަށް ގެންދަން ކަންތައްތަކާ ބެހޭ؟

- ރަސްމީ ގުޅުން ބިނާކުރުމަށް ދެމެހެއްޓުން ރޯޅި ގޮތްތަކެއް
ހިފެހެއްޓުން
- ޚާއްޞަ ސިޔާސަތު ހަރުދަނާކޮށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުން
ސިޔާސަތުތައް ހަރުދަނާކުރުން
- ވަކި މީހެއްގެ/ބައެއްގެ ބޭނުން އެކަށީ ހިނގާގޮތް އުސޫލު
ނުބައިވުން
- އަސަރު، ގިނަ ކަންތައް ކުރަން ޖެހޭ ފަދަ އުސޫލުތައް
(ބިރުކަރަށް) ކުޑަކަން ހުރިހާތައް އަމަލުކުރަނީ

3.3.11 · ދައުލަތުން ހިނގާ އެކިއެކި ކަންތައްތަކުގައި ރަސްމީގެ
ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރަން ޖެހޭ ކަމެއް؟

- ރަސްމީގެ އިތުބާރު ހުރުމަށް

3.3.12. ކޮރަޕްޝަން ނައްތާލަން މަސައްކަތް ކުރުމަށް، ނުވަތަ ކޮރަޕްޝަނުގެ ޙަމަލާ ހިންގިޔަ ނުދިނުމަށް ކާކުގެ ޒިންމާއެއް؟

- އެ ގައުމެއްގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ ޒިންމާއެއް އަދި އެންމެން ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް

3.3.13. އެކިއެކި އިންތިޚާބުތަކުގެ ދުވަސްވަރު ކޮރަޕްޝަން ދެކޮޅަށް ރައްޔިތުންނަށް ކުރެވޭނެ އެންމެ މުހިއްމު ކަމަކީ ކޮބާ؟

- ވަކި މީހަކަށް ވޯޓުދޭން ބުނެ ދޭ ހަދިޔާގައި ނުހިފުމާއި، އެގޮތަށް ލިބޭ އެކިއެކި މަންފާތަކަށް ނޫނެކާ ބުނުން

3.4. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމް

3.4.1. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމަކީ ކޮބާ؟

ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމަކީ، އެބަހައްގެ ޙަޔާތުގައި، ޤަބޫލުކުރާ ޤަބޫލުކުރުންތަކާއި، އާންމު ހޫނުންތެރިކަމުގެ މަތީގައި ބިނާވެގެންވާ، ދައުލަތުގެ އެންމެހައި މުއައްސަސާތައް ތަނފީޛުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ވަރަށް ދައުލަތުގެ ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަން ކުރިއަރުވާ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ އުނިގަނޑެވެ.

3.4.2. ދައުލަތް ހިންގުމުގައި ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަން ކުރިއަށްދުވުމަށް އޭސީސީން ހިންގާ މައިގަނޑު ބަރުނާމަޖުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫއު (ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ޕްރޮޖެކްޓް) އެކުލަވާލައި ތަންފީޒުކުރުން

3.4.3. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫއުގެ މަޤްޞަދުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމަކީ ދައުލަތުގެ ހުރިހާ މުއައްސަސާއަކުންވެސް ބަލައިގަންނަ ފުރިހަމައަށް އިބްތިކާރުކުރާ އަދި ކުރިއަށްދުވުމަށް މަސައްކަތްކުރާ ސިފައެއް ކަމުގައި ހެދުން
- މުޖުތަމަޢުގެ އަޚްލާޤު ރިފޯމްކުރުމާއި، ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުރިއަށްދުވުމަށް މަދަނީ މުޖުތަމަޢުންނާއި، އަމިއްލަ ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގެވެސް އަޚްލާޤެއްކަމުގައި ހެދުން
- ޤާނޫނުތަކާއި ކޮމިޓީތަކާއެކު ފުރިހަމަ އިންތިޒާމުތަކެއްގެ ތެރެއިން، ދައުލަތުގެ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކާއި ގުޅިގެން ރައްޔިތުން އިތުބާރު ކުރާފަދަ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުން
- އުސޫލު ބަދަހި މުޖުތަމަޢަށް ބިނާކުރުން
- ކޮރަޕްޝަނާއި ފަސާދައަށް ފުރުސަތު ނުދިނުން

3.4.4. ގައުމެއްގެ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ބިނާ ކަމުގައިވަނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއް؟

- ޝަރީޢަތާ ގުޅިފައި ހުންނަ ޤަބޫލުކުރުންތައް
- އާންމު ހޯދުންތެރިކަމާއި އިޖުތިމާޢީ މިންގަނޑުތައް (ސޯޝަލް ވެލިއުސް)

3.4.5 ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަސްއޫލު ބިނާވެފައިވާ 5 ސިޔާސަތަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި ދާއިރާތަކުން ކޮރަޕްޝަނުގެ ހިރާސް ކުޑަކޮށް ކޮރަޕްޝަން މަދުކުރުން
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކަކީ ހާމަކަމާއެކު ދުޅަހެޔޮ ގޮތަށް މަސައްކަތްކުރާ އިތުބާރުކުރެވޭ ޒިންމާދާރު މުއައްސަސާތަކަކަށް ހެދުން
- އިޖުތިމާޢީ ގުޅުންތައް ބަދަހިކޮށް މުޖުތަމަޢުގެ ކުރިއެރުމަށް މަސައްކަތްކުރުމުގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން އިސްކޮށް ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން
- ޖުވާނުންނަކީ މުޖުތަމަޢުއަށް ފައިދާހުރި އަދި ނަޒާހަތްތެރި ބަޔަކުކަމުގައި ހެދުން
- ސްކޫލު ދަރިވަރުންގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން އިތުރުކުރުން

3.4.6 ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަސްއޫލު އެކުލަވާލުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން އިސްނެގި ކިހިނެއް؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008) ގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި 'ކޮރަޕްޝަނުގެ ގެއްލުމާއި ނުބައިކަމުގެ މައްޗަށް އާންމުން ހޭލުންތެރިކުރުވާ، ދައުލަތް ހިންގުމުގައި ތެދުވެރިކަމާއި، އަމާނާތްތެރިކަން ކުރިއެރުވުން' އޭސީސީ ގެ މައްޗަށް ހަވާލުކޮށްފައިވާތީ

3.4.7 ރަނގަޅު، ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ތަޢުލީމު ނިސާބުގައި އޮތުމުގެ މައިގަނޑު ފައިދާތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދެމެހެއްޓެނިވި ތަރައްޤީ ލިބުން (ސަސްޓޭނަބަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް)
- ޤާނޫނުގެ ވެރިކަން (ރޫލް އޮފް ލޯ) ނގެހެއްޓިގެން ދިޔުން
- އާންމު ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުވުން

3.4.8 ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ތަޢުލީމު ނިސާބުގައި މުހިއްމުވަނީ ކީއްވެ؟

- މުޖުތަމަޢުގެ އަގުކުރުންތައް (ކަންތައްތަކާމެދު ދެކޭގޮތް، ވިސްނާގޮތް) ހިފެހެއްޓުމަށް
- މަދަނީ މުޖުތަމަޢުއާއި، އަމިއްލަ ކުންފުނިތަކާއި ވިޔަފާރިތަކުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުރިއެރުވުމަށް
- އެކުވެރި ބަދަހި މުޖުތަމަޢެއް ބިނާކުރުމަށް
- ރޫޅުންތެރިކަމާއި ކެތްތެރިކަމާއެކު ފުރިހަމަ އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ބޭރުން ޤައުމުތަކުގެ ހިސާ މުއައްސަސާތަކާއި ގުޅިގެން ރައްޔިތުން އިތުބާރު ކުރާފަދަ ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް
- ކޮރަޕްޝަނާއި ފަސާދައަށް ފުރުސަތު ނުދިނުމަށް

3.4.9 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން އެކުލަވާލާފައިވާ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ތަޢުލީމު މަޝްރޫޢަކީ ކޮބާ؟

- ތަޢުލީމީ ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުރިއަރުވާ، ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން އިސްނަގައިގެން ތަޢުލީމުގެ އެހެން އިދާރާތަކާ

މަޝްވަރާކޮށްގެން އެކަށައަޅާފައިވާ ޤައުމީ ފެންވަރުގެ މަޝްރޫޢެއް

3.4.10. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫޢު އެކުލަވާލާފައިވަނީ ކިހިނެއް؟

- ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާތަކާއި، ދައުލަތުގެ ތަފާތު އެކި އިދާރާތަކާއި، ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކާއި، މަދަނީ މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުމާއެކު އެ ފަރާތްތަކުގެ ހިޔާލާއި މަޝްވަރާއާއެކު

3.4.11. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫޢު ފުރިހަމައަށް ތަންފީޒު ކުރެވުމުން ލިބިގެންދާނެ މައިގަނޑު ފައިދާތަކަކީ ކޮބާ؟

- އާންމު ޚިދުމަތްތަކުގެ ދާއިރާގައި ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރެވި ހަމަހަމަކަމާއެކު ރައްޔިތުންނަށް ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދެވުން
- ރައްޔިތުންނަށް ދޭންޖެހޭ ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުވެ (އެފިޝަންސީ)، ޕްރޮފެޝަނަލްވެގެން ދިއުން
- ކޮރަޕްޝަން ހުޅުވިފައިވާ ދޮރުތައް މަދުވެގެންދިއުން
- ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ ދާއިރާގައި ނަޒާހަތްތެރިކަން ހިފެހެއްޓޭނޭ އަދި ކަނޑަވަރުކުރެވޭނޭ ގޮތްތަކެއް އުފެދިގެންދިއުން

3.4.12. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫޢު އެކުލަވާލައި ތަންފީޛުކުރުން މުހިއްމުވާ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަކީ އިންސާފުވެރިކަމާއި، ތެދުވެރިކަމާއި، ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްކުރާ ބައެއް ކަމުގައި ވާން ޖެހޭތީ
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ސިސްޓަމްތައް ހަރުދަނާ، ދުފުންފުރި، ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހި ނުވާނޭ ގޮތަށް ކަންކަން ބައްޓަންކުރަން ޖެހޭތީ
- ދައުލަތުގެ ހިންގުން ހަރުދަނާވުމާއި އިންވެސްޓަރުންގެ އިތުބާރު ރާއްޖެއަށް ލިބުމަށް ކޮންމެހެންވެސް ބޭނުން ކަމަކަށްވާތީ

3.4.13. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ މަޝްރޫޢުގެ ސަބަބުން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގެ ހިންގުމަށް އަންނާނެ ބަދަލުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން އާންމުންނަށް ލިބޭ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުވުން
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ކުރާ ކަންކަމުގެ ހާމަކަން އިތުރުވުން
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަކީ ނަޒާހަތްތެރިކަމާއި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންނަށްވުން
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަކީ ނަޒާހަތްތެރިކަމާއި އާންމު މަސްލަހަތަށް އިސްކަންދީގެން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް ވެގެން ދިއުން

3.4.14. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ދާއިމީ ދަސްތޫރު ތަންފީޛުކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- މުޅި ޕްރޮސެސް ތަންފީޛުކުރުމުގެ އެންމެ އިސް އިދާރާއަކީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން
- ވަކިވަކި ހަރަކާތްތައް ތަންފީޛުކުރާނީ އެ ހަރަކާތަކާ ގުޅުންހުރި އިދާރާތަކުން

3.4.15. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ދާއިމީ ދަސްތޫރުގައި އިދާރާތަކުން ވަކިވަކިން ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ ހަރަކާތްތައް، ތަންފީޛުކުރުމުގެ ދައުރުގައި އެ އިދާރާއަކުން އެންމެ އިސްކޮށް ހަރަކާތްތެރިވާނީ ކޮން ބައެއް؟

- އިދާރާތަކުގައި އެކުލަވާލާފާ، ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ (އިންޓެގްރިޓީ) ކޮމިޓީ ތަކުން ނުވަތަ އިދާރާތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ 'އިންޓެގްރިޓީ އޮފިސަރު'

3.4.16. ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ދާއިމީ ދަސްތޫރުގައި ތަންފީޛުވާވަރު ދެނެގަންނަނީ ކިހިނެއް؟

- މުޅި ޕްރޮސެސް ތަންފީޛުކުރެވޭ ގޮތް މަރުކަޒީ ފެންވަރުގައި މުރާޖަޢާކުރުން
- ވަކިވަކި ހަރަކާތްތައް ތަންފީޛުކުރުމަށް ހަވާލުވާ އިދާރާތަކުން ވަކިވަކި ހަރަކާތްތައް މުރާޖަޢާކުރުން

3.5. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދިރާސާ

3.5.1. ކޮރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް އަކީ ކޮބާ؟

- ދުނިޔޭގައި އެންމެ ފުޅާ ދާއިރާއެއްގައި ކުރެވޭ ކޮރަޕްޝަން ޤައުމުއްގައި އޮތްވަރުކަމަށް އާންމުން ދެކޭ މިންވަރުގެ ދިރާސާ

3.5.2. 'ކޮރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' ގައި 2017 ވަނަ އަހަރު ރާއްޖެ ރޭންކް ކުރެވިފައިވަނީ ކިތައް ވަނައެއްގައި؟

- 180 ޤައުމުގެ ތެރެއިން 117ވަނަ ޤައުމުގެ ގޮތުގައި

3.5.3. 'ކޮރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' ގައި ޤައުމުތައް ދަރަޖަ ކުރުމަށް މަޢުލޫމާތު ނަގާ މަސްދަރުތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެކި ޤައުމުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން މަޢުލޫމާތު ނަގަނީ އެކި މަސްދަރުތަކުން. ރާއްޖެއާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ނަގާފައިވަނީ، 'އޭޝިއަން ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކް–ކަންޓްރީ ޕަރފޯމަންސް އެސެސްމަންޓް ރޭޓިންގްސް' އިންނާއި، 'ވަރލްޑް ބޭންކް-ކަންޓްރީ ޕަރފޯމަންސް އެންޑް އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް އެސެސްމަންޓްސް' އިންނާއި، ގްލޯބަލް އިންސައިޓް ޕްރޮކަރީދު މަޢުލޫމާތުން

3.5.4. 'ކޮރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' ގައި ރިޕޯޓަށް ކުރަނީ ކޮންކޮން ކަމަކަށް؟

- ޤައުމުގެ ރައްޔިތުން ކޮރަޕްޝަނާމެދު ދެކޭގޮތުގެ މައްޗަށް

3.5.5. 'ކޯރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' އަށް މަޢުލޫމާތު ހޯދުމުގައި އެންމެ ބޮޑަށް ބަލަނީ ކޮން ކަމަކަށް؟

- އާންމު ހިދުމަތްތަކުގެ ދާއިރާއާއި، ޕޮލިސީ އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ދާއިރާގައި ކޯރަޕްޝަނުގެ އަމަލުތައް ހިނގުމުންދާ މިންވަރުކަމަށް (ފްރިކުއެންސީ) މިނިވަން ދިރާސާ ކުރާ އިދާރާތަކުން ބަލާ ވަރާއި، ދިރާސާތަކުގައި ބަލާ ހިންގާފައިވާ ކޯރަޕްޝަނުގެ އަމަލުތަކުގެ ބޮޑުކަމިނަށް ބަލައި

3.5.6. 'ކޯރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' ގައި ކުރިއެރުން ހޯދުން މުހިއްމުވަނީ ކީއްވެ؟

- އެއީ ޤައުމުގައި 'އިންވެސްޓް' ކުރާ ބޭރުގެ 'އިންވެސްޓަރުން' ވިޔަފާރިއެއް ފެށުމުގެ ކުރިން މި މިންގަނޑު ދިރާސާ ކުރާތީ

3.5.7. 'ކޯރަޕްޝަން ޕަރސެޕްޝަން އިންޑެކްސް' އެކުލަވާލަނީ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކޮން ޖަމްޢިއްޔާއަކުން؟

- ޓްރާންސްޕޭރަންސީ އިންޓަރނޭޝަނަލް އިން

3.5.8. ކޯރަޕްޝަނުގެ ކުށް ވިޔަސްދިނުމާއި އެ ދާއިރާގެ ދިރާސާތަކަށް އެންޓި-ކޯރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ސަމާލުކަން ދޭތަ؟

- މިމަސައްކަތް އޭސީސީގައި ފެށިތަމަ ފަށާފައިވަނީ 2011 ވަނަ އަހަރު. މި މަސައްކަތުގެ މުހިއްމުކަން ބޭނުކަމުން މިކަމަށްޓަކައި 'ޕްރިވެންޝަން އެންޑް ރިސަރޗް' ގެ ނަމުގައި ވަކި ޔުނިޓެއް

2015 ވަނަ އަހަރު ޤާއިމްކުރި ކޮމިޝަނުން ގެންދަނީ ޤައުމަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުން

3.5.9. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރަނީ ކޮންކަހަލަ ދިރާސާތަކެއް؟

- ކޮރަޕްޝަނާގުޅޭ އާންމުން ދެކޭ ގޮތުގެ ދިރާސާއެއް، ނޫސްމީޑިއާގައި ކޮރަޕްޝަން އޮންނަ ވަރު ދެނެގަތުމުގެ ދިރާސާއެއް، އިދާރާތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން އޮންނަ ވަރު ދެނެގަތުމުގެ ދިރާސާ، ކޮރަޕްޝަން ރިސްކް އެސެސްމެންޓް

3.5.10. ކޮރަޕްޝަނާގުޅޭ ދެކޭގޮތުގެ ދިރާސާ ކުރަނީ ކިހިނެއް؟

- ކޮރަޕްޝަނާގުޅޭ ދެކޭގޮތް ދެނެގަތުމަށް ކޮމިޝަނުން އަބަދުވެސް ވަކި މުއްދަތުތަކެއް ކަނޑައަޅައިގެން ދިރާސާކުރޭ. އެގޮތުން މިހާތަނަށް 3 ދިރާސާއެއް މިކޮމިޝަނުން ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވޭ

3.5.11. އިދާރާތަކުގައި ހިންގާ ޤައުމީ މަސައްކަތްތަކުގެ ދާއިރާތަކުގައި 'ކޮރަޕްޝަން-ރިސްކް' އޮންނަ ވަރު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލާތަ؟

- ބަލާ. އެގޮތުން، ޤައުމީ މަސައްކަތްތަކުގައި ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވެދާނެ ކަންކަން ހޯދާ ދިރާސާ ކުރެވޭ. މިހާތަނަށް ކޮމިޝަނުން މިފަދަ ޤައުމީ 4 ދިރާސާއެއް ކޮށްފައިވޭ

3.5.12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ހިންގާ ދިރާސާތަކުގެ ހޯދުންތައް އާންމުންނާ ހިއްސާ ކުރުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކޮމިޝަނުން ހިންގާ ދިރާސާތައް އާންމުންނާ ހިއްސާ ކުރުމަށްޓަކައި ކޮމިޝަނުގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކުރެވޭ. އޭގެ އިތުރުން ކޮމިޝަނުގެ ފޭސްބުކް ޕޭޖް އަދި ޓްވިޓަރ މެދުވެރިކޮށް ދިރާސާ އާންމުންނާ ހިއްސާ ކުރެވޭ

3.5.13. އިދާރާތަކުގައި ކޮރަޕްޝަނުގެ ރިސްކް އޮންނަ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރާ ދިރާސާތަކުގެ ނަތީޖާ ބާބިޔުވާ މިންވަރު ދެނެގަންނަނީ ކިހިނެއް؟

- ދިރާސާތަކާ ގުޅިގެން އިދާރާތަކަށް ދެވޭ ލަފާތަކަށް ޢަމަލުކުރެވޭ މިންވަރު ދެނެގަނެ އެކަންތައްތައް ތަންފީޒު ކުރެވުމުންދާ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށް 'ފޮލޯއަޕް' ހަދަމުންދޭ. މީގެ އިތުރުން ކޮމިޝަނުން އިދާރާތަކަށް ދީފައިވާ ލަފާ ތަންފީޒު ކުރެވުމުންދާވަރު ދެނެގަތުމަށް ދިރާސާ ކުރެވޭ

3.5.14. 'ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ސިސްޓަމް އެސެސްމަންޓް ސަރވޭ' އަކީ ކޮބާ؟

- މިއީ ޓްރާންސްޕޭރަންސީ އިންޓަރނޭޝަނަލްގެ ކަންޓްރީ ޗެޕްޓަރތަކުން ކުރިއަށް ގެންދާ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ނިޒާމުގައި ހިމެނޭ އިދާރާތަކާއި މުއައްސަސާތަކުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން ދެނެގަތުމަށް ހަދާ ދިރާސާއެއް

3.5.15. 'ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ސިސްޓަމް އެސެސްމަންޓް ސަރވޭ' ގައި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުގައި ހިނގާ ކޮރަޕްޝަނާއި ޚިޔާނާތުގެ ޢަމަލުތައް ރިޕޯޓު ކުރުމަށް މުވައްޒަފުން ފަސްޖެހޭ ސަބަބެއްކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަކީ ކޮބާ؟

- ވަޒީފާ ގެއްލިދާނެކަމުގެ ބިރު ނުވަތަ އެހެންވެސް ތަފާތު ގޮތްގޮތުން ކުރިމަތިވާ ގޮންޖެހުންތަކުގެ ސަބަބުން

3.5.16. 'ނޭޝަނަލް އިންޓެގްރިޓީ ސިސްޓަމް އެސެސްމަންޓް ސަރވޭ' އިން ކޮރަޕްޝަން ގިނަވެގެންދާ މައިގަނޑު ސަބަބުތައް ކަމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ހާމަކަމާއެކު ކަންކަން ކުރުމުގެ ރޫޙު ދަށްވުން ނުވަތަ ނެތުން
- ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު ކަންކަން ކުރުމުގެ ރޫޙު ދަށްވުން ނުވަތަ ނެތުން
- ކޮރަޕްޝަނާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ކަރިގަނޑުވާ ފަރާތްތަކަށް (ވިސްލްބްލޯވަރޒް އަރް) ރައްކާތެރިކަން ލިބޭނެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ގާއިމުވެފައި ނެތުން

3.5.17. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމު ހަރުދަނާކުރުމަށް، ކޮރަޕްޝަން އަރަގެންފައިވާ މިންވަރު ބާރު މިންގަނޑު (ކޮރަޕްޝަން އިންޑިކޭޓަރޒް) ތަކުގެ ބޭނުން އެންމެ ބޮޑަށް ކުރެވޭނީ ކިހިނެއް؟

- އެ މިންގަނޑުތަކުން ލިބޭ މައުލޫމާތު ދައިރާ ގޮތަކަށް ބެލެހެއްޓުން (ބޭސްލައިން ކުރެވިފައި) ނިސްބަތުން ހާމަކުރުމާއި، އަދި އާދައިން ދައްކަވާ ކަންތައްތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުން ނިޒާމެއް އުފެއްދުން

3.5.18. ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ލިބޭ ގެއްލުން ދިރާސާކުރަން އުނދަގޫވާ ސަބަބަކީ ކޮބާ؟

- އެކަމަކީ ގުނޭ (ކުއަންޓިފައި ކުރެވޭ) ކަންކަމަށް ނުވުން

3.5.19. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮރަޕްޝަނުގެ ހާލަތު އޮތް މިންވަރު ރަސްމީގޮތުން ބެލޭނެ ވަސީލަތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން އާންމުކުރާ ތަފާސްހިސާބާއި ދިރާސާތައް
- އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހުގެ ރިޕޯޓްތަކުން ހޯދޭ މަޢުލޫމާތުން

3.5.20. ކޮރަޕްޝަނުގެ ޚަރަދެއް ހިނގުމަށް ގެދުވެރިވާ ސަބަބުތައް ކަމުން ދިރާސާތަކުން ފެންނަ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޚިދުމަތެއް ދިނުމުގައި ނުވަތަ ވިޔަފާރިއެއް ކުރުމުގައި ހަމައެކަނި އެއް ބަޔަކަށް ބާރު ލިބިފައިވުން (މޮނޮޕޮލީ)
- އެކިއެކި ހާލަތްތަކުގައި އަމިއްލައަށް ގޮތް ނިންމުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވުން (ޑިސްކްރިޝަން)
- ޖަވާބުދާރީ (އެކައުންޓަބިލިޓީ) ނުވެ ޚިދުމަތެއް ދިނުމުގައި ނުވަތަ ވިޔަފާރިއެއް ކުރުމުގައި ހަމައެކަނި އެއް ބަޔަކަށް ބާރު ލިބި (މޮނޮޕޮލީ)، އަދި އެކިއެކި ހާލަތްތަކުގައި އަމިއްލައަށް ގޮތް ނިންމުމުގެ ބާރު ލިބިފައި (ޑިސްކްރިޝަން) އޮތުން

3.6. ކޮރަޕްޝަނުގެ ގެއްލުން

3.6.1. ސިޔާސީ ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ލިބިދާނެ ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކަށް ފައިސާ ޚަރަދުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ވަކި ބަޔަކަށް ފައިދާވާގޮތަށް މަޝްރޫޢުތަކަށް ފައިސާ ޚަރަދުކުރުމަށް އިސްކަންދިނުމުން އަސާސީ ކަންކަން ފުއްދުމުގައި ނުކުރެވި ހުރުން
- ފާސްކުރާ ޤާނޫނުތަކަކީ ހަމައެކަނި ވަކި ބައެއްގެ ސިޔާސީ ބޭނުމަކަށް ހަދާ ޤާނޫނުތަކަކަށް ވުމުން، ރައްޔިތުންގެ ފައިސާ ނަހަމަ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރުން

3.6.2. ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން ތިމާވެށްޓަށް ލިބިގެންދާނެ އަސަރު ބޮޑު ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- ތިމާވެށި ހިމާޔަތްކުރުމަށް ހުރިފައިވާ ޤާނޫނުތައް ތަންފީޛުކުރުމަށް ހުރަސްއެޅި، އެކަމުގެ ސަބަބުން އިޢާދަ ނުކުރެވޭފަދަ ގެއްލުން ތިމާވެށްޓަށް ލިބިގެންދިއުން

3.6.3. ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން ތަޢުލީމީ ނިޒާމަށް ލިބޭ މައިގަނޑު ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- ހަމަހަމަ ފުރުޞަތުތައް ގެއްލި، ދަރުވު ތަޢުލީމުގެ މިންވަރާއި، ފެންވަރު ދަށްވެގެންދިއުން

3.6.4 ތަޢުލީމީ ނިޒާމުގައި ކޮރަޕްޝަން އަރަގަތުމުން ކުރޭ އާމްދަނީއެއް ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ކުރިމަތިވާނެ އެންމެ ބޮޑު ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- އެފަރާތްތަކަށް ލިބޭ ތަޢުލީމުގެ ފެންވަރު ދަށްވުން. އަދި އެކަމުގެ ސަބަބުން ދިރިއުޅުމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުވުމުގެ ފުރުސަތު ގެއްލި، ފަގީރުކަމުން އަރައިގަތުމުގެ ފުރުސަތު ހަނިވެގެން ދިޔުން

3.6.5 ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން އަރަގަތުމުން ލިބޭ ގެއްލުންތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަމާއެކު މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ފަރާތްތަކަށް ފުރުސަތު ނުލިބި، ބަރުގަދަ/ނުފޫޒުގަދަ ފަރާތްތަކަށް ޕާޓީގެ ސިޔާސަތު (ޕާޓީ-ލައިން) އޮންނަ ގޮތުން ފުރުސަތު ލިބުން
- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތައް ޒިންމާދާރުކުރުމުގެ މަސައްކަތަށް ހުރަސްއެޅިގެން ދިޔުން
- ސިޔާސަތުތައް އެކަށައަޅާ ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އާންމު ރައްޔިތުން ބޭރުކުރެވި ވަކި ފަރާތްތަކެއްގެ މަސްލަހަތު ހިމާޔަތް ގޮތަށް ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޒުކުރުން

3.6.6 ބިޒްނަސް ދާއިރާގައި ކޮރަޕްޝަން އަރަގަތުމުގެ ސަބަބުން އާންމު ރައްޔިތުންނަށް ލިބިގެންދާނެ ގެއްލުންތަކަކީ ކޮބާ؟

- ބިޒްނަސް ޚިދުމަތްތަކުގެ ފެންވަރު ދަށްވުން
- ބިޒްނަސް ޚިދުމަތްތައް ހޯދަން ތަހައްމަލު ކުރަންޖެހޭ އުނދަގޫ އިތުރުވުން
- ބިޒްނަސް ޚިދުމަތް ދިނުމަށްޓަކައި ކުރިއަށް ގެންދާ މަސްއޫލިއްޔަތު ހުއްޓުން

- މީހުންގެ ފުރާނައަށް ގެއްލުން ލިބުން

3.6.7 ކޮރަޕްޝަންގެ ސަބަބުން ޤައުމީ ސަލާމަތަށް ކުރިމަތިވެދާނެ
ނުރައްކަލަކީ ކޮބާ؟

- ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ތަހުގީގު
ނުކުރެވުން
- މީހުންގެ ފުރާނައަށް ނުރައްކާވާފަދަ އަމަލުތައް ހިންގުމުގެ މަގު
ފަހިވެގެންދިއުން
- ޤައުމީ ސަލާމަތާ ގުޅުންހުރި މައުލޫމާތު ލިބުން ނުޖެހޭ
ފަރާތްތަކަށް ލިބުން
- ވަކި ބައެއްގެ މަސްލަހަތުގެ މައްޗަށް ޤައުމުގެ ސިޔާސަތުތައް
ބައްޓަންވުން

3.6.8 ދިވެހިރާއްޖެފަދަ ކުޑަ ގައުމެއްގައި ކޮރަޕްޝަންގެ ހާލަތު
ކަންބޮޑުވާ މިންވަރަށް އިތުރުވުމުގެ ސަބަބުން ރައްޔިތުންނަށްކުރާ
ނޭދެވޭ އަސަރުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ކޮރަޕްޝަން އިތުރުވުމުގެ ސަބަބުން ބޭރުގެ އިންވެސްޓަރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރުމަށް ފަސްޖެހި، އިޤްތިޞާދުގެ
ދުވެލި މަޑުޖެހުން
- ރިޝްވަތުގެ ސަބަބުން ކުދި މެދުފަންތީގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ނޭދެވޭ
އަސަރުކޮށް ކުރިއެރުން މަޑުޖެހުން، އަދި ގިނަ ފަހަރަށް
ބަނގުރޫޓުވުން
- މަގާމުގެ ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން ހޯދާ ނާޖާއިޒު ފައިދާތަކުގެ
ސަބަބުން، އެ ވަޒީފާއަކަށް ކުޅަދާނަވާ ފަރާތްތަކަށް ވަޒީފާލިބި

މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ދަށްވެ، އިޤްތިޞާދުގެ އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ މިންގަނޑަށް އަސަރުކުރުން

- ރައްޔިތުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ދަށްވުން
- ރައްޔިތުން ދައުލަތަށް ކުރާ އިތުބާރު ކުޑަވުން

3.6.9. ޤައުމަކަށް މީހުން އެތެރެވުމާއި ބޭރުވުމުގެ (އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަން ގެ) ދާއިރާގައި ކޮރަޕްޝަން އަރަގަތުމުން ލިބިދާނެ ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- އިންސާނީ ވިޔަފާރިއަށް މަގުފަހިވުން
- ބިދޭސީން ގެނައުމުގެ ކޯޓާތައް ވަކި ފަރާތަކަށް ނުހައްގުން ދިނުމުން، އޭގެ ސަބަބުން ލިބޭ އިޤްތިޞާދީ ގެއްލުންތައް
- އިންސާނީ ކަރާމާތް ގެއްލިގެންދިއުމަށް މަގުފަހިވުން

3.6.10. މުއައްސަސާއެއްގެ ހިންގުމުގައި ހުންނަންޖެހޭ ކޮންޓްރޯލްތައް ބަލިކަށިވުމާއި، އިންސާފުވެރި އުސޫލުތައް ގާއިމުކޮށްފައި ނުވުމަކީ ކޮންކަހަލަ ކަމެއް؟

- ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާ ކަމެއް

3.6.11. ރަނގަޅު ތަންފީޒީ (އެންފޯސްމަންޓް) ނިޒާމެއް ނެތުމުން ކޯރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވަނީ ކިހިނެއް؟

- ސިޔާސަތުތަކާ ޤާނޫނުތައް ޖެނަމަ އަމަލު ކުރަމަށްޓަކައި ނެތުމުން ދެވަނަ ފަހަރު އެފަދަ ކަންކަމާ ޤާނޫނުގެ ފުރުސަތު ހުޅުވިގެންދާނީ

3.6.12. ގެދިފައިވާ އުސްތާދުތަކާ ދެއްކޮތަށް އަމަލުކުރާވާ ފަދަ (ކޮމްޕިއުޓަރއިންސް) ނިޒާމެއް ނެތުމުގެ ސަބަބުން ކޯރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވަނީ ކިހިނެއް؟

- އުސްތާދުތަކަށް ގެދިފައިވާ ނަމަވެސް، އެފަދަ އުސްތާދުތަކަށް އަމަލުކުރާވާން ފަދަ ނިޒާމެއް ނެތްނަމަ، މިނަ ފުރަޞަތު ނާޖާއިޒު ގޮތުގައި ކަންކަން ކުރުމަށް މަގުފަހިވެގެންދޭ

3.6.13. ކޯރަޕްޝަނުގެ ނަތީޖާއަކީ ކޮބާ؟

- ކޯރަޕްޝަނުގެ ނަތީޖާއަކީ ފަސާދަވެރި މުޖުތަމަޢެއްގެ ސަބަބުން ދައުލަތް ހިންގަންތިބާ ފަރާތްތަކުގެ އިތުބާރު ދިޔުން ޤާނޫނުނަށް ގެއްލި، ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތައް އެންމެ އިންސާފުވެރި ގޮތެއްގައި ފޯރުކޮށް ނުދެވުން

3.6.14. ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ދެމުންގެންނަ ގޮތަށް ކަންކަން ނުކުރުމުން ލިބޭ ގެއްލުމަކީ ކޮބާ؟

- މުއައްސަސާތަކުގެ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ އާންމުން ޝަކުވާކޮށް، އިތުބާރު ގެއްލުން

3.6.15. ކޮރަޕްޝަނުގެ ސަބަބުން ގުދުރަތީ ނިޒާމަށް ކޮންފަދަ ނޭދެވޭ އަސަރުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނެތިދިއުމުގެ ބިރު ހިފާފައިވާ ނަސްލުތަކުގެ ވަގުފާރި ކުރުމުގެ (ބޮޑުފިޔަނުގެ އަޅު އެންޓާރކްޓިކް ސްޕީޝީޒް ގެ) ސަބަބުން މުޅި ގުދުރަތީ ނިޒާމަށް ބޮޑުއުރެދުން
- ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ނަސްލުތައް ރައްކާތެރިކުރުމަށް ހުރިފައިވާ ގާނޫނުތަކަށް އަމަލު ނުކުރުވުން

3.6.16. ރައްޔިތުންނަށް ދެވޭ ހިދުމަތުގެ ފެންވަރާއި ހަދިޔާ ދިނުން ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާކަމަށް ވަނީ ކިހިނެއް؟

- ރައްޔިތުންނަށް ހިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ފަރާތްތަކާ ހަދިޔާބަދަލުކުރުމުން އެފަރާތްތަކުގެ ހެޔޮވިސްނުމާއި ބަރަކާތްތަކަށް ނޭދެވޭ އަސަރު ފޯރުވާނެ

3.6.17. ސިޔާސަތުތަކެއް ނެތި މަޝްވަރާ ހިންގުމުން އާދޭ ސަބަބުން ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވަނީ ކިހިނެއް؟

- ސިޔާސަތުތަކެއް ނެތުމުން ހަމަހަމަކަން ގެއްލިގެން ދިއުން
- ވަކި ފަރާތަކަށް ނާޖާއިޒް ފައިދާ ލިބިދޭ ފަދަ ގޮތަކަށް މަޝްވަރާތައް ބައްޓަންވެގެން ދިއުން

3.6.18. ކޮރަޕްޝަންގެ ސަބަބުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ނިޒާމު ހަލާކުވެގެންދާ ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ޤާނޫނު ހަދާ މަޖިލީހުން ސަރުކާރު ޒިންމާދާރު ކުރުވުމަށް އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތް ނުކުރެވުން
- ޤާނޫނު ހަދާ މަޖްލިސް ޒިންމާދާރުކުރުވުމަށް ރައްޔިތުންނާއި، މުޖްތަމަޢު އިން އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތް ނުކުރެވުން

3.6.19. ދައުލަތުގެ އޮފީސްތަކުގެ އިދާރީ ހިންގުމުގެ ތެރޭގައި ސިޔާސަތުތައް އެކަށައެޅިފައި ނެގުމުން ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވަނީ ކިހިނެއް؟

- އެކި ފަރާތްތަކަށް އެކި ގޮތްގޮތަށް ކަންކަން ކުރެވި ހަމަހަމަކަން ގެއްލިގެން ދިއުން
- ޚިދުމަތް ދިނުމުގައި ދަތިތައް ކުރިމަތިވުމުން އިތުރު ގޮތްތައް ހޯދަން ރައްޔިތުންނަށް މަޖުބޫރުވުން

3.6.20. ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް އިޖްތިމާޢީ ގޮތުން ކުރިމަތިވެދާނެ އެންމެ ބޮޑު ހުރަހަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކަށް ރައްޔިތުންގެ އިތުބާރު ގެއްލި، ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތަށް އެއްވެސް ކަހަލަ ސަޕޯޓެއް ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން ނުލިބުން

3.7. އެހެނިހެން ކަންކަން

3.7.1. ފަސާދަ އާ ގުޅޭ ގޮތުން، ސޫރަތުލް ބަޤަރާގެ 168 ވަނަ އާޔަތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ކޮބާ؟

- "އޭ މީސްތަކުންނޭވެ! ބިމުގައިވާ ތަކެތީގެ ތެރެއިން ޙަލާލު ރަނގަޅު ތަކެތި ތިޔަބައިމީހުން ކައިއުޅޭށެވެ! އަދި ޝައިޠާނާގެ ފިޔަވަޅުތަކަށް ތިޔަބައިމީހުން ތަބާ ނުވާށެވެ! (އެހެނީ) ހަމަކަށަވަރުން އެ ޝައިޠާނާއީ، ތިޔަބައިމީހުންނަށްހުރި ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެގެންވާ ދުޝްމަނެކެވެ."

3.7.2. ފަސާދަ އާ ގުޅޭ ގޮތުން، ސޫރަތުލް އަޢްރާފުގެ 56 ވަނަ އާޔަތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ކޮބާ؟

- "ބިން އިޞްލާޙު ކުރެއްވުމަށްފަހު، ތިޔަބައިމީހުން އެ ބިމުގައި ފަސާދަ ނުކުރާށެވެ! އަދި ބިރުވެތިވެ، އުއްމީދުވެ ތިބެ އެކަލާނގެއަށް ތިޔަބައިމީހުން ދުޢާ ކުރާށެވެ! ހަމަކަށަވަރުން، ﷲ ގެ ރަޙްމަތްތެރިކަން، އިޙްސާންތެރިންނާ ކައިރިވެއެވެ."

3.7.3. ފަސާދަ އާ ގުޅޭ ގޮތުން، އަލީ ރަޟިޔަﷲ ޢަންހު ވިދާޅުވެފައިވަނީ ކޮބާ؟

- "އެކަމަކުން ބަދުނާމުވީ މުއްސަނދިކަމާ، މުއްސަނދިކަމެއް ނޫނެވެ."

3.7.4. މަކަރާއި ހީލަތުގެ ތެރެއިން މޮޅުވުމާމެދު، އުމަރު ރަޟިޔަﷲ އަންހު ވިދާޅުވެފައިވަނީ ކީކޭ؟

- "މަކަރާއި ހީލަތުގެ ތެރެއިން މީހަކު މޮޅުވުމަކުން އޭނާ މޮޅު މީހަކަށް ނުވާނެއެވެ."

3.7.5. ކޮރަޕްޝަން އަހަރަގުތުމަށް ގުޅުވެރިވާ މައިގަނޑު ޖެހިބީ ސިފައަކީ ކޮބާ؟

- މީހުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަ ދަހިވެތިކަން

3.7.6. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ރަސްމީ ސިފައެއްގައި ފާހަގަކުރާ ދުވަސްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ބައިނަލްއަޤުވާމީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދުވަސް
- ޤައުމީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދުވަސް

3.7.7. ޤައުމީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދުވަހަކީ ކޮބާ؟

- 21 އެޕްރީލް

3.7.8. ޤައުމީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދުވަހުގެ ގޮތުގައި އެޕްރީލް 21 ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ކީއްވެ؟

- އެއީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކޮރަޕްޝަނާ ދެކޮޅަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް ޤައުމީ އިދާރާއެއް އުފެދުނު ދުވަސް ކަމުގައިވާތީ

3.7.9. ބައިނަލްއަޤުވާމީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ދުވަހަކީ ކޮބާ؟

- 9 ޑިސެންބަރު

3.7.10. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ތަޢާރަފު ކޮށްފައިވާ ނަޒާހަތްތެރިކަމުގެ ޤައުމީ ވައުދުގެ މަޤްޞަދަކީ ކޮބާ؟

- ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނާއި، އާންމު ފަރުދުން ޖިންމާދާރުކުރުވުމާއި ނަޒާހަތްތެރިވުމަށް ބާރުއެޅުން

3.7.11. ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށް ވިޔަނުދިނުމަށްޓަކައި ދިރާސީގޮތެއްގައި ޝާމިލު ފެންވަރުގައި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތަކީ ކޮބާ؟

- 2017 ވަނަ އަހަރު ކޮމިޝަނުން ބޭއްވި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޝާމިލު މަހާސިންތާއަކީ ދިރާސީގޮތެއްގައި ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުމަށް ކުރެވުނު ޝާމިލު ފެންވަރުގެ ބޮޑު މަސައްކަތެކެވެ.
- މި މަހާސިންތާގައި ކޮރަޕްޝަނާ ގުޅުންހުރި އެކި މައުޟޫޢުތަކަށް 10 ދިރާސާއަކުން 11 ކަރުދާހެއް ހުށަހަޅާ އެކަންކަމުގެ މައްޗަށް މަޝްވަރާ ކުރެވުނު.

3.7.12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޝާމިލު މަހާސިންތާ 2017 ގެ މައިގަނޑު ކާމިޔާބީއަކީ ކޮބާ؟

- މަހާސިންތާގެ ބައިވެރިން އެއްބަސްވެފައިވާ މަހާސިންތާގެ ރަސްމީ އިޢުލާނެއް އެކުލަވާލެވި، މަހާސިންތާގެ ނިންމުންތައް ތަންފީޒުކުރުމަށް މަގުޗާޓެއް އެކުލަވާލެވި، އެކަންކަން ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތައް ފެށިފައިވުން

3.7.13. ކޮރަޕްޝަނުގެ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ތަފާސް ހިސާބު އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ބަލަހައްޓަނީ ކިހިނެއް؟

- ވަކި ހާއްސަ ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިގެން އަހަރަކު 4 ފަހަރު (ކޮންމެ ކުއާޓަރއެއްގައި އެއްފަހަރު) މައްސަލަތަކާއި، ހުށަހެޅުނު ޝަކުވާތަކާއި، މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ރިޕޯޓެއް ގުޅޭ ކަންކަމުގެ ތަފާސްހިސާބު ތައްޔާރުކޮށް ކޮމިޝަނުން އާންމުކުރޭ

3.7.14. އިދާރީ (ޕްރިޒަން) ގޮތުއްގައި މުޢާމަލާތްކުރުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ދަސްކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ކުރަނީ ކޮންކަމެއް؟

- ކޮމިޝަނުން ހިންގާ އިޖުތިމާއީ އޭޖެންޓް ޕްރޮގްރާމަކީ ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކާއި، މުޖުތަމަޢުތަކުން އިދާރީ ގޮތުއްގައި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތައް ޖަވާބުދާރީ ކުރުވަން ދަސްކޮށްދިނުމަށް ހިންގާ ވަރަށް މުހިއްމު ޕްރޮގްރާމެއް

3.7.15. ކޮރަޕްޝަން ސިފަކޮށްދިނުމަށް ދިވެހި ބަހުގައި ބޭނުންކުރާ މުޞްޠަލަޙަކީ ކޮބާ؟

- އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ބާރު ގެއްލުން

3.7.16. މަސްޢޫލިއްޔަތު ހަވާލު ކުރުމުގެ ކުރިން އެ ފަރާތެއްގެ ހަޑިގަތް ބަލާނުލާ ބޮޑެތި ޒިންމާތަކާއި، މަޤާމުތަކަށް ހަވާލު ކުރުމަކީ ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާ ކަމަކަށްވަނީ ކިހިނެއް؟

- މަޤާމުގެ ޒިންމާތަކަށް އަދާކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ނެތުމުން ގޫނުނާއި، ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތީން މަސްޢޫލިއްޔަތު އަދާ ނުކުރެވޭނީ

3.7.17. މީހުންގެ ކިބައިގައި ކޮރަޕްޝަން އަށަގަތުމަށް ސަބަބުތަކަކީ ކޮބާ؟

- ދަހިވެތިކަން ހުރުން
- ކޮރަޕްޝަނުގެ އަދަބު ހިނގުމުގެ ފުރުސަތުތަކަށް ހުޅުވިފައިވުން
- ނުރަނގަޅު އަޚުލާޤަކަށް އަރައިގަތުމުގެ ބިރުވެރިކަން ނެތުން

3.7.18. ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުމަށް އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ހިންގާ މައިގަނޑު ޙަރަކާތްތަކަކީ ކޮބާ؟

- ނަޒާހަތްތެރިކަން ކުރިއެރުވުމަށް ދައުލީ ފެންވަރުގެ މަޝްވަރާތައް ހިންގުން
- ހޭލުންތެރިކަން އިތުރުކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން
- ތައުލީމީ ނިޒާމުގެ ތެރެއަށް އިންޓެގްރިޓީ އަދި އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ހިމެނުމަށް ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން
- ދިރާސާ ކުރުމާއި އެހެން ފަރާތްތަކުން ތައްޔާރުކުރާ ގަވަރނަންސް ރިޕޯޓްތައް ދިރާސާކުރުން
- ކޮރަޕްޝަން ރިސްކް އެސެސްމަންޓް ހެދުން

- ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށާއި އަދި ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގެ ތަފާސްހިސާބު ތައްޔާރުކޮށް ބެލެހެއްޓުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި ޖަމްޢިއްޔާ ޖަމާޢަތްތަކާއި، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި، އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން އޭޖެންސީތަކާއެކު މަސައްކަތްކުރުން
- ޤައުމީ ސަރަޙައްދީ އަދި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ފެންވަރުގެ ސެމިނަރު/ކޮންފަރެންސްތަކުގައި ބާވާ ހިންގުން
- ގުޅުންހުރި މުހިންމު މައުލޫމާތު ހާމަކުރުން

3.7.19. ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމުގެ ސަރަޙައްދުން ކޮރަޕްޝަން ދުރުކުރަން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކަށް ބާރުލިބޭނެ މައިގަނޑު ގޮތަކީ ކޮބާ؟

- ރައްޔިތުން ހޮވާ މަންދޫބުން ރަށު/ސިޓީ ކައުންސިލްތަކަށް ހޮވުމުން މަންދޫބުން ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށް ރައްޔިތުންނަށް ފުރުޞަތު ކޮރަޕްޝަން ދުރުކުރަން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކަށް ބާރުލިބޭނެ

3.7.20. ދިވެހިރާއްޖެ ފަދަ ބިންމިނި ޖަޒީރާ ޤައުމުތަކަށް ތިމާވެއްޓާ ގުޅިގެން ހުރި ސިޔާސަތުތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން ނެތުން މުހިންމުވަނީ ކީއްވެ؟

- ތިމާވެއްޓާ ގުޅޭ ސިޔާސަތުތަކަކީ ޖަޒީރާ ރަށްތަކެއް ނެތިދިއުމުގެ ފުރުޞަތު ނައްތާލުމުގެ ގޮތުން ހުރި ސިޔާސަތުތަކަށްވުމާއެކު، ތިމާވެއްޓަށް ފައިދާވުމުގެ ބަދަލުގައި ވަކި ބަޔަކަށް ފައިދާވާ ކަހަލަ ކަންކަން އެކުލެވޭނަމަ އޭގެ އަސަރު ގެއްލުން ޤައުމުގެ ދެން އަންނަން އޮތް ޖީލުތަކަށް ފޯރާނީ

3.7.21. ދަޢުވަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ދޭ ޚިދުމަތްތަކާއި، ޚަރަދު ރައްޔިތުންނަށް ހާމަކޮށް އެނގެން ޖެހެނީ ކީއްވެ؟

- ދެފުން ފެންނާނެ ގޮތަށް ކަންތައްތައް ކުރުމުގެ ގޮތުން

ރެފަރެންސް

1. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ
2. ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/91 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/68ގެ.
(އޮފިޝަލްސީކްރެޓްސް) ޗެޕްޓަރ III އަށް 94 ވަނަ އިސްލާހު
ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)
3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2000 (ކޯޕަރޭޝަން ހުއްޖުވުމާއި މަސައްކަތްކުރުމުގެ
ޤާނޫނު)
4. ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2008 (އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ
ޤާނޫނު)
5. ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)
6. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)
7. ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު)
8. ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ އާންމު ޤާނޫނު)
އަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
9. ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2006 (ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު)
10. ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2014 (މަނީ ލޯންޑަރިންގ އަދި ޓެރަރިޒަމް
ފައިނޭންސް ކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު)
11. ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2014(މަޢުލޫމާތު ހޯދުމާއި ލިބިގަތުމުގެ ހައްގުގެ
ޤާނޫނު)
12. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އާންމު ގަވާއިދު
13. ގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2017/R-20
(ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތުގެ ގަވާއިދު)
14. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން، ގްލޯބަލް، ޓްރާންސްޕޭރަންސީ އިންޓަރނޭޝަނަލް

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން | ހުރަވީ ބިލްޑިންގ، 2 ވަނަ ފަންގިފިލާ | އަމީރު އަޙްމަދުމަގު 20114 | މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: 5200 301 960+، 5257 301 960+ | މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް: 1418

Complaints: 1418 (toll-free), 1418@acc.gov.mv

www.acc.gov.mv | info@acc.gov.mv | ACC_MALDIVES | ACCMALDIVES | ACCMALDIVES